

ჯანმრთელობის დაცვა საქართველო

2022
მოკლე მიმოხილვა

სარჩევი

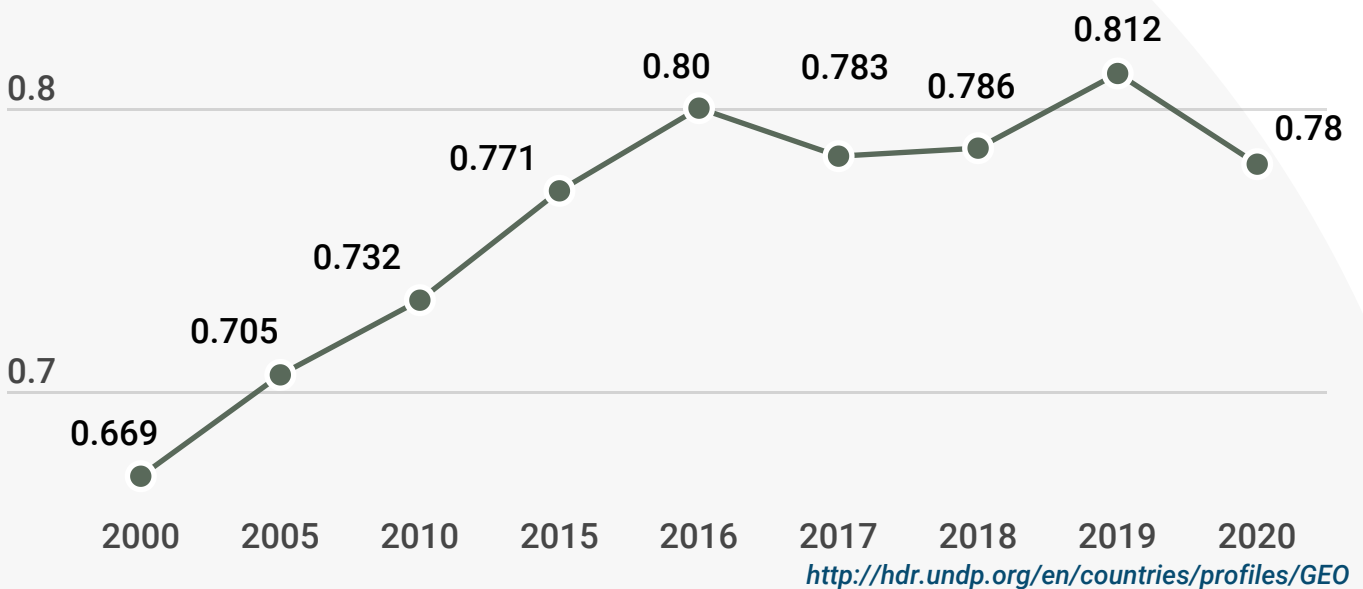
საქართველოს განვითარების ამსახველი ზოგიერთი ინდიკატორი	3
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)	3
გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)	4
მდგრადი განვითარების მიზნები	6
დემოგრაფია	8
შობადობა	9
ბუნებრივი მატება	10
სიკვდილიანობა	12
დედათა და ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	14
ანტენატალური მეთვალყურეობა	14
საკეისრო კვეთა	15
აბორტი	17
დედათა სიკვდილიანობა	19
მკვდრადშობადობა	20
0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა	21
მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება	26
იმუნიზაცია	29
ინფექციური ავადმყოფობები	31
COVID-19	31
წითელა	36
ცოფი	36
ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება	37
ჰეპატიტი C	38
აივ-შიდსი	39
ტუბერკულოზი	40
მალარია	41
არაგადამდები დაავადებები	42
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	42
შაქრიანი დიაბეტი	44
რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებები	44
ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები	45
ტერმინთა შემოკლებები	49

საქართველოს განვითარების ამსახველი ზოგიერთი ინდიკატორი

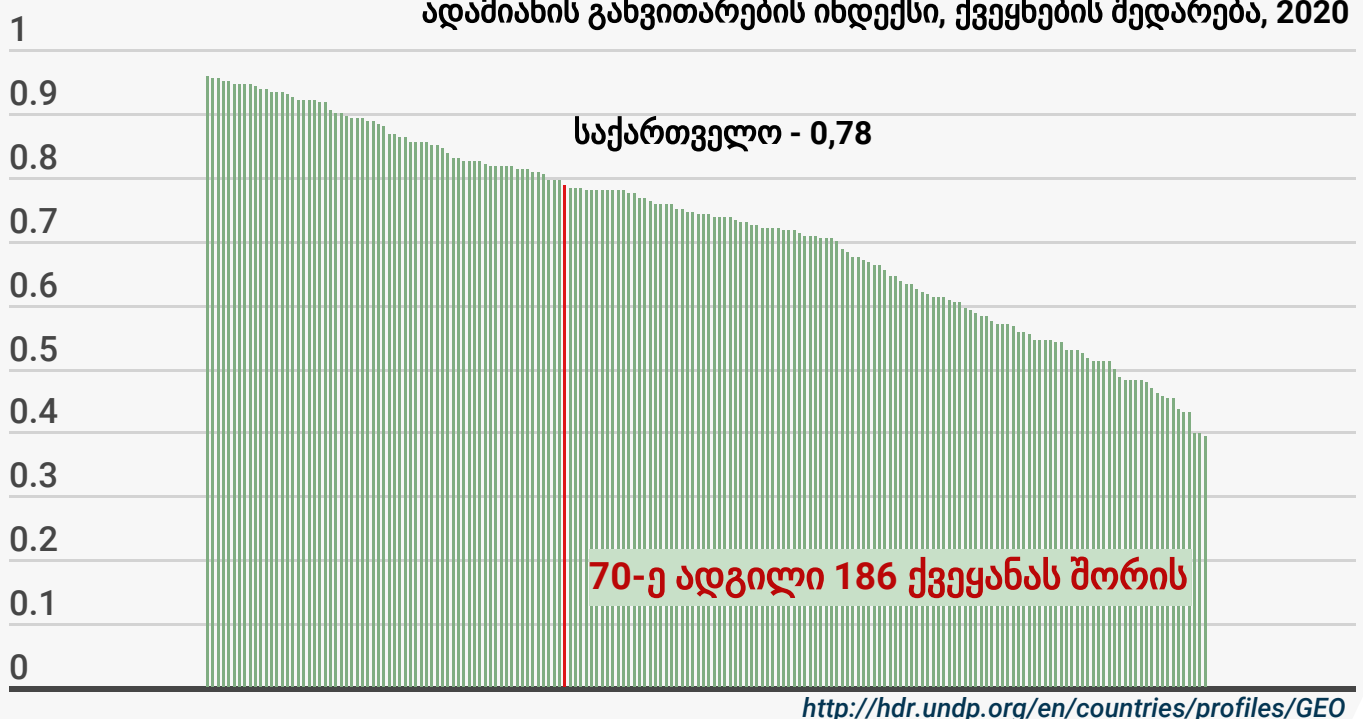
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)

ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI) წარმოადგენს ადამიანის განვითარების სამი ძირითადი მიმართულების ერთგვარ კრებით საბოლოო გრძელვადიანი პროგრესის შესაფასებლად: ხანგრძლივი და ჯანმრთელი სიცოცხლე, ცოდნის მოპოვების ხელმისაწვდომობა და ცხოვრების ღირსეული დონე.

ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI), საქართველო, 2000-2020

ადამიანის განვითარების ინდექსი, ქვეყნების შედარება, 2020

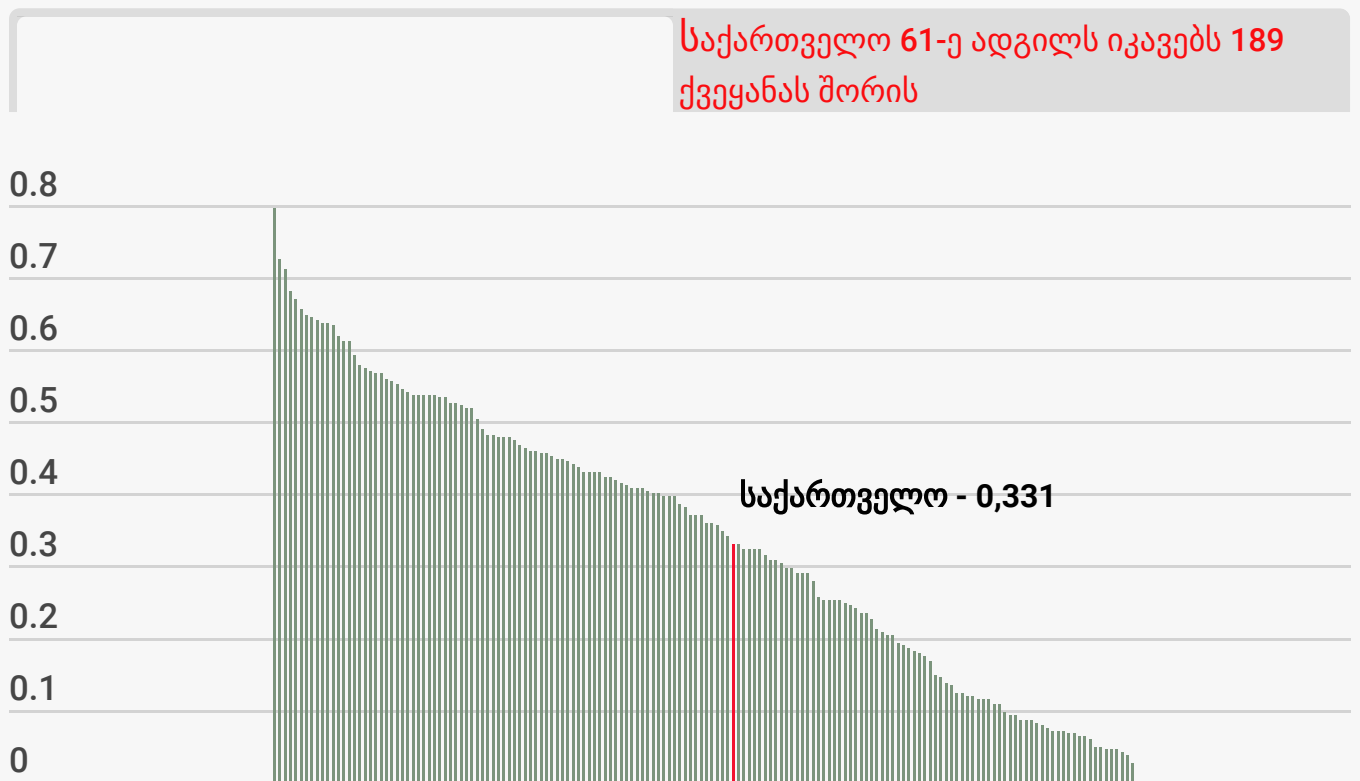

გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)

2010 წელს გაეროს ადამიანის განვითარების ანგარიშში (Human Development Report - NDR) მიენარმოდგენილი იყო გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII), რომელიც ასახავს გენდერულ უთანასწორობას სამი მიმართულებით:

რეპროდუქციული ჯანმრთელობა	დედათა სიკვდილიანობა და მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი
უფლებები და შესაძლებლობები	პარლამენტში ქალების მიერ დაკავებული ადგილების წილი; საშუალო/უმაღლესი განათლების მქონე ქალების და კაცების წილი
ეკონომიკური აქტივობა	შრომით ბაზარზე წარმოდგენილი კაცების და ქალების რაოდენობრივი შეფარდება

გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII), ქვეყნების შედარება, 2019

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/GEO>

გენდერული უთანასწორობის ამსახველი მაჩვენებლები, საქართველო და მაღალი HDI მქონე ქვეყნები, 2019

	საქართველო	მაღალი HDI მქონე ქვეყნები	
დედათა სიკვდილიანობა	36.0	56.0	
მოზარდთა შობადობის მაჩვენებელი	46.6	33.6	
პარლამენტარი ქალები (%)	16.0	24.4	
საშუალო განათლების მქონე პირები (%)	ქალი	97.4	68.9
	კაცი	98.6	74.5
დასაქმებულები (%)	ქალი	57.8	57.8
	კაცი	78.7	75.6

<http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/GEO>

კვალიფიციური შრომა წარმოადგენს სამუშაოთა იმ სეგმენტს, რომლის შესრულებისთვის აუცილებელია სპეციალიზებული ცოდნის არსებობა, რაც, რუტინული სამუშაო ფუნქციებისგან განსხვავებით, უფრო რთული ფიზიკური ან გონებრივი სამუშაოს შესრულების შესაძლებლობას იძლევა. მისთვის დამახასიათებელია უმაღლესი განათლება, ტრენინგების და მიღებული გამოცდილების შედეგად მიღწეული ცოდნის მაღალი დონე და, შესაბამისად, მაღალი ანაზღაურება.

ქვეყნის განვითარების ამსახველი მაჩვენებლები, 2019

	მსოფლიო*	საქართველო
ადამიანის განვითარების ინდექსი (HDI)	0.737	0.812
უთანასწორობასთან შეჭიდული ადამიანის განვითარების ინდექსი (IHDI)	0.587	0.716
გენდერული განვითარების ინდექსი (GDI)	0.980	0.980
გენდერული უთანასწორობის ინდექსი (GII)	0.436	0.331
სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი (MPI)	0.108	0.001
მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევის ზოგადი ინდექსი	58	72

<http://hdr.undp.org/en/content/dashboard-5-socioeconomic-sustainability-0>

*სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი შედარებულია განვითარებადი ქვეყნების მაჩვენებელს

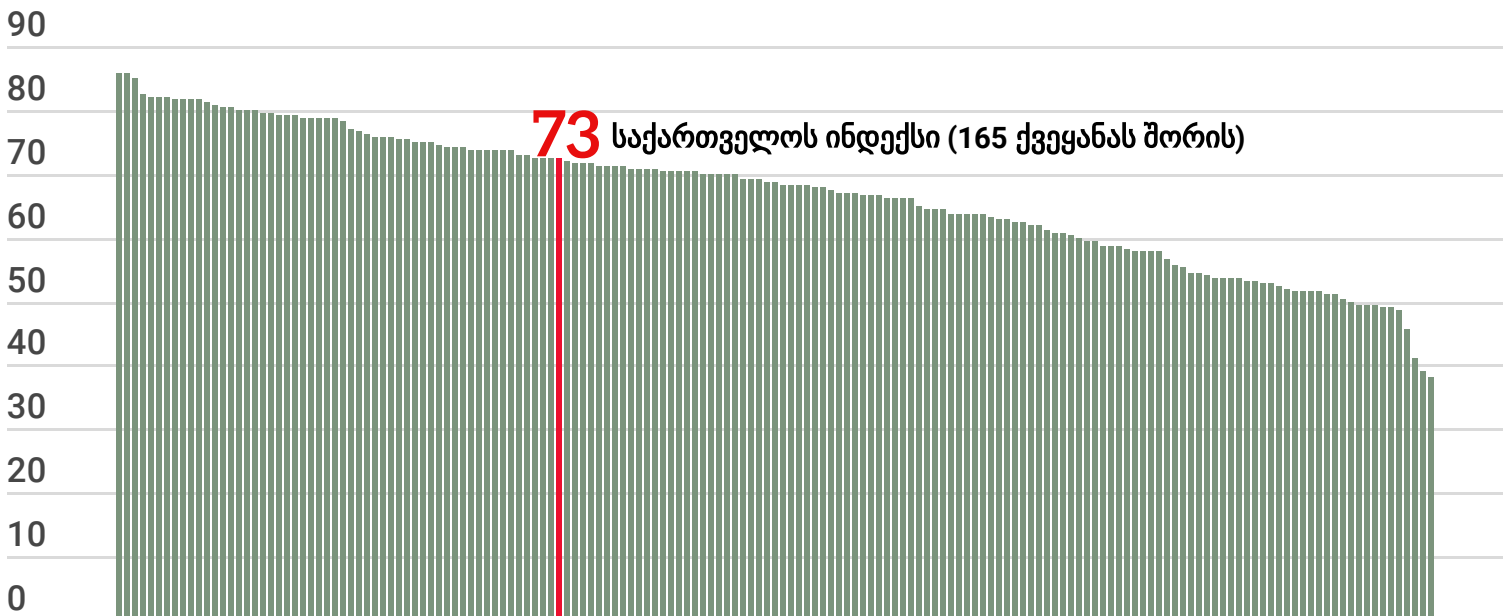
მდგრადი განვითარების მიზნები

2015 წელს „ათასწლეულის განვითარების მიზნები“-ს (Millennium Development Goals - MDGs) ნაწილობრივ მიღწევის შემდეგ, გასული 15 წლის წარმატებების შენარჩუნების და შემდგომი წინსვლის მისაღწევად გაეროს სამიტზე „მდგრადი განვითარების მიზნები (მგმ) 2030 წლისათვის“ (Sustainable Development Goals - SDGs) იქნა მიღებული.

SDG-ის ბოგადი პროგრესის შესაფასებლად, შემუშავებულ იქნა ე.წ. SDG-ის ბოგადი ინდექსი, რომელიც წარმოადგენს ყველა მიზნის შესრულების შეჭერებულ მაჩვენებელს. SDG-ის ბოგადი ინდექსით საქართველო 51-ე ადგილს იკავებს 163 ქვეყანას შორის.

მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევის ბოგადი ინდექსი, 2021

1.1 SDG ინდიკატორების გაეროს მდგრადი განვითარების გადანყვეტილებათა ქსელის შეფასებითი მნიშვნელობები, საქართველო (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი)

	შეფასება	არსებული მდგომარეობა	ტენდენცია
SDG3 მიზანი 3 - კარგი ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა			
დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (100 000 ცოცხალშობილზე)	25.0	●	↑
ნეონატალური სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 ცოცხალშობილზე)	5.0	●	↑
5 წლამდე სიკვდილიანობის მაჩვენებელი (1000 ცოცხალშობილზე)	9.3	●	↑
ტუბერკულოზის ინციდენტობა (100 000 მოსახლეზე)	70.0	●	↑
აივ ინფექციის ინციდენტობა (1000 მოსახლეზე)	0.2	●	↑
არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100000 მოსახლეზე)	24.9	●	→
საყოფაცხოვრებო ჰაერის დაბინძურებით და გარემოს ჰაერის დაბინძურებით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100 000 მოსახლეზე)	102	●	●
საგზაო შემთხვევით გამოწვეული სიკვდილიანობა (100 000 მოსახლეზე)	12.4	●	↑
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წლები)	73.3	●	→
მომარდთა ფერტილობა (დაბადებულები 1000 ქალზე)	29.4	●	↑
მშობიარობები, მიღებული კვალიფიცირებული პერსონალის მიერ (%)	99.4	●	↑
ჩვილთა წილი, რომლებსაც გაუკეთდა ჯანმო-ს მიერ რეკომენდებული 2 აცრა (%)	94	●	↑
საყოველთაო ჯანდაცვით მოცვის ინდექსი (0-100)	65	●	→
სუბიექტური კეთილდღეობა (0-10)	4.9	●	↑

მაჩვენებელი	ტენდენცია
● მგმ მიღწეულია	↑ 2030 წლისთვის მიზნის მიღწევის პროცესში
● რჩება გამომწვევად	→ მაჩვენებელი ზომიერად იზრდება, არ არის საკმარისი მიზნის მისაღწევად
● რჩება მნიშვნელოვან გამომწვევად	→ მაჩვენებელი არ იცვლება ან იზრდება საჭირო მნიშვნელობის 50%-ზე ნაკლებად
● რჩება ძალზე მნიშვნელოვან გამომწვევად	↓ მაჩვენებელი იკლებს
● არ არის ინფორმაცია	● არ არის ინფორმაცია

ძირითადი დემოგრაფიული მაჩვენებლები, საქართველო

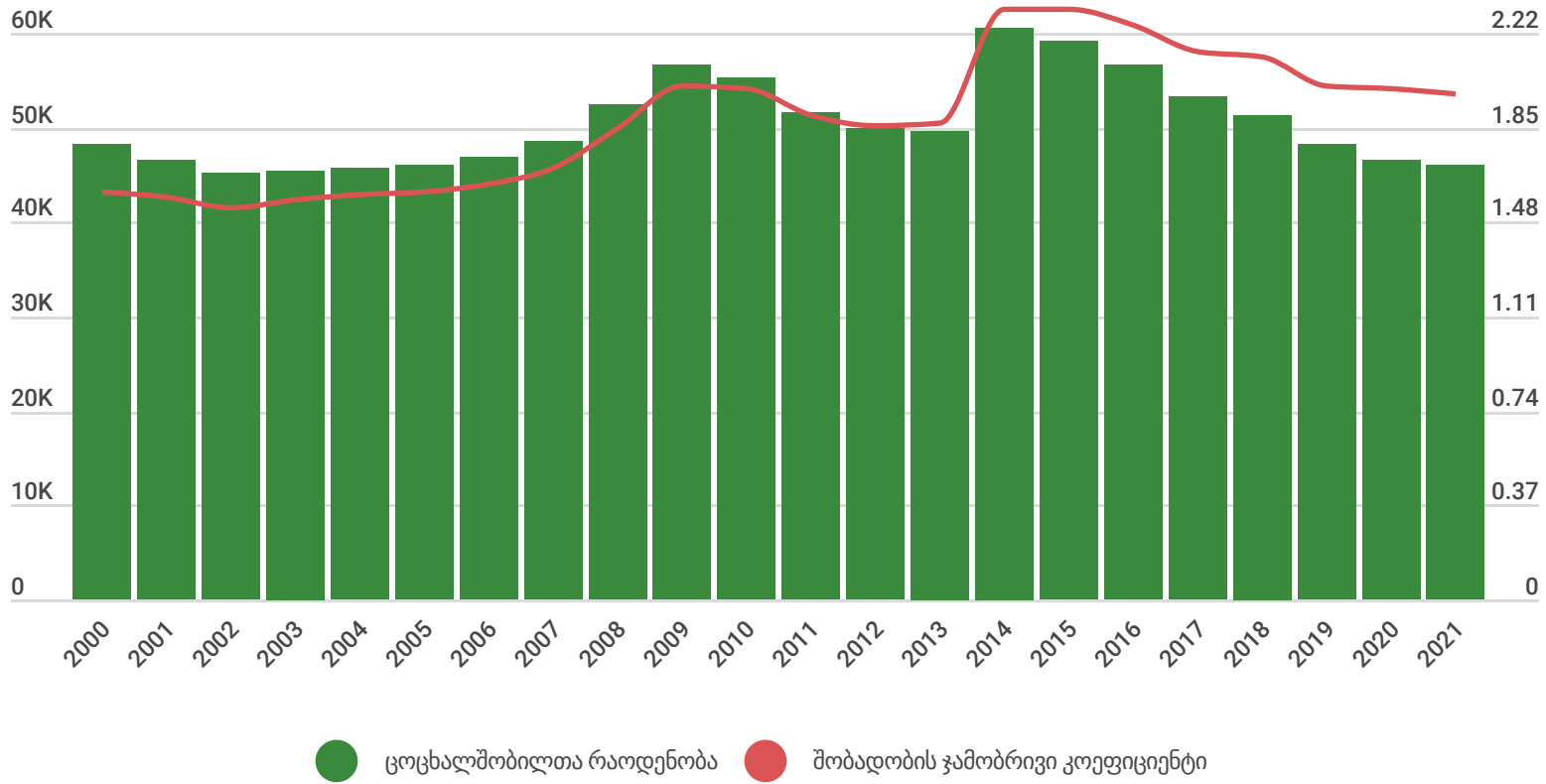
	2018	2019	2020	2021
ცოცხალშობილთა რაოდენობა (1000 მოსახლეზე)	51 138 (13.7)	48 296 (13.0)	46 520 (12.4)	45 946 (12.4)
შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი	2.12	2.01	2.0	2.0
შობადობის მაჩვენებელი 20 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე	32.0	29.4	27.3	21.8
ბუნებრივი მატება (1000 მოსახლეზე)	4 614 (1.2)	1 637 (0.4)	- 4 017 (-1.1)	-13960 (-3.8)
გარდაცვლილთა რაოდენობა (1000 მოსახლეზე)	46 524 (12.5)	46 659 (12.5)	50 537 (13.6)	59 906 (16.2)
მკვდრადშობადობა (1000 დაბადებულზე)	438 (8.5)	457 (9.4)	410 (8.7)	403 (8.7)
სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წლები)	74.0	74.1	73.4	71.4
ქორწინება (1000 მოსახლეზე)	23 202 (6.2)	23 285 (6.3)	16 359 (4.4)	23 155 (6.2)
განქორწინება (1000 მოსახლეზე)	10 288 (2.8)	11 205 (3.0)	7 643 (2.1)	10654 (2.9)
მიგრაციული მატება (მიგრაციული სალდო 1000 მოსახლეზე)	-10 783 (-2.9)	-8 243 (-2.2)	15 732 (4.2)	-25 966 (-7)

შობადობა

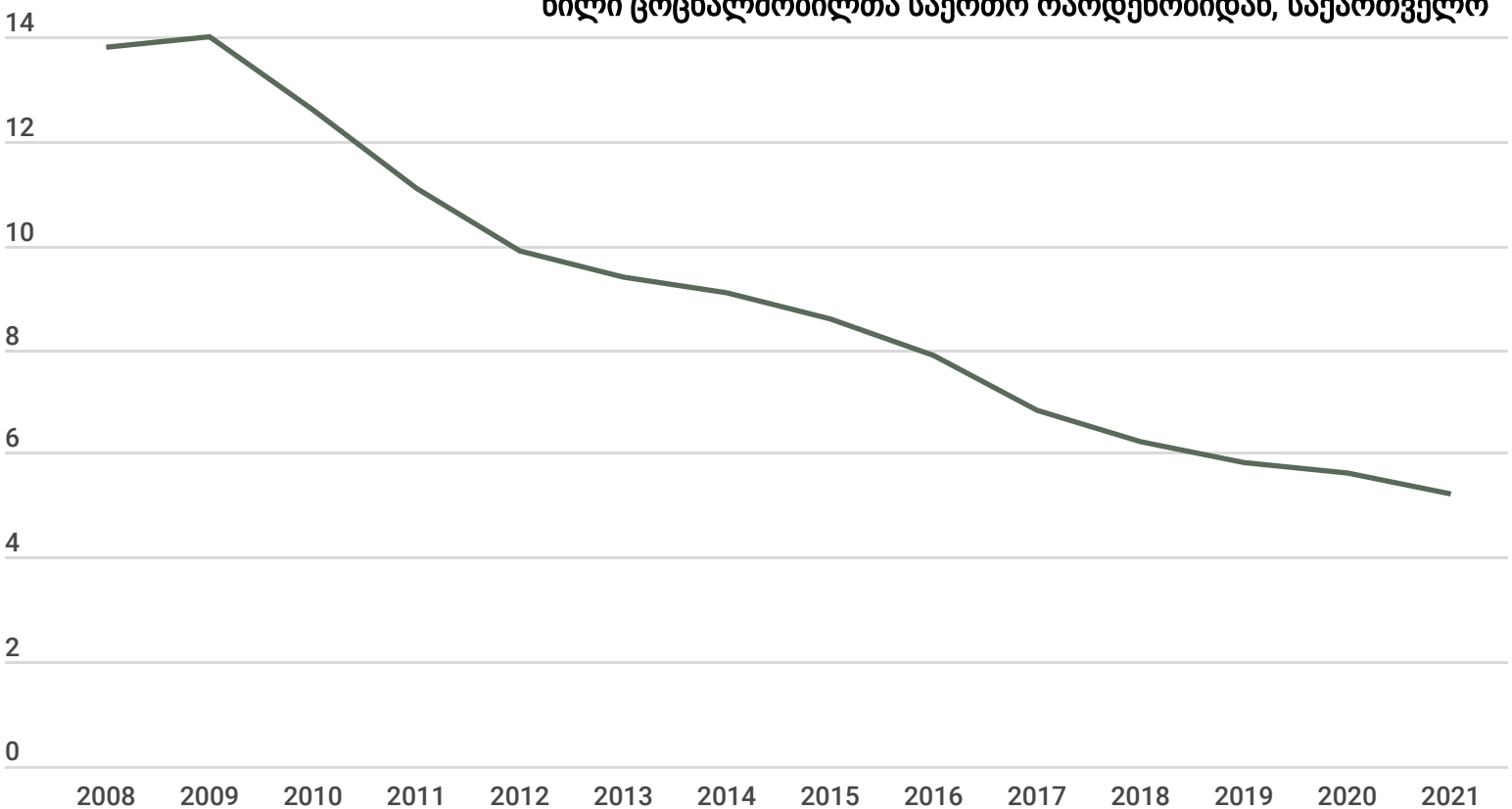
საქართველო, ისევე როგორც მრავალი ქვეყანა, დგას დემოგრაფიული პრობლემების და მათგან გამონვეული საფრთხის წინაშე. დღეისათვის, ქვეყანა იმყოფება მოსახლეობის აღწარმოების თანამედროვე ტიპიდან უახლეს ტიპზე გადასვლის ეტაპზე, რომლისთვისაც დამახასიათებელია შობადობის შემცირება და სიკვდილიანობის ზრდა, ხოლო ამ ყველაფრის ლოგიკური შედეგია ბუნებრივი მატების ტემპის შემცირება, რომელიც დეპოპულაციაში გადაიზრდება.

SDG 3.7.2-ის შესაბამისად, 2030 წლისთვის შობადობის მაჩვენებელი 1000 ქალზე ბავშვებში და მოზარდებში (20 წლამდე) უნდა შემცირდეს 40%-ით (საქართველოში 2015 წელს ეს მაჩვენებელი 51.0 იყო). მსოფლიოში 2000 წელს მოზარდების შობადობის მაჩვენებელი 1000 ქალზე იყო 56, შემდგომ 2015 წლისთვის აღინიშნა მაჩვენებლის კლება 45-მდე და 2019 წელს გაუტოლდა 44-ს 1000 ქალზე. 2021 წელს ეს მაჩვენებელი საქართველოში 24,8-ს უდრიდა, 2015-2021 წლებში კლებამ 48,7% შეადგინა.

შობადობის მაჩვენებლები, საქართველო

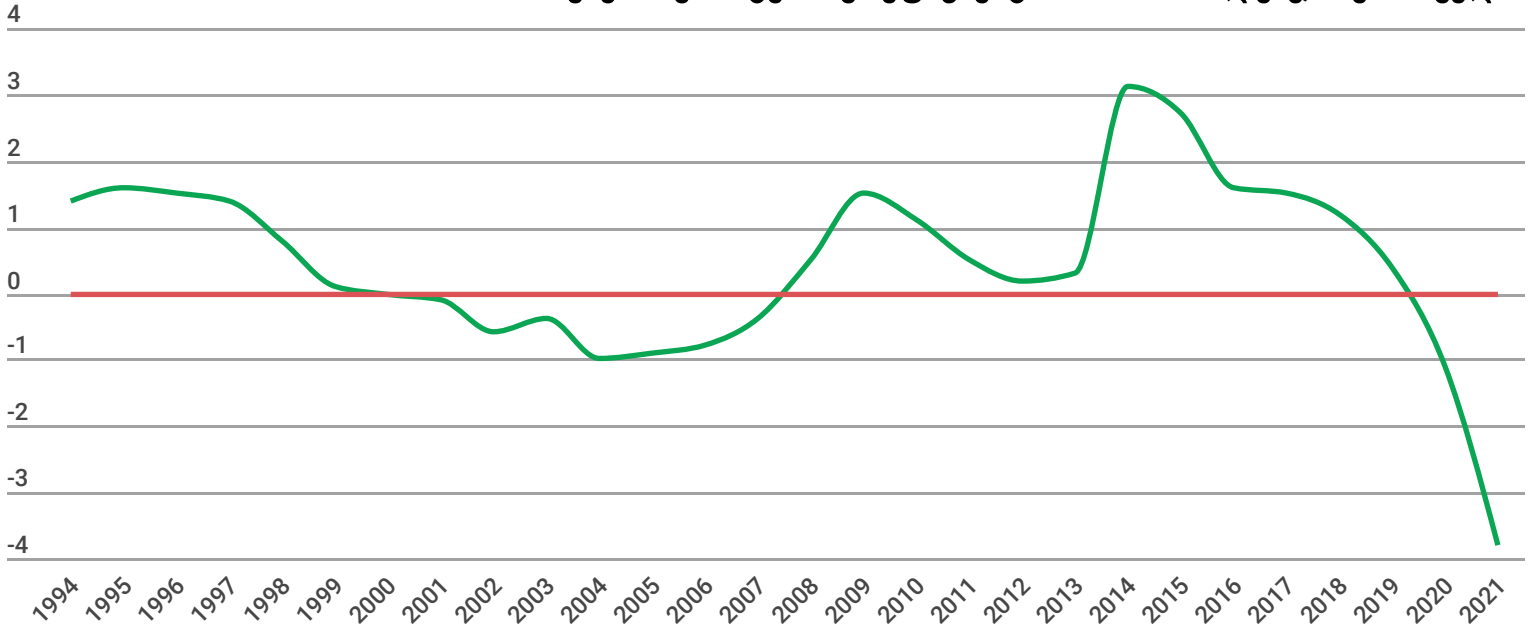
20 წლამდე ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ცოცხალშობილი ბავშვების წილი ცოცხალშობილთა საერთო რაოდენობიდან, საქართველო

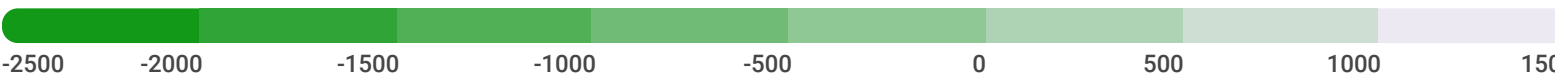
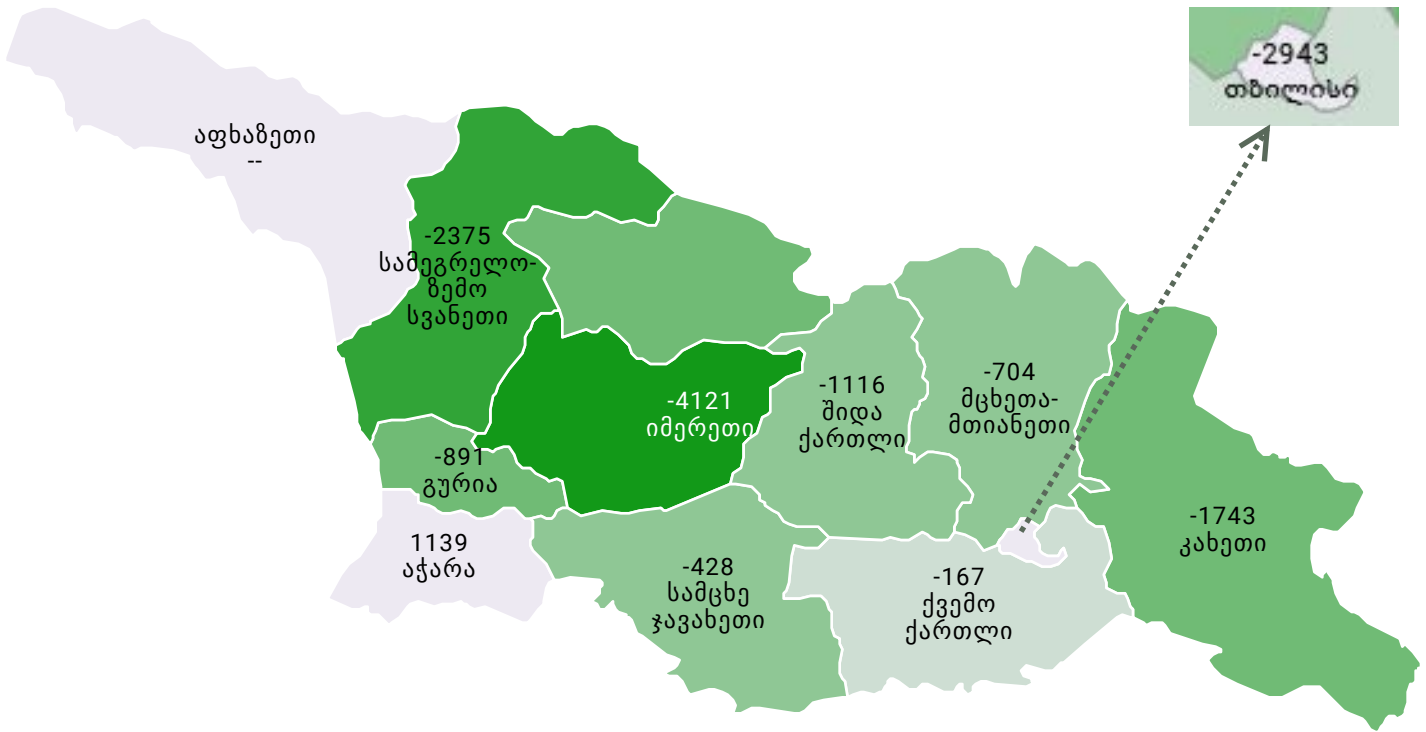
სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

საქართველოში 2021 წელს დაფიქსირდა უარყოფითი ბუნებრივი მატება (მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე -3.8). დადებითი ბუნებრივი მატება აღინიშნა მხოლოდ აჭარაში.

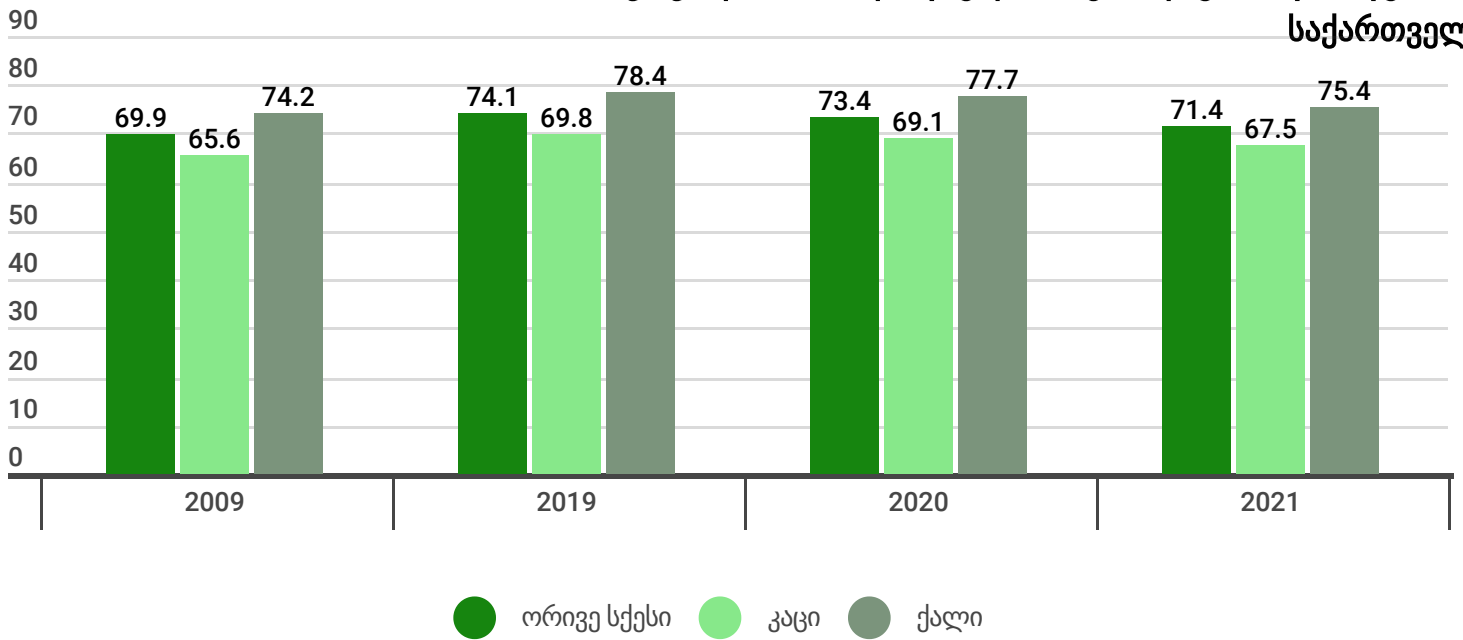
ბუნებრივი მატების კოეფიციენტი 1000 მოსახლეზე, საქართველო

ბუნებრივი მატება რეგიონების და თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით (კაცი)

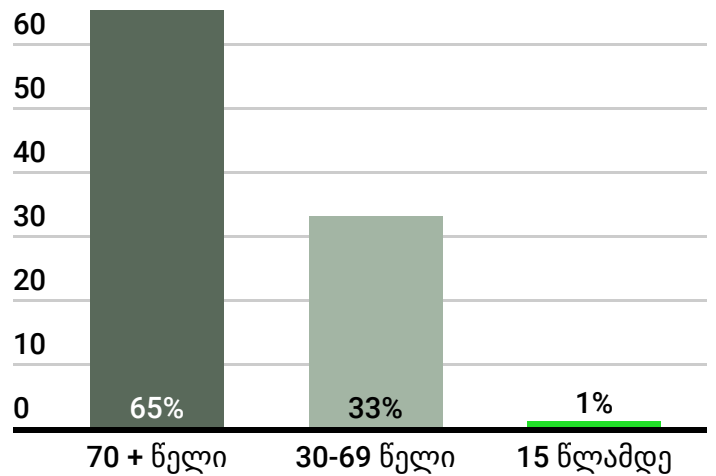
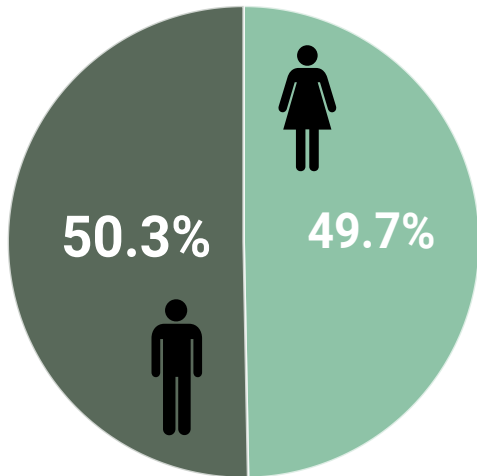

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას, საქართველო

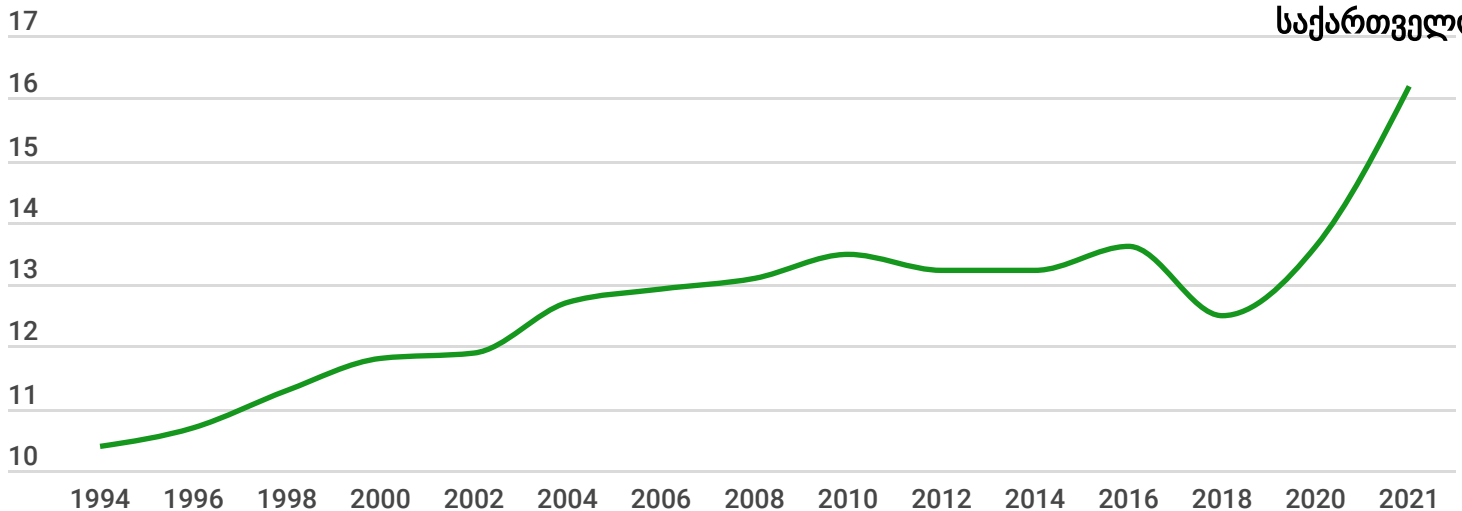

სიკვდილიანობა

2021 წელს საქართველოში გარდაიცვალა 59 906 ადამიანი (სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1 000 მოსახლეზე - 16.2):

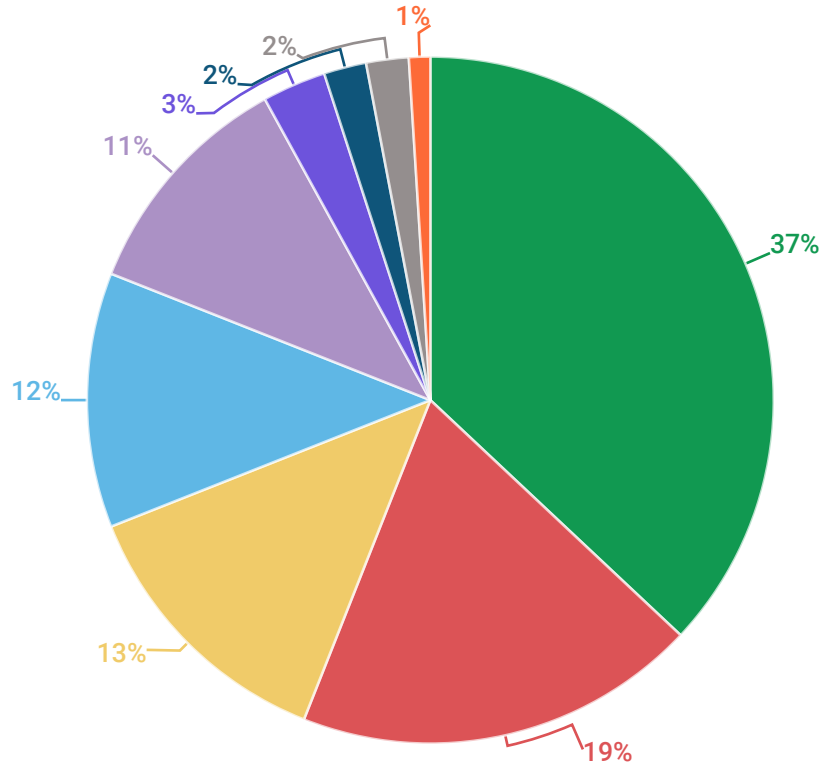

სიკვდილიანობის ზოგადი მაჩვენებელი 1000 მოსახლეზე, საქართველო

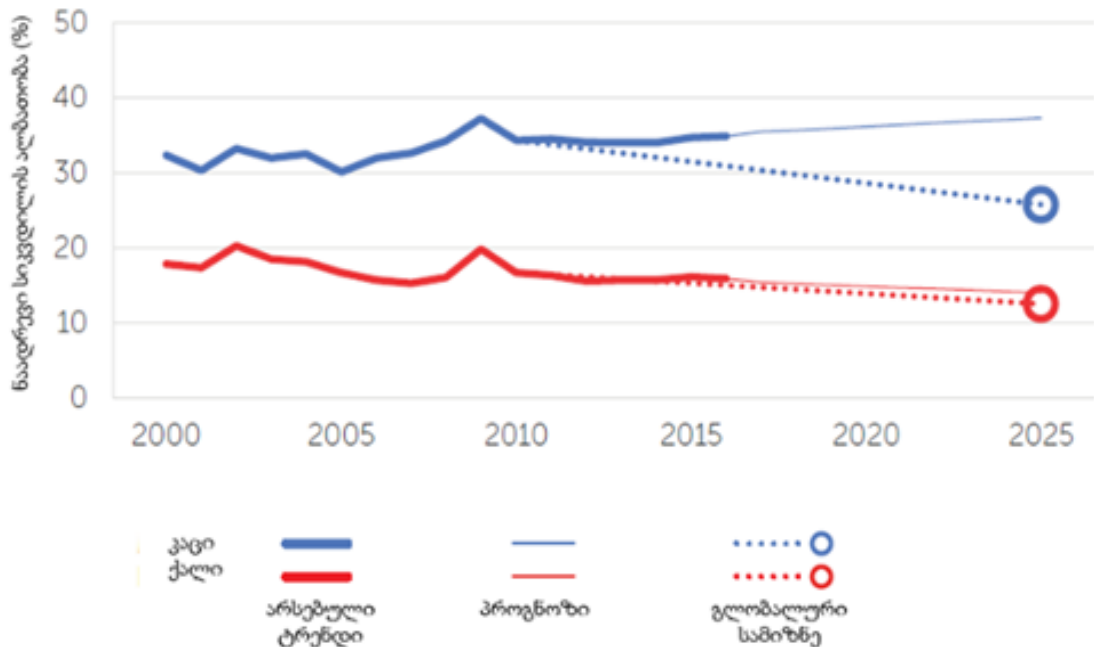

სიკვდილიანობის სტრუქტურა, საქართველო 2021

- სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები
- კოვიდი
- ავთვისებიანი სიმსივნეები
- სიმპტომები, უცნობი მიზეზები
- სხვა არაგადამდები ავადმყოფობები
- ტრავმული დაზიანებები
- გადამდები ავადმყოფობები, დედათა სიკვდილი, პერინატალური მდგომარეობები, კვებითი დარღვევები
- დიაბეტი
- ქრონიკული რესპირატორული ავადმყოფობები

არაგადამდებ დაავადებებთან დაკავშირებული ნაადრევი სიკვდილის რისკი (%), საქართველო, 2018

World Health Organization - Noncommunicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2018

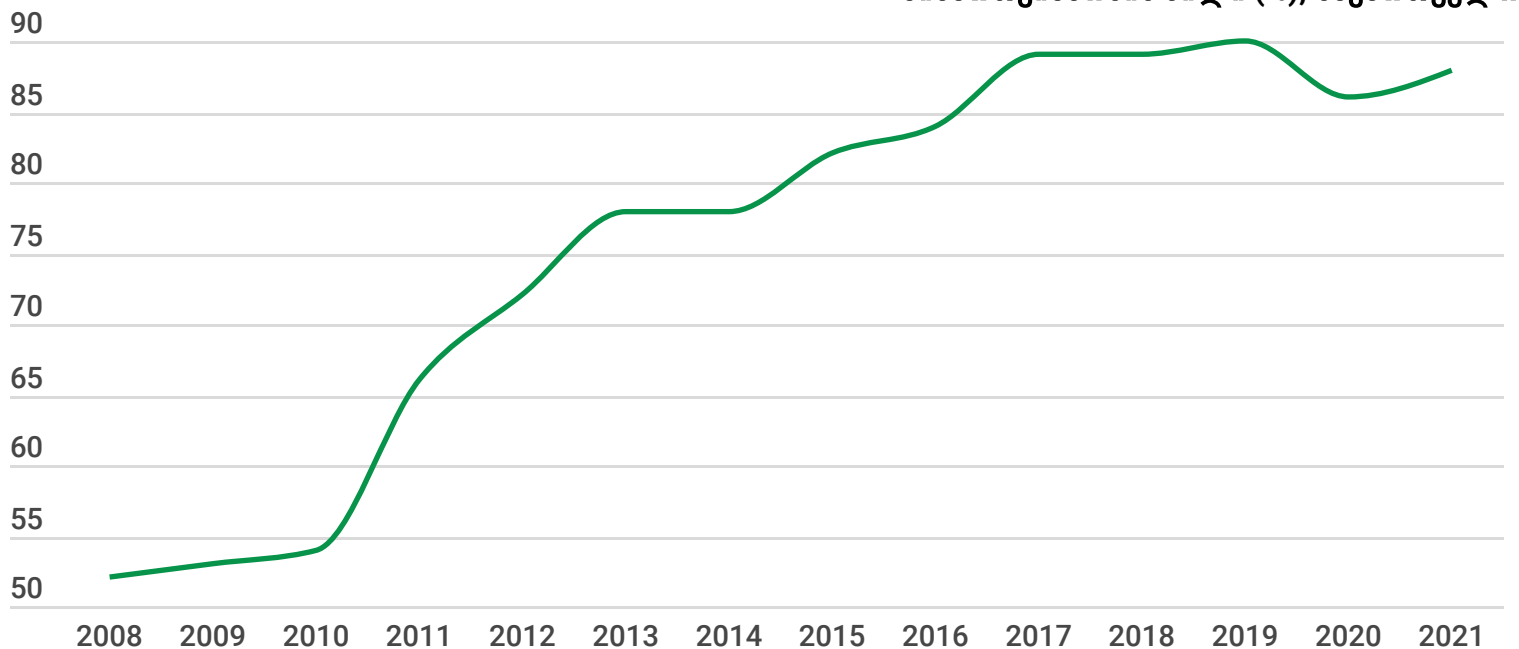
დედათა და ბავშვთა ავადობა და სიკვდილიანობა

რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ძირითადი მაჩვენებლები, საქართველო

	2017	2018	2019	2020	2021
ანტენატალური 1 სრული ვიზიტი მაინც	94.4%	94.3%	95.3%	96.0%	95.8%
ანტენატალური 4 სრული ვიზიტით მოცვა	85.0%	81.0%	83.0%	85.2%	86.7%
ანტენატალური 8 სრული ვიზიტით მოცვა	11%	22%	42%	34.9%	37.8%
ანტენატალური მომსახურებისთვის დროული მიმართვა	89.1%	89.0%	90.7%	86.7%	88.6%
მშობიარობათა რაოდენობა	52660	50468	47571	45798	45305
დროულად მშობიარობის წილი	86.8%	92.0%	91.7%	91.3%	91.0%
ფიზიოლოგიური მშობიარობის წილი	52.4%	55.0%	58.0%	58.4%	51.5%
საკეისრო კვეთით მშობიარობათა წილი	44.6%	41.7%	39.9%	40.6%	42.8%
მაშებით, ვაკუუმ-ექსტრაქციით და სხვა მშობიარობათა წილი	3.0%	2.9%	2.1%	5.6%	5.7%
კვალიფიციური სამედიცინო პერსონალის მიერ მიღებული მშობიარობების წილი	99.9%	99.9%	99.8%	99.8%	99.8%
აბორტი	24937	22733	21559	19039	17774
მათ შორის ხელოვნური აბორტის წილი	64%	62%	62%	61%	63%

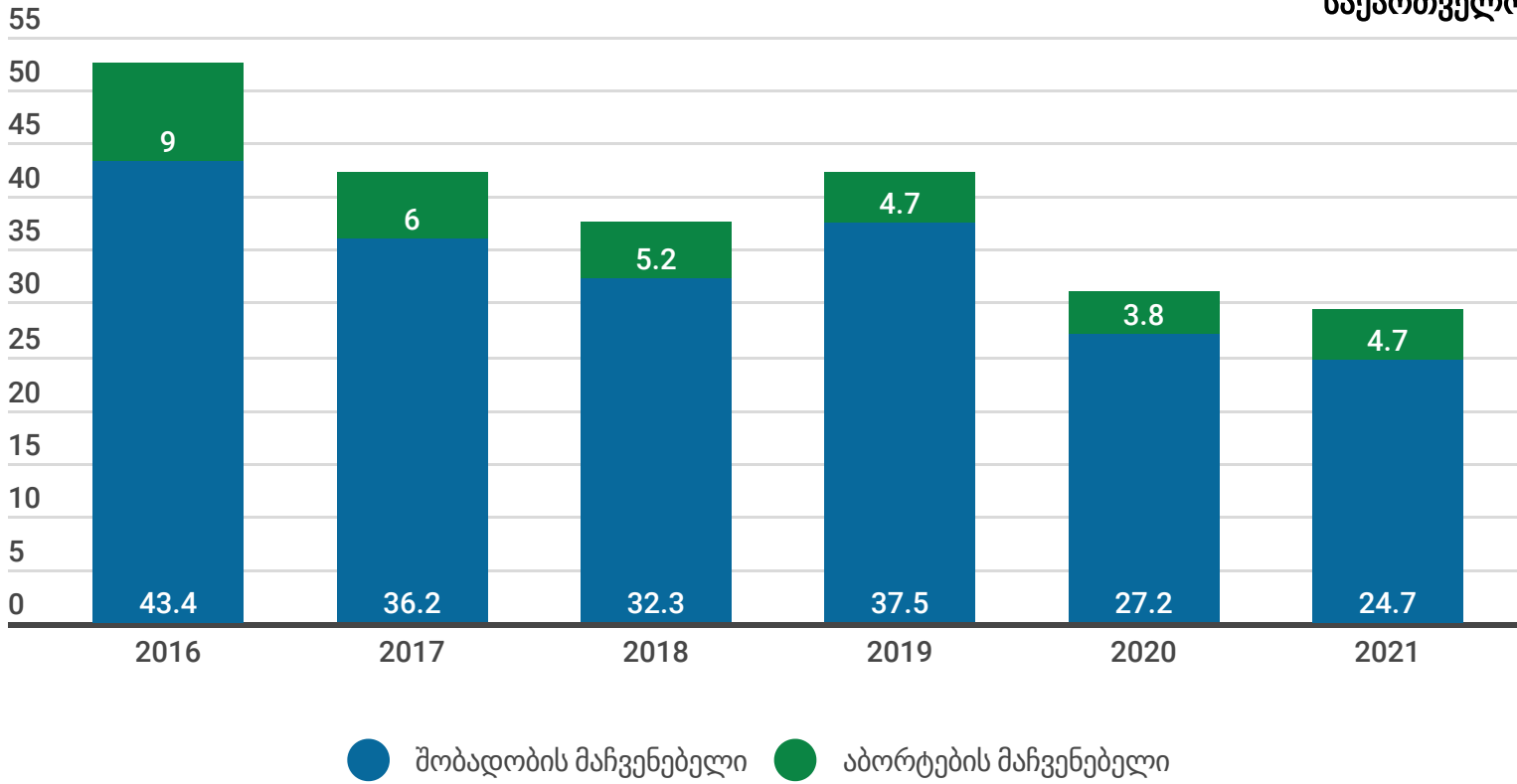
ანტენატალური მეთვალყურეობა

ანტენატალურ მეთვალყურეობაზე დროული (პირველ ტრიმესტრში) მიმართვიანობის წილი (%), საქართველო

მობარდთა ორსულობა (SDG 3.7.2) და მშობიარობა

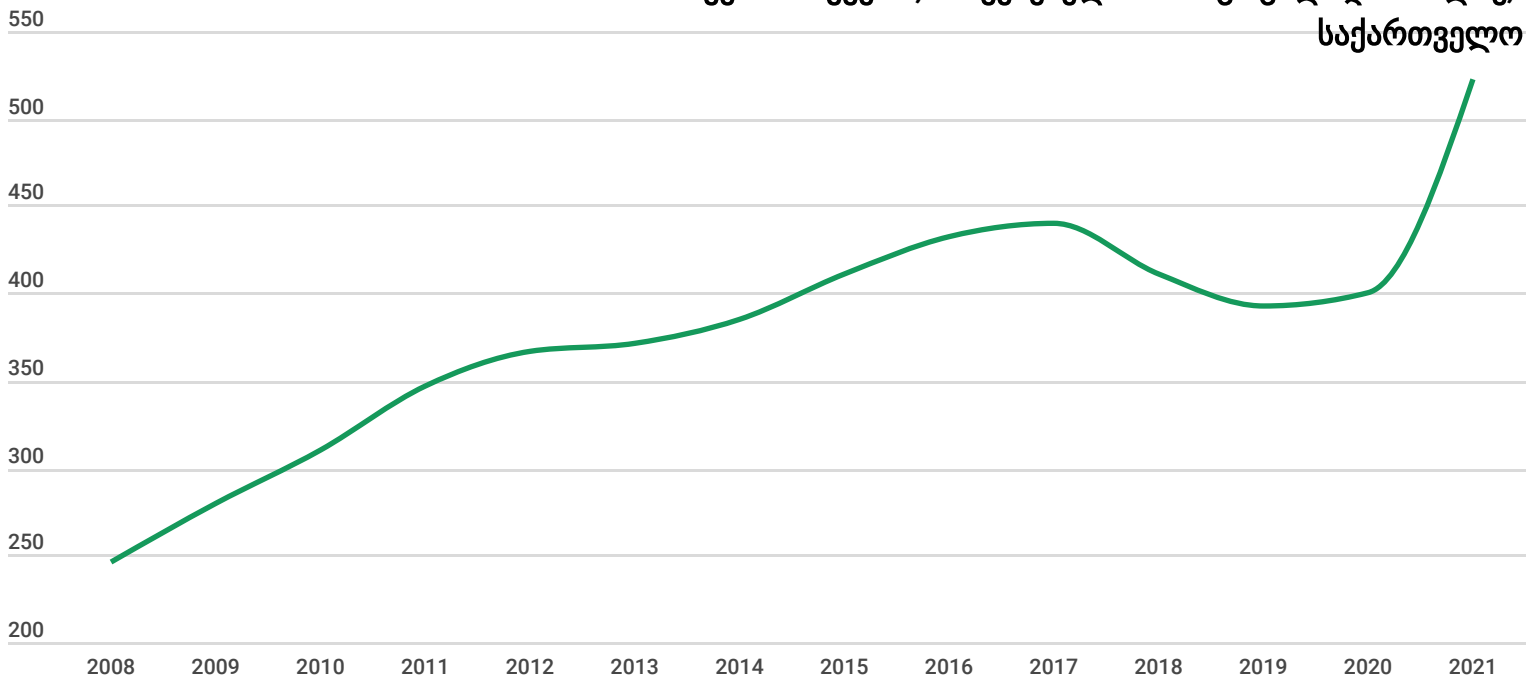
მობარდთა ორსულობის მაჩვენებლები (15-19 წლის 1000 ქალზე), საქართველო

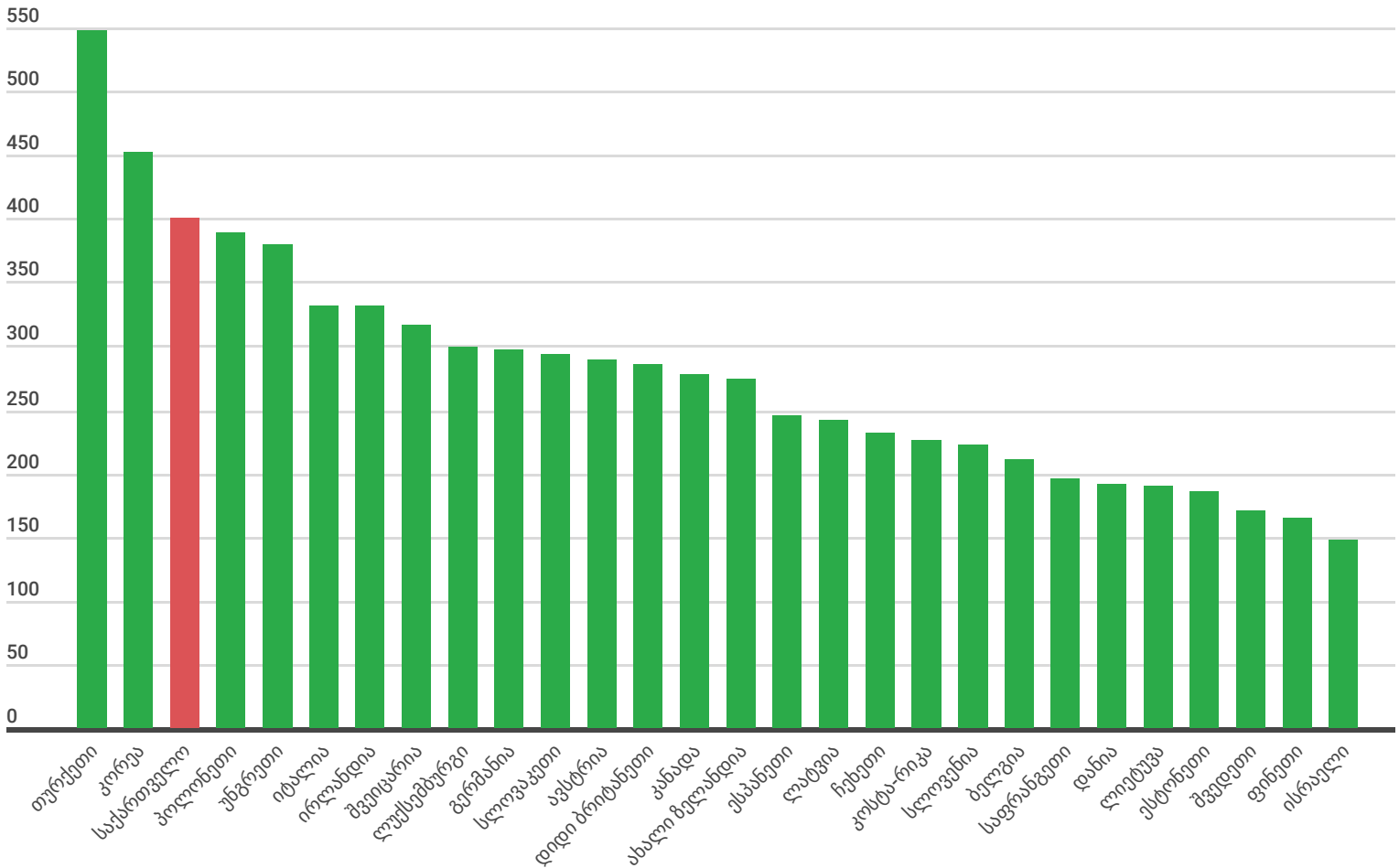
საკეისრო კვეთა

2021 წელს საქართველოში საკეისრო კვეთით მიღებული მშობიარობების წილი 42,8% შეადგენდა მშობიარობების საერთო რაოდენობაში (2020 წელს - 40,6%).

საკეისრო კვეთა, მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, საქართველო

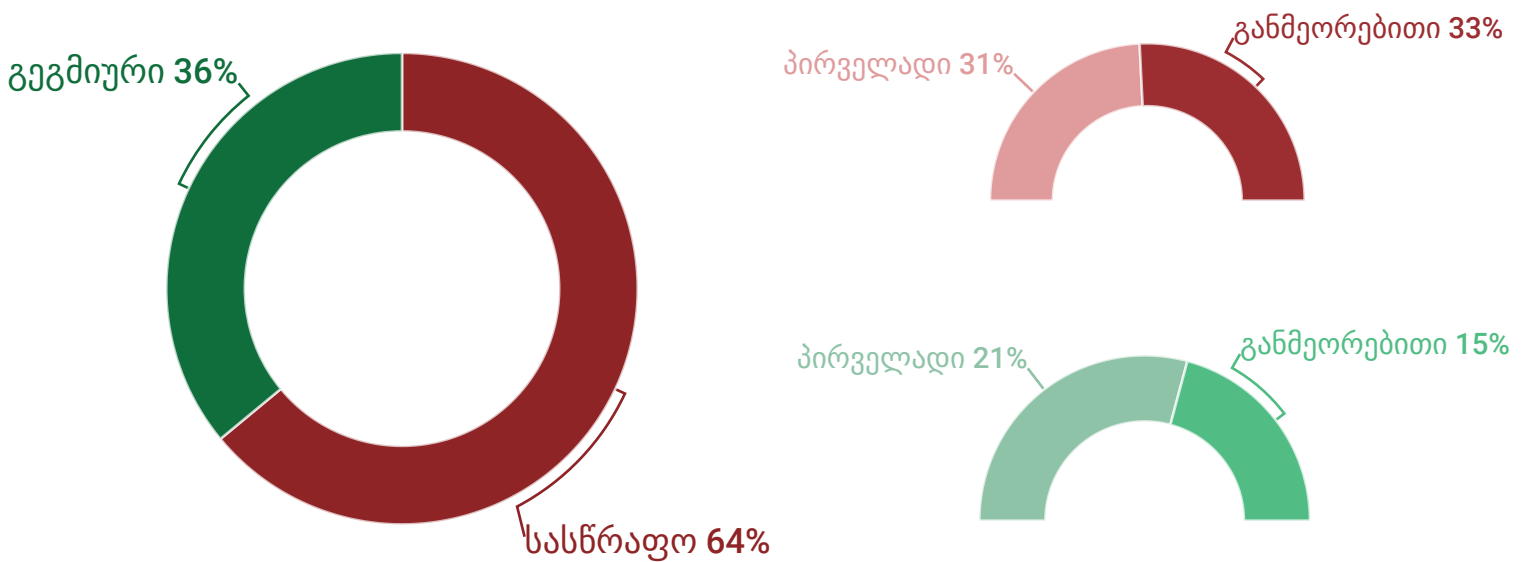

საკეისრო კვეთა, მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, ბოლო ხელმისაწვდომი წელი 3

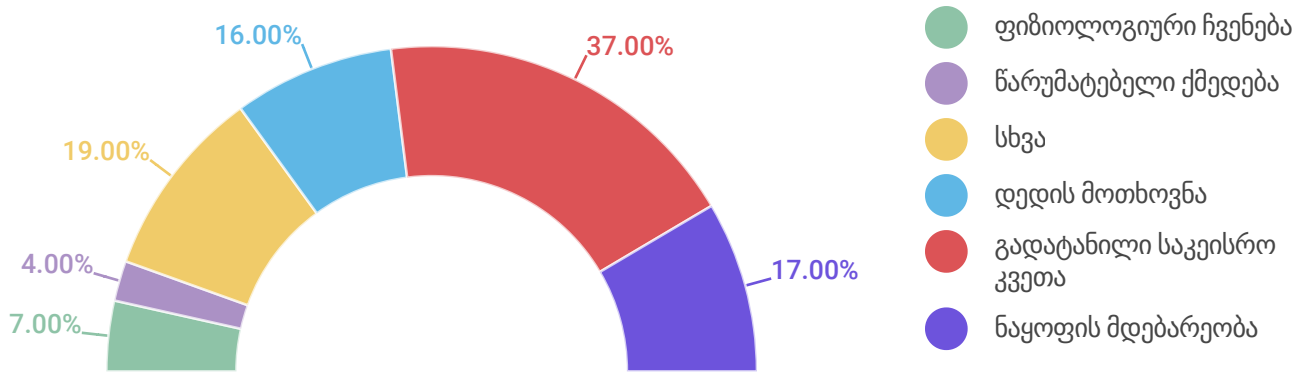

<https://data.oecd.org/healthcare/caesarean-sections.htm>

საკეისრო კვეთა, საქართველო

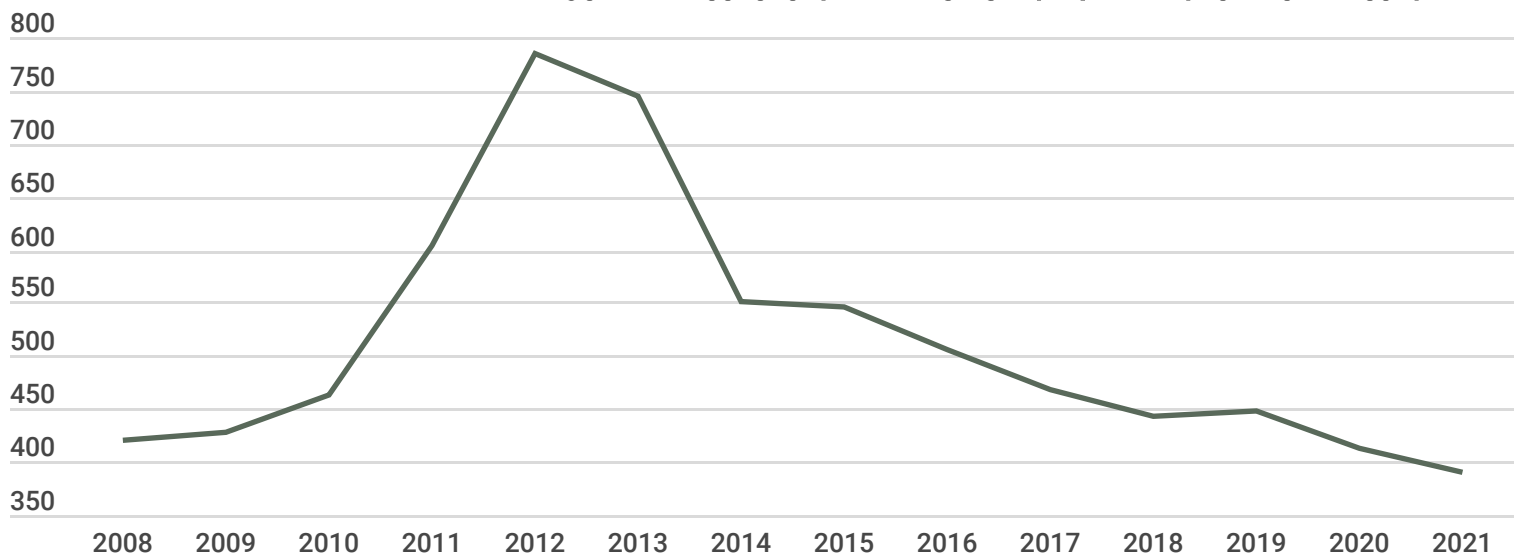

აბორტი

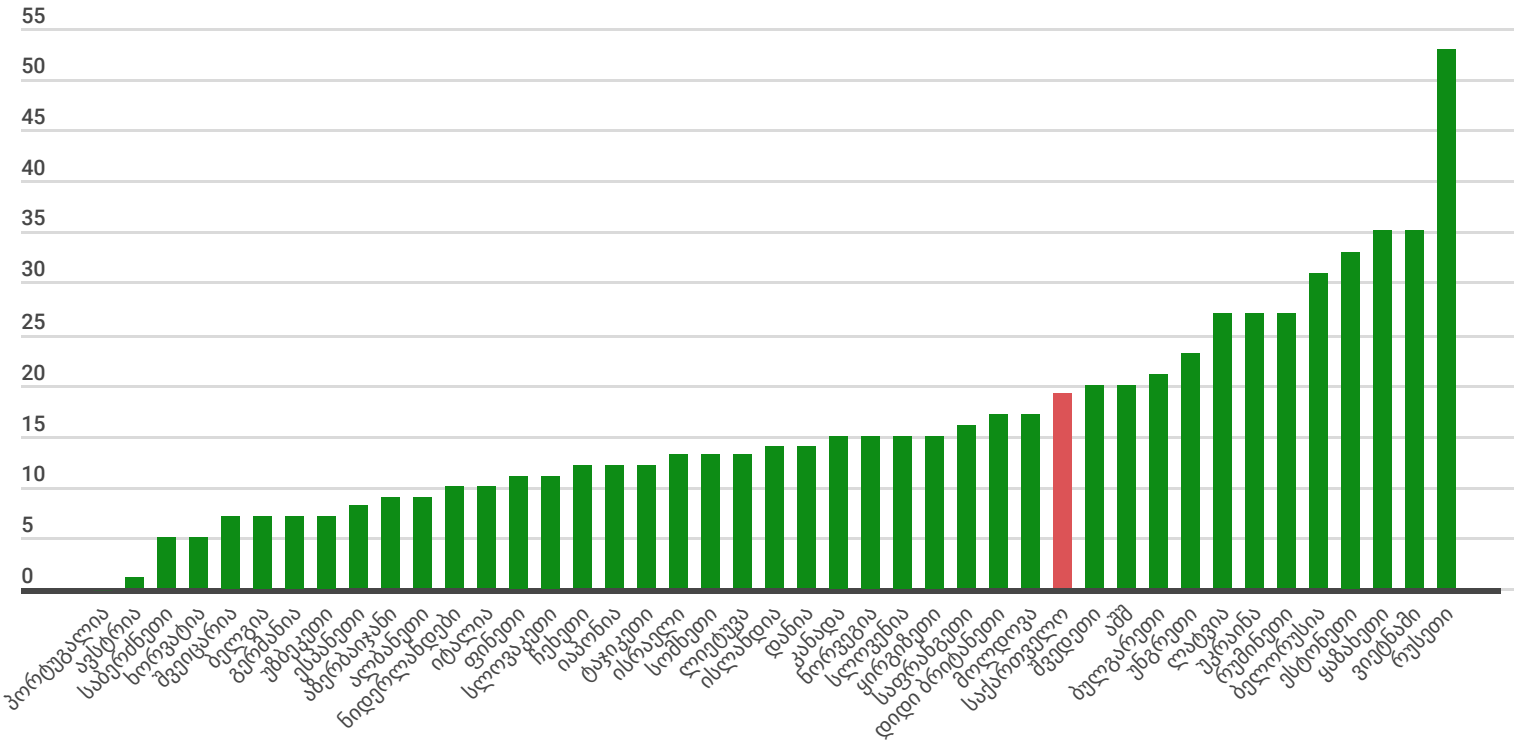
მსოფლიოში აბორტების დონის დათვლა საკმაოდ რთულია, ვინაიდან ბევრ ქვეყანაში არ ხდება აბორტების აღრიცხვა და, შესაბამისად, საერთაშორისო დონეზე ანგარიშგების წარდგენა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ ქვეყნებს, სადაც აბორტი აკრძალულია კანონმდებლობით. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 193 წევნიდან 58-ში აბორტი ლეგალიზებულია და კანონით მხოლოდ 7 ქვეყანაშია აკრძალული.

აბორტების მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, საქართველო

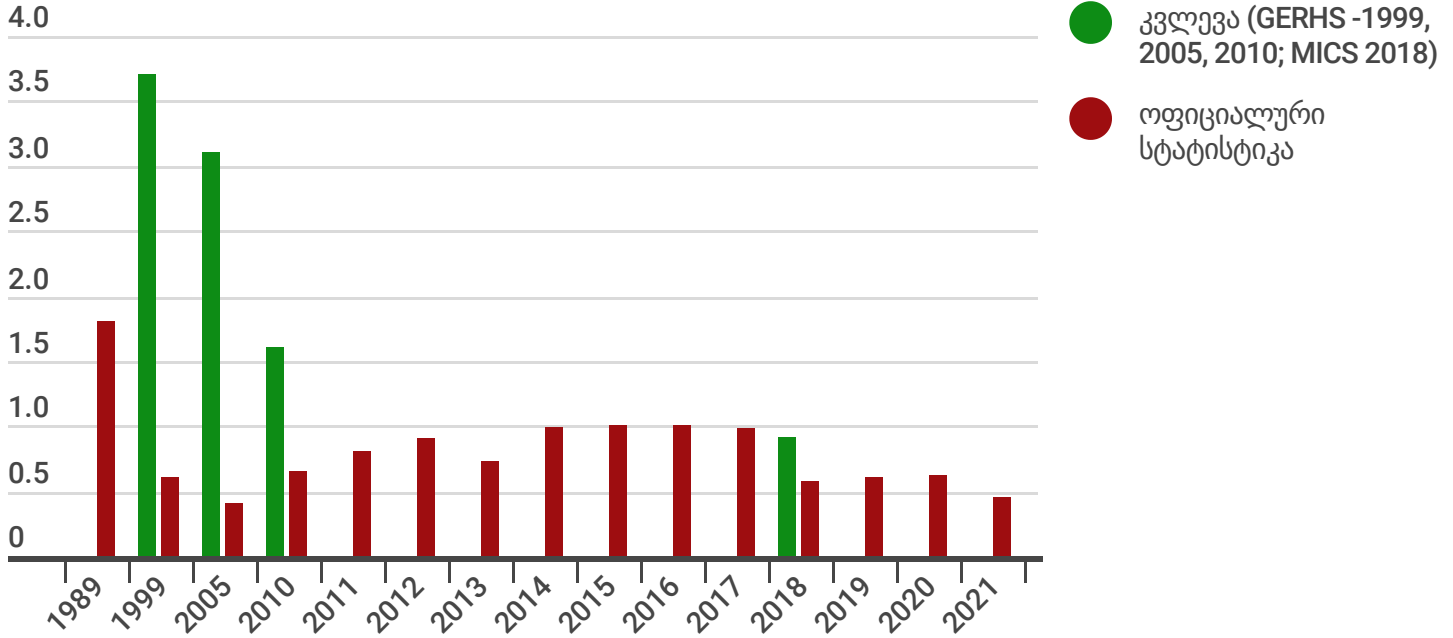
აბორტების მაჩვენებელი რეპროდუქციული ასაკის 1000 ქალზე საქართველოში შუალედურ პოზიციას იკავებს ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს შორის და აღემატება განვითარებული ქვეყნების მაჩვენებლებს.

აბორტების მაჩვენებელი რეპროდუქციული ასაკის 1000 ქალზე, 2021

<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/abortion-rates-by-country>

ხელოვნური აბორტის ჯამობრივი კოეფიციენტი (TIAR), საქართველო

- ხელოვნური აბორტი
- თვითნებითი აბორტი

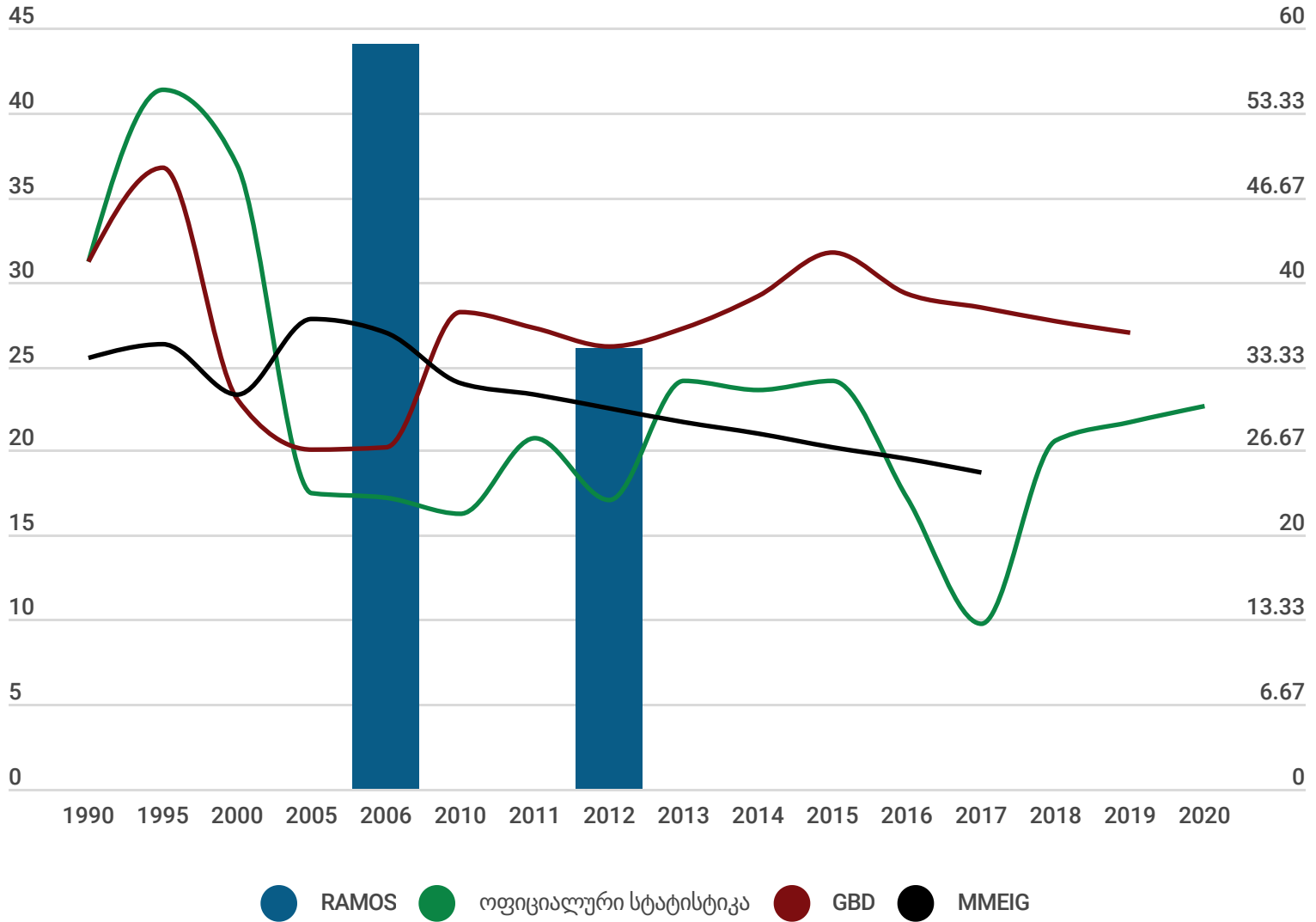

დედათა სიკვდილიანობა (SDG 3.1.1)

დედათა სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი 100 000 ცოცხალშობილზე 2030 წლისთვის - <70-ზე (SDG 3.1.1)

საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 100 000 ცოცხალშობილზე 2030 წლისთვის = 12

დედათა სიკვდილიანობა 100 000 ცოცხალშობილზე, საქართველო

<https://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

ბავშვთა ავადობა

ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის ძირითადი მიზეზები, 2021

ავადობის მიზეზი	ინციდენტობა ერთ წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე
სასუნთქი სისტემის დაავადებები	223.2
კანისა და კანქვეშა ქსოვილების დაავადებები	35.9
პერინატალურ პერიოდში განვითარებული ზოგიერთი მდგომარეობები	35.1
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	25.2
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები	23.2
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის დაავადებები	20.2
Covid19	8.7

ხუთ წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის ძირითადი მიზეზები, საქართველო, 2021

ავადობის მიზეზი	ინციდენტობა ხუთ წლამდე ასაკის 1000 ბავშვზე
სასუნთქი სისტემის დაავადებები	180.2
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	23.5
კანისა და კანქვეშა ქსოვილების დაავადებები	18.6
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	12.5
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები	12.0
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის დაავადებები	11.0
Covid19	8.4

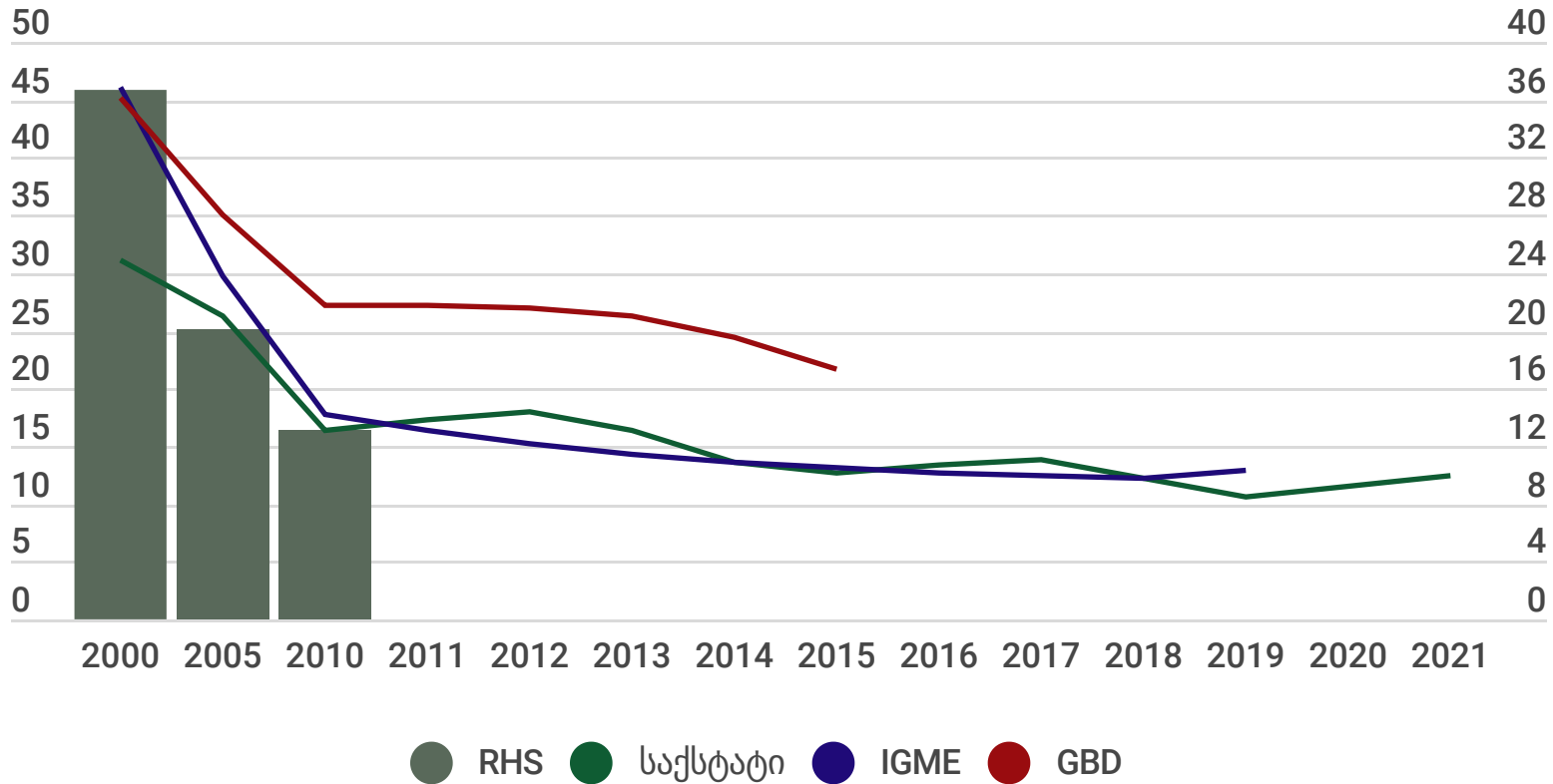
15 წლამდე ასაკის ბავშვთა ავადობის ძირითადი მიზეზები, საქართველო, 2021

ავადობის მიზეზი	ინციდენტობა 15 წლამდე ასაკის 100000 ბავშვზე
სასუნთქი სისტემის დაავადებები	16423.6
ზოგიერთი ინფექციური და პარაზიტული ავადმყოფობები	2894.6
კანისა და კანქვეშა ქსოვილების დაავადებები	1636.0
თვალისა და მისი დანამატების ავადმყოფობები	1519.1
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები	1252.7
ყურისა და დვრილისებრი მორჩის დაავადებები	1193.5
Covid19	1025.6

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა

საქართველოში 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელმა წარმატებით მიაღწია ათასწლეულის განვითარების მიზანს, როგორც ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემებით, ასევე საერთაშორისო ექსპერტთა (ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი - IGME) შეფასებებით.

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა სხვადასხვა წყაროს მიხედვით, საქართველო

დაავადებათა კონტროლის ცენტრი, საქსტატი

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის =<25-ზე (SDG 3.2.1)

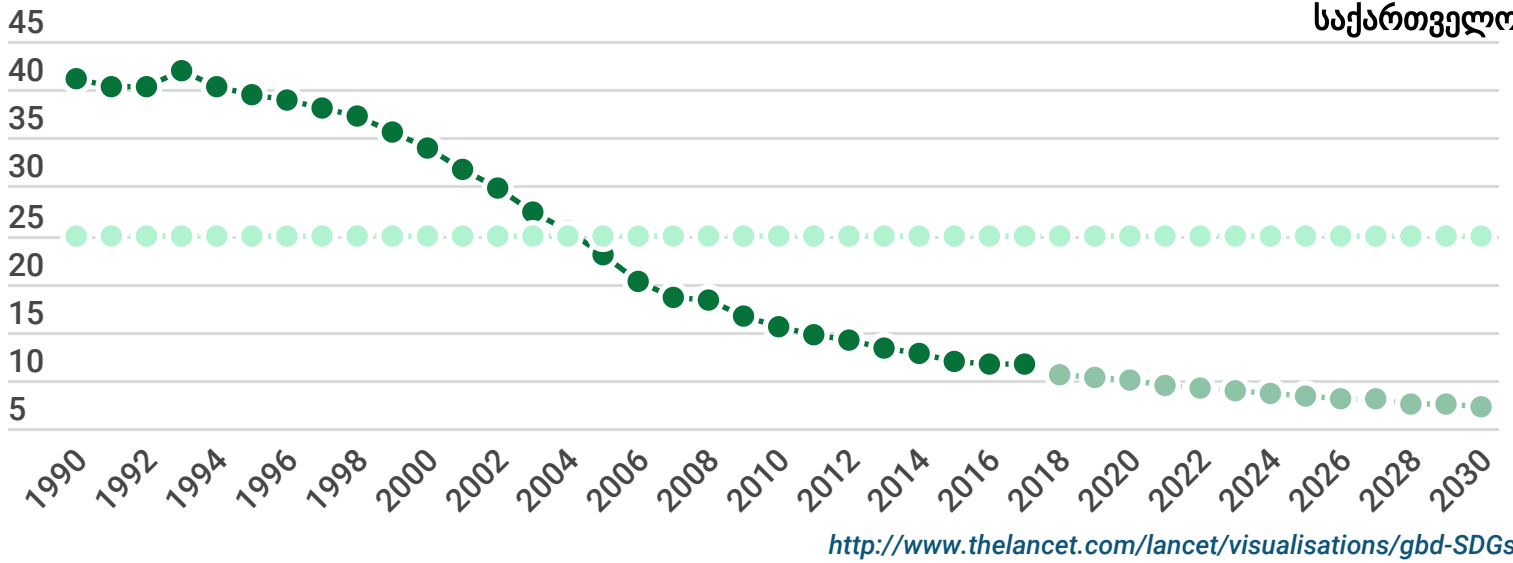

საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის = 6

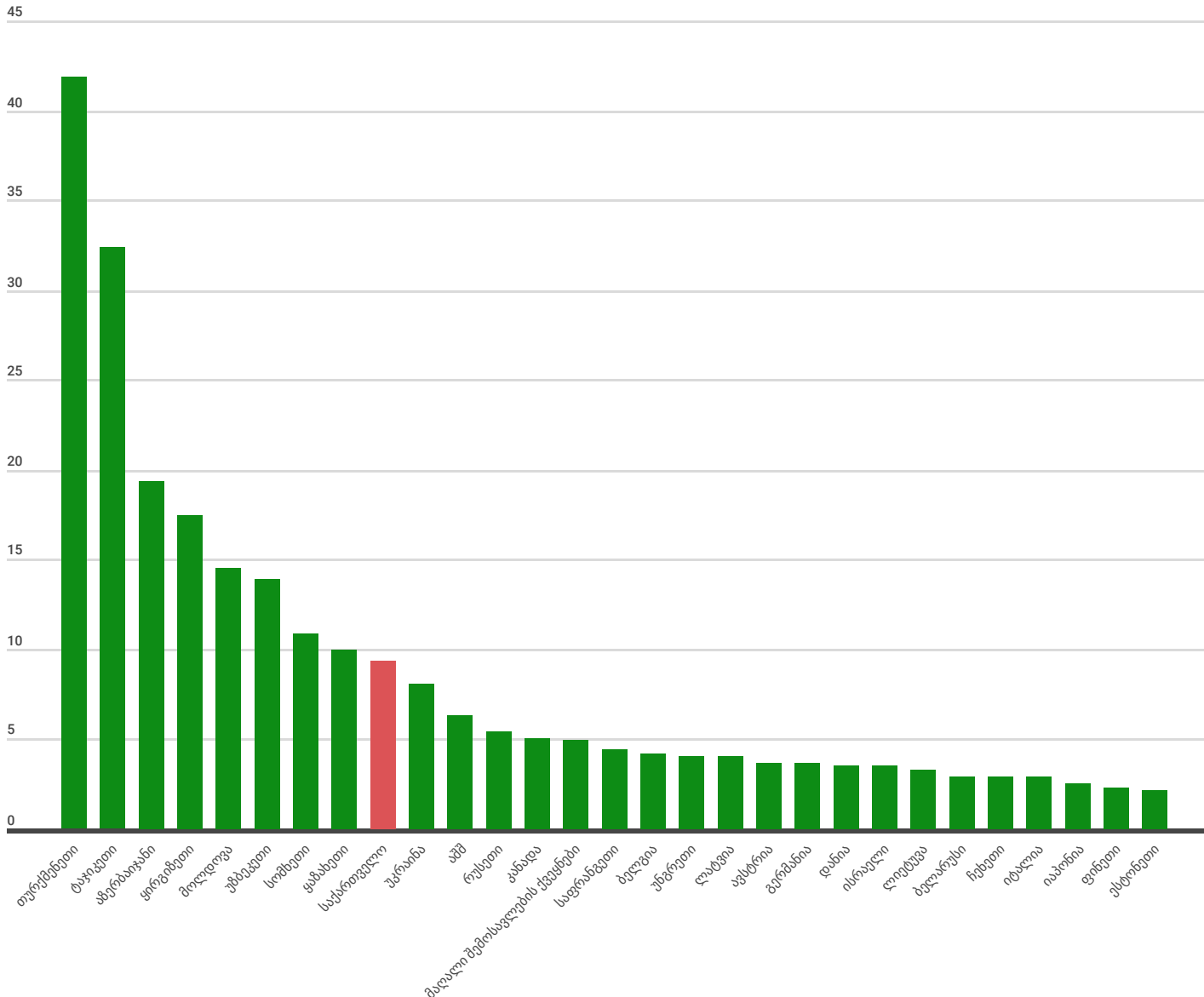
IHME-ს პროგნოზული გათვლებით, საქართველოში 0-დან 5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი კლების ტენდენციას შეინარჩუნებს

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე, საქართველო

საქართველოში 0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი აღემატება ევროპის ქვეყნების მაჩვენებლებს, ხოლო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების მაჩვენებლებს შორის შუალედურ პოზიციას იკავებს.

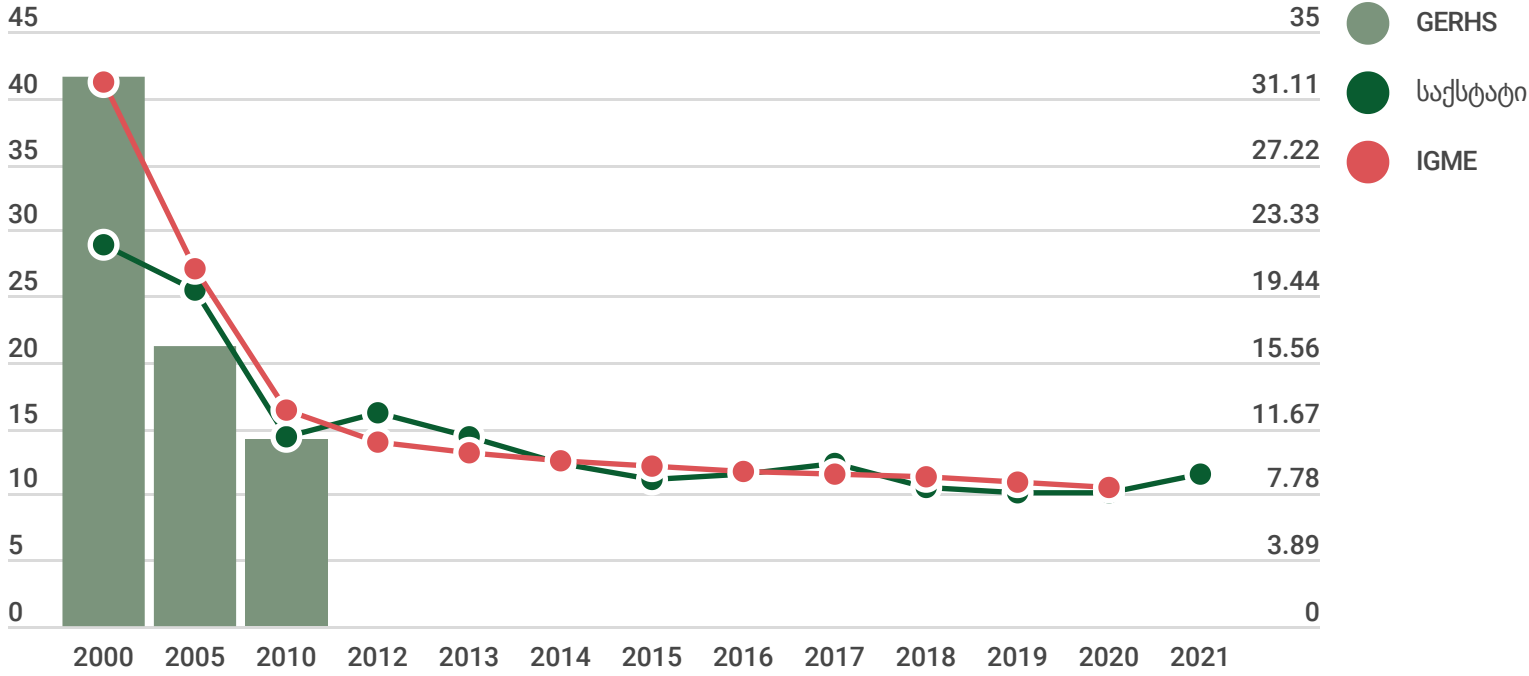
0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხლადშობილზე, 2020

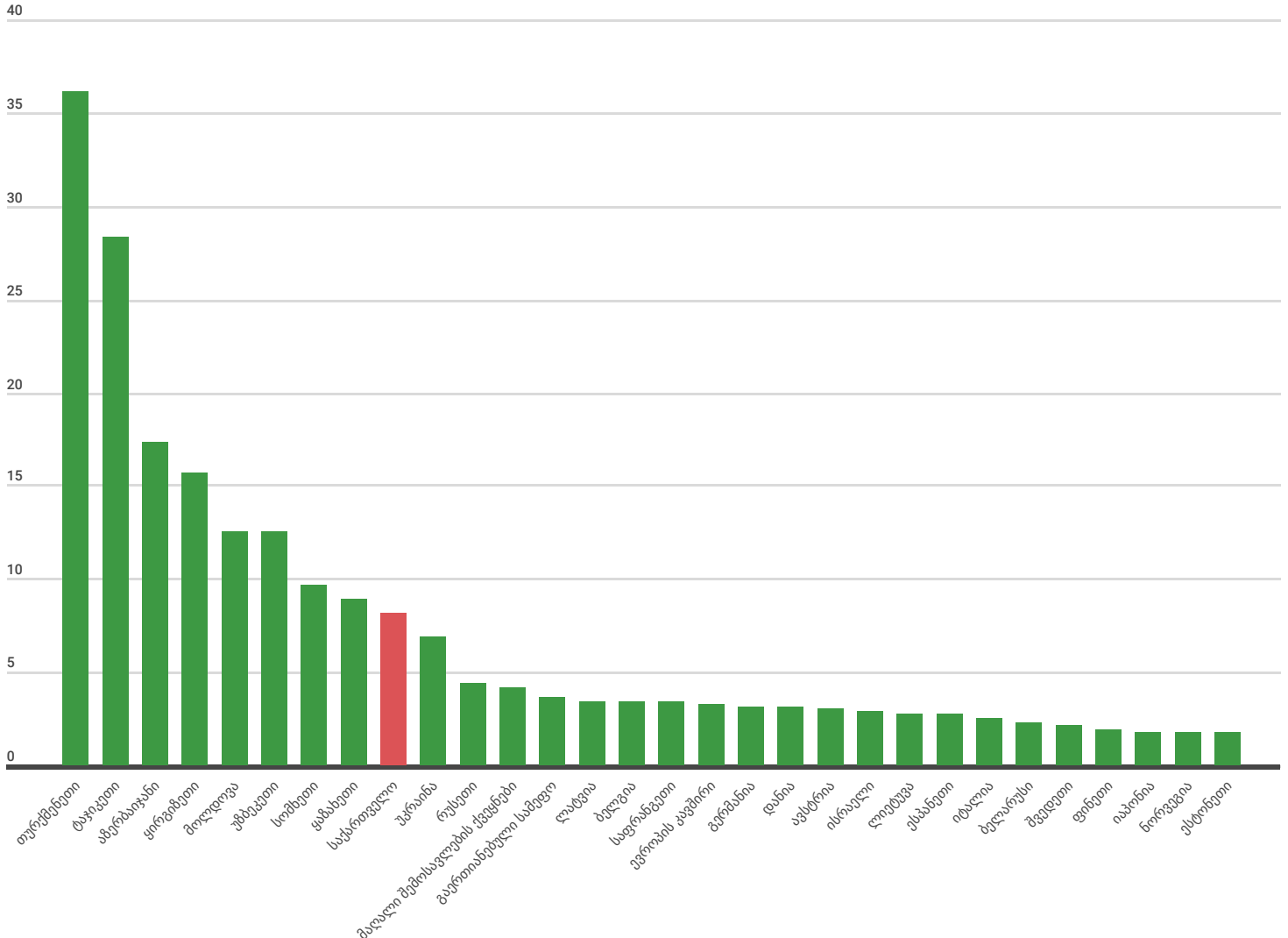
<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

0-5 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობაში 70.2% ერთ წლამდე ბავშვებზე მოდის.

0-დან 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა, საქართველო

0-დან 1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა 1000 ცოცხლადშობილზე, 2020

<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

ნეონატალური სიკვდილიანობის გლობალური სამიზნე მაჩვენებელი
1000 ცოცხლადშობილზე 2030 წლისთვის = <12-ზე (SDG 3.2.2)

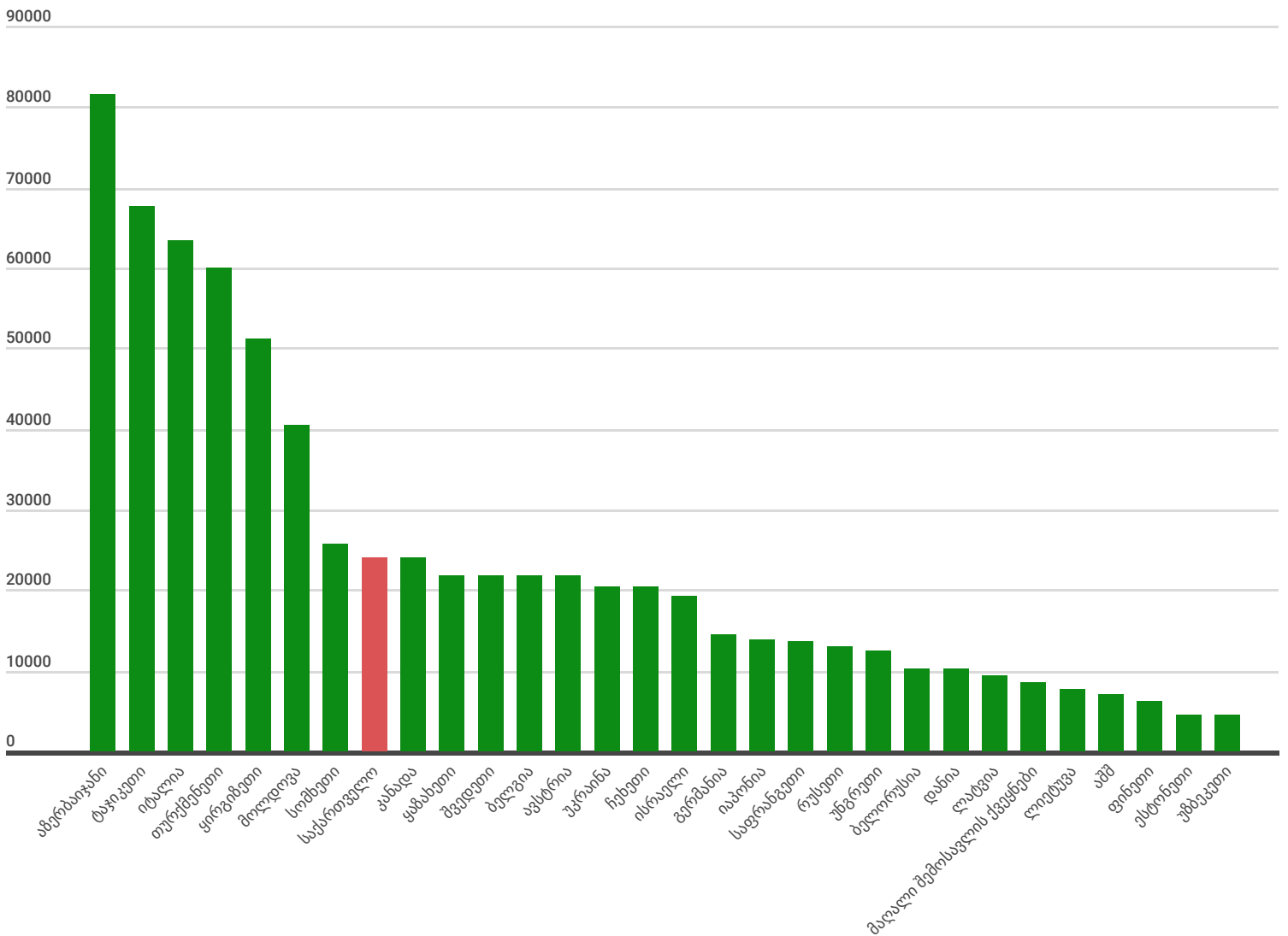

საქართველოს სამიზნე მაჩვენებელი 1000 ცოცხლადშობილზე
2030 წლისთვის = 5

პერინატალური და ნეონატალური სიკვდილიანობა, საქართველო

	2018	2019	2020	2021
მკვდრადშობადობა 1000 დაბადებულზე	8.5	9.4	8.7	8.7
ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	3.2	2.8	3.0	3.8
გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობა 1000 ცოცხალშობილზე	1.7	2.4	2.1	3.2
პერინატალური სიკვდილიანობა 1000 დაბადებულზე	11.7	12.1	11.7	12.4

ნეონატალური სიკვდილიანობა 100000 ცოცხლადშობილზე, 2019

<http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool>

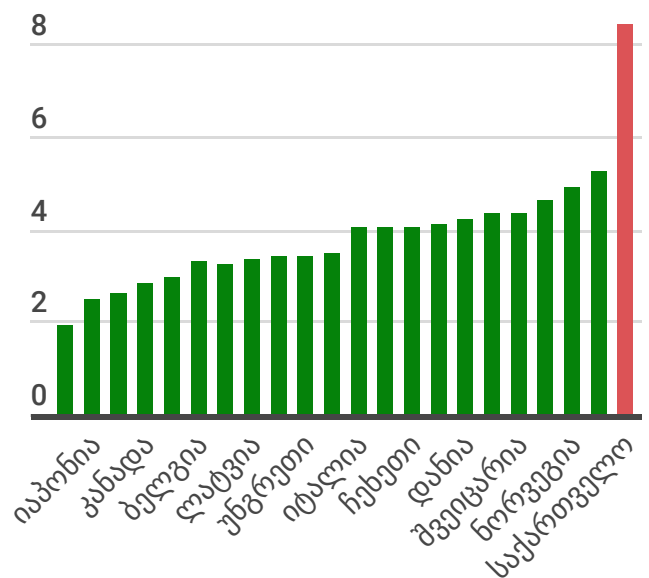
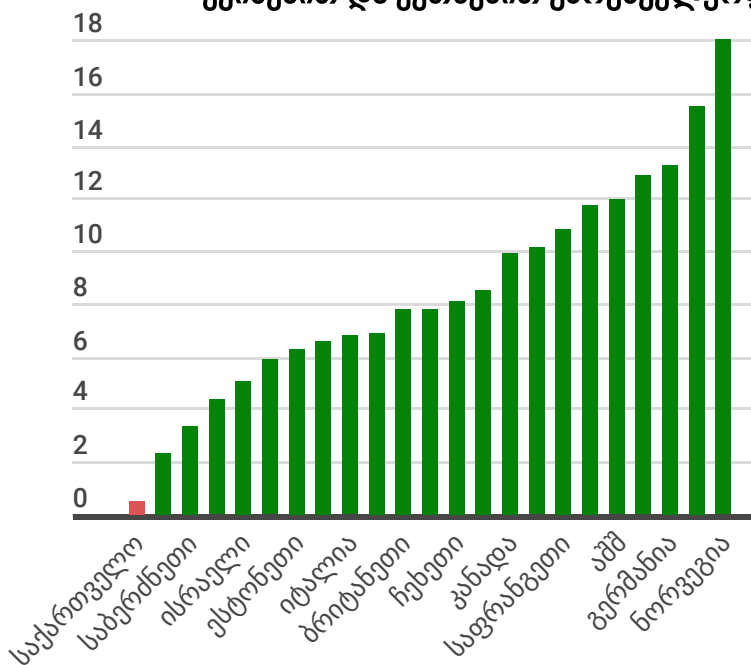
მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება

ჯანდაცვის რესურსები, საქართველო

	2019	2020	2021
ექიმების რაოდენობა (სტომატოლოგების ჩათვლით)	31746	25429	22490
ექიმებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	853.3	683.1	606.4
საექთნო პერსონალის რაოდენობა	19613	22126	22078
ექთნებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	527.2	594.4	595.3
პოსპიტალური საწოლების რაოდენობა	17471	18580	20633
საწოლებით უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	469.6	499.4	556.4
მიმართვა ექიმთან	13469592	12807695	14094745
ექიმის ვიზიტი ბინაზე	181889	152706	170543
სტაციონარული დაწესებულებების რაოდენობა	266	265	269
პოლიკლინიკური დაწესებულებების რაოდენობა	2280	2283	2272
ანტენატალური სერვისების მიმწოდებელი დაწესებულებები	291	307	267
სასწრაფო დახმარების სადგურების რაოდენობა	71	78	79
სისხლის გადასხმის სადგურების რაოდენობა	22	20	22
სოფლის ექიმი-მენარმეს რაოდენობა	1269	1265	1266

საქართველოში ექიმებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის რეგიონის, ევროკავშირის და დსთ ქვეყნების მაჩვენებლებს. საქართველოში ექთნებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები თითქმის ყველაზე დაბალია ევროპის რეგიონის და დსთ-ს ქვეყნებთან შედარებით.

ექიმებით და ექთნებით უზრუნველყოფა 1000 მოსახლეზე (ბოლო ხელმისაწვდომი წელი)⁴

ევროპის რეგიონის და ევროკავშირის ქვეყნებში ერთ ექიმზე საშუალოდ 2-2.7 ექთანი მოდის და ამ მაჩვენებლის ზრდა პოზიტიურ ტენდენციად არის მიჩნეული. საქართველოში ეს მაჩვენებელი 0.98-ს შეადგენს.

⁴საქართველო 2020

ჰოსპიტალიზაციის და სანოლთა ფონდის გამოყენების მაჩვენებლები, საქართველო

	სანოლთა რაოდენობა	უზრუნველყოფა 100000 მოსახლეზე	დატვირთვა	დაყოფნა	ბრუნვა
2019	17471	469.6	179.5	4.9	36.5
2020	18580	499.4	190.7	5.6	34.0
2021	20633	556.4	201.2	6.2	32.6

მოსახლეობის სტაციონარული მომსახურება, საქართველო, 2021 (ჰოსპიტალიზაციათა მაღალი რიცხოვნობის დაავადებათა კლასები)

	ჰოსპიტალიზაციათა რაოდენობა
სულ	626576
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	94381
სასუნთქი სისტემის დაავადებები	71006
COVID 19	157047
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები	43893
დაზიანება, მონამვლა და გარე მიზეზების ზემოქმედების შედეგები	35789
შარდ - სასქესო სისტემის დაავადებები	26688
კიბო	23284
ნერვული სისტემის დაავადებები	20078
დიაბეტი	2694

ჰოსპიტალური რეგისტრის და საყოველთაო ჯანდაცვის მონაცემების გაერთიანებული ბაზა

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება

2020 სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების მიერ განხორციელებული გასვლების რაოდენობა = 1 215 839 (1 სულ მოსახლეზე - 0.3)

2021 სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების მიერ განხორციელებული გასვლების რაოდენობა = 1 334 613 (1 სულ მოსახლეზე - 0.3)

სისხლის ბანკები

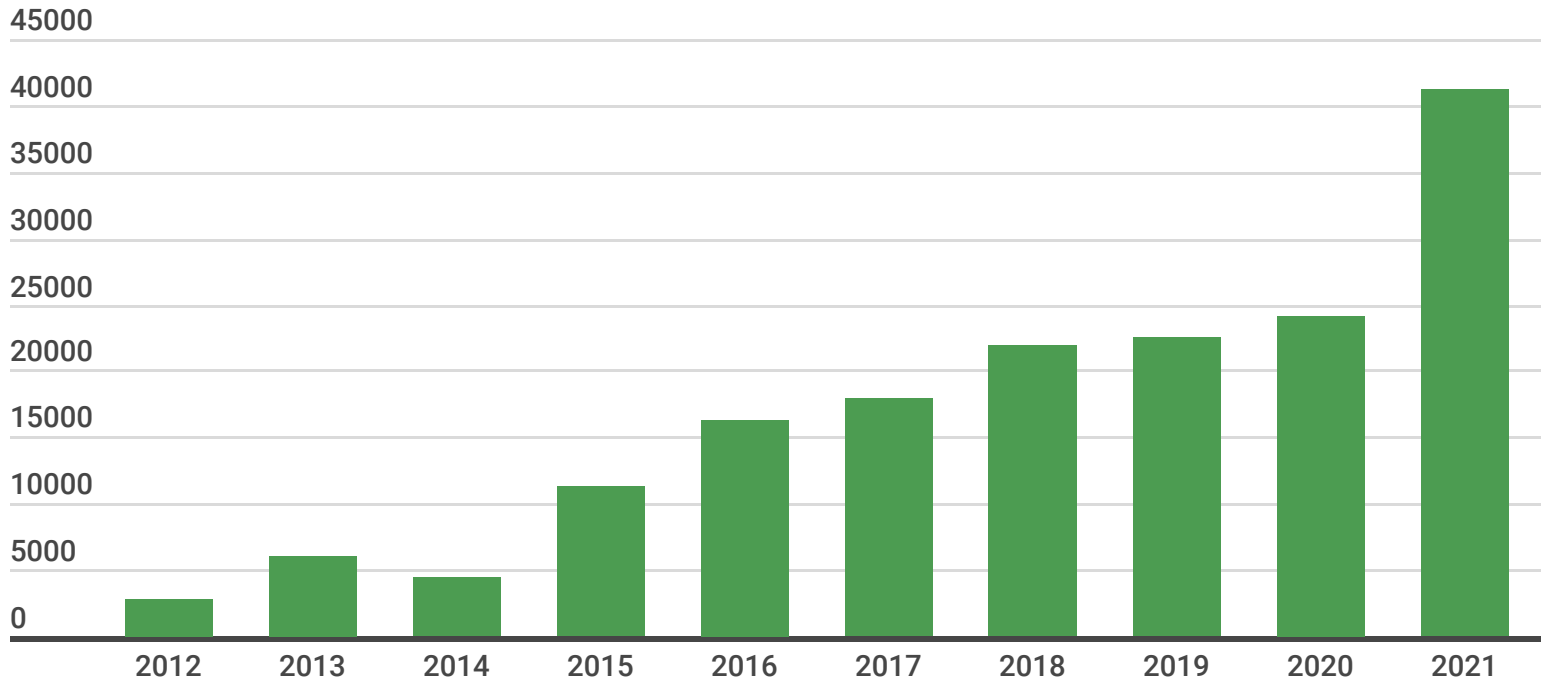
- 2020** ლიცენზირებული სისხლის ბანკების რაოდენობა = 20
 სისხლის დონაციების რაოდენობა = 75 199 (31.8% - უანგარო)
- 2021** ლიცენზირებული სისხლის ბანკების რაოდენობა = 22
 სისხლის დონაციების რაოდენობა = 73 481 (48.0% - უანგარო)

ქირურგიული ოპერაციების რაოდენობა სტაციონარში, საქართველო, 2020 და 2021

ქირურგიული ჩარევები ანატომიური ლოკალიზაციის მიხედვით	2020	2021
სულ	166531	250129
მათ შორის:		
ნერვული სისტემა	6472	7345
თავის ტვინი	2623	2629
ზურგის ტვინი	3238	3820
პერიფერიული ნერვული სისტემა	594	869
ენდოკრინული სისტემა	2131	2252
ფარისებრი ჯირკვალი	2007	2108
პარათირეოიდექტომია	48	64
თვალი და მისი დანამატები	5849	37666
გლაუკომის მიზეზით	356	1808
კატარაქტის მიზეზით	2538	27349
ყური, ცხვირი და ყელი	8132	13905
გული და გულმკერდის მთავარი სისხლძარღვები	15091	19073
სამკარიანი სარქველი	82	81
კორონარული არტერიების შუნტირება	2140	3572
სტენტირება	8365	11959
გულმკერდის კედელი, პლევრა, შუასაყარი, დიაფრაგმა, ტრაქეა, ბრონქები და ფილტვები	1818	2647
სარძევე ჯირკვალი	2829	3334
საჭმლის მომნელებელი სისტემა	35224	42607
შარდსასქესო სისტემა, კაცის სასქესო ორგანოები და რეტროპერიტონეალური სივრცე	11953	16262
თირკმლის გადანერგვა	8	20
წინამდებარე ჯირკვალი	1255	2109
ქალის სასქესო ორგანოები	13157	18164
სამეანო პროცედურები	17892	24721
ძვალკუნთოვანი სისტემა	22883	28421
პერიფერიული სისხლძარღვები და ლიმფური სისტემა	6379	12662
კანი	6258	8942
ორგანოების და ქსოვილების შექმნა ტრანსპლანტაციისთვის	40	201

იმუნიზაცია

იმუნიზაციის სახელმწიფო პროგრამის ბიუჯეტი (ათასი ლარი)

საქართველოს იმუნიზაციის კალენდარი

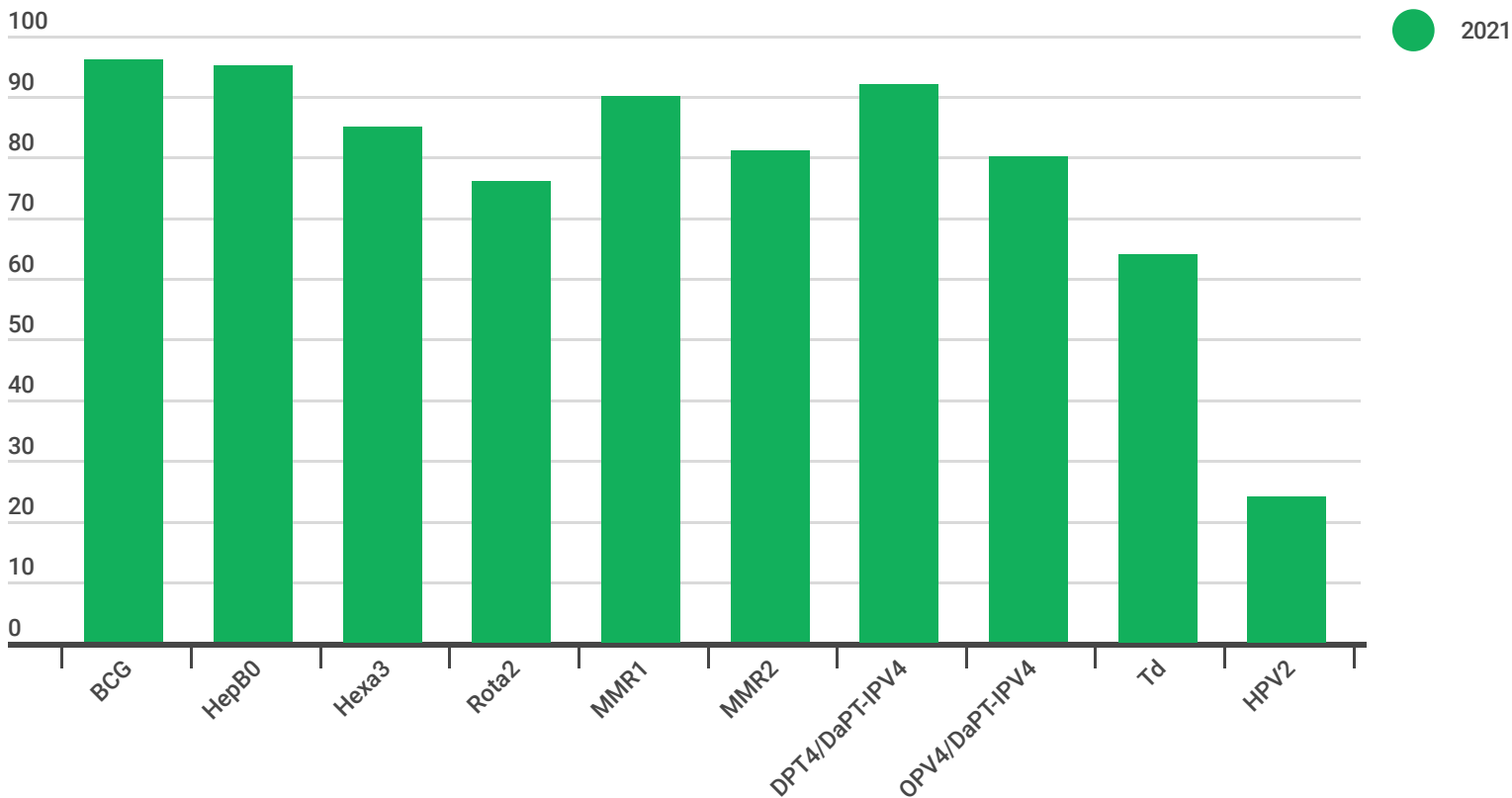
ვაქცინები	დღეების რაოდენობა	ჩატარების დრო
ბცვ (BCG)	1	ახალშობილები 0-5 დღე
B0 ჰეპატიტი (HepB)	1	დაბადებიდან 0-12 საათში
დცტ+ B ჰეპ+ჰი b +იპვ (Hib+DPaT+HepB+IPV)	3	2, 3, 4 თვე
პოლიომიელების ორალური ვაქცინა (bOPV)	2	18 თვე, 5 წელი
დიფთერია, ყვიანახველა, ტეტანუსი (DPT)	3	18 თვე
დიფთერია-ტეტანუსი (DT)	1	5 წელი
ტეტანუსი-დიფთერია (TD)	1	14 წელი
წითელა, წითურა, ყბაყურა (MMR)	2	12 თვე, 5 წელი
როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (Rota)	2	2, 3 თვე
პნევმოკოკური ინფექციის საწინააღმდეგო ვაქცინა (PCV)	3	2, 4, 12 თვე
ადამიანის პაპილომავირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინა (აპვ/HPV)	2	10-18 წლის კოჰორტა

- ✓ 2002 წლიდან საქართველო სერთიფიცირებულია, როგორც ველური პოლიომიელიტის ვირუსისგან თავისუფალი ქვეყანა.
- ✓ 2019 წელს საქართველომ მიაღწია წითურას ელიმინაციას.
- ✓ 2021 წლის ოქტომბრის თვიდან 10 ვალენტიანი პნევმოკოკური ვაქცინა (სინფლორიქსი) ჩანაცვლდა 13 ვალენტიანი პნევმოკოკური ვაქცინით (პრევენარი), რომლის გამოყენება დასაშვებია ასევე მაღალი ასაკის მოსახლეობაშიც.

ბოლო წლებში იმუნიზაციის კალენდარს 6 ახალი ვაქცინა დაემატა:

- 2013 - Rota ვირუსის სანინააღმდეგო ვაქცინა
- 2014 - PCV10
- 2015 - პენტავალენტური DPT-HepB-Hib ვაქცინა ჩანაცვლდა ჰექსავალენტური DPT-HepB-Hib-IPV ვაქცინით
- 2016 - ბივალენტური ორალური პოლიოვაქცინა (bOPV)
- 2017 - HPV ვაქცინაცია საქართველოს 4 ტერიტორიულ რეგიონში (თბილისი, ქუთაისი, აჭარა, აფხაზეთი)
- 2019 - HPV ვაქცინაცია საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე
- 2020 - ივლისიდან - bOPV, DPT და DT ვაქცინები ჩანაცვლდა ტეტრავალენტური ვაქცინით (DaPT-IPV)
- 2021 - 15 მარტიდან ქვეყანაში დაიწყო Covid-19-ის სანინააღმდეგო ვაქცინაცია.

იმუნიზაციით მოცვა (%), საქართველო, 2021

ინფექციური ავადმყოფობები

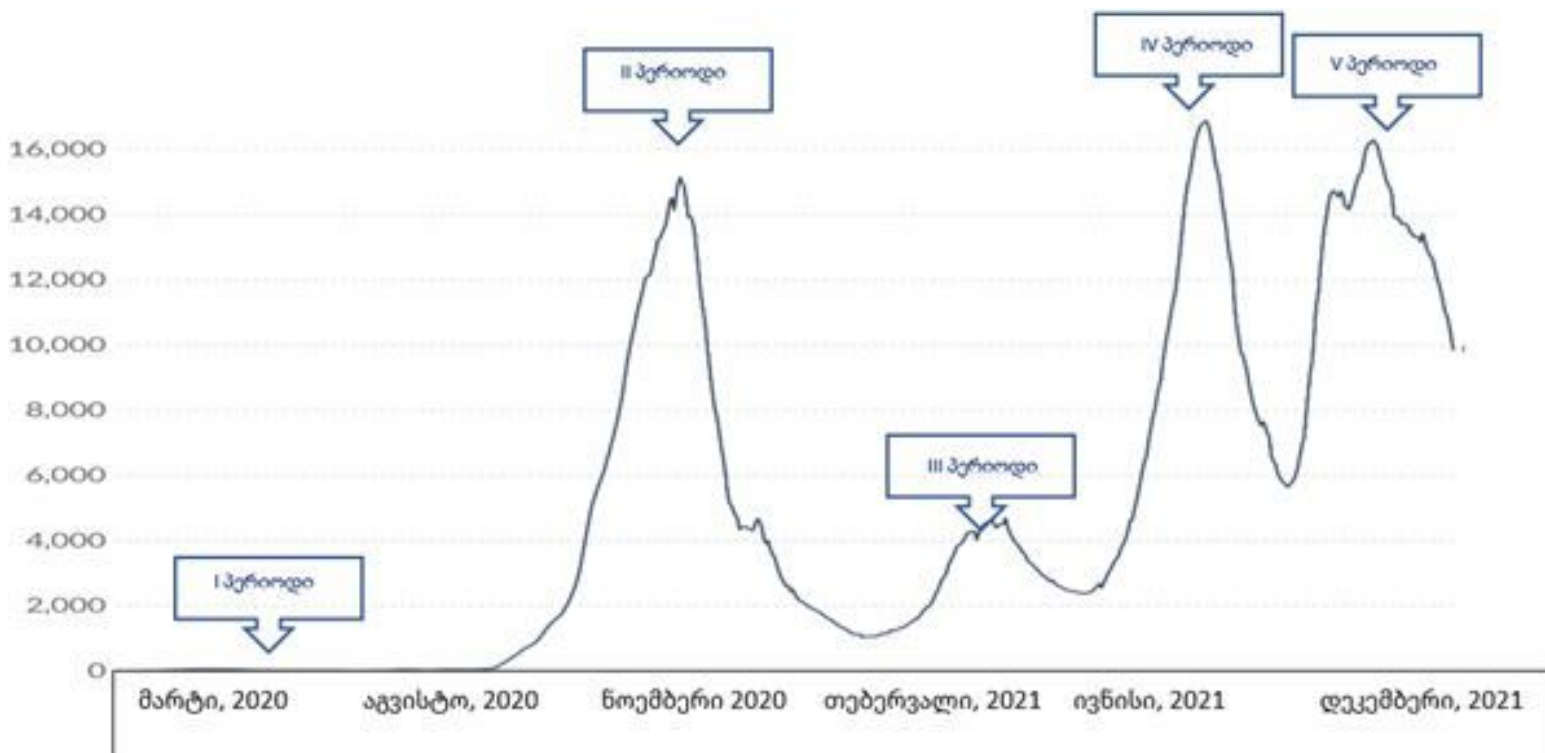
covid-19

2019 წლის დეკემბერში ქალაქ ვუჰანში (ჰუბეის პროვინცია, ჩინეთი) წარმოშობილი მწვავე მძიმე რესპირატორული სინდრომთან დაკავშირებული კორონავირუსი 2, რომელსაც COVID-19 ეწოდა, 21-ე საუკუნის მესამე ბოლონობური კორონავირუსული აფეთქებაა, როდესაც ინფექციის ადამიანიდან ადამიანზე გადაცემა მოხდა და წარმოიქმნა ჯანმრთელობის გლობალური პრობლემა.

საქართველოში COVID-19-ის პირველი შემთხვევა დადასტურდა 2020 წლის 26 თებერვალს. COVID-19-ით დაავადებული პირველი პაციენტი ჰოსპიტალიზებულ იქნა 2020 წლის 26 თებერვალს, პირველი გამოჯანმრთელებული პაციენტი კლინიკიდან გაეწერა 16 მარტს.

საქართველოში COVID-19-ის გამოსავლენად PCR მეთოდის გამოყენებით ტესტირება დაიწყო 2020 წლის 30 იანვარს. 2020 წლის მაისიდან PCR ტესტირებასთან ერთად ქვეყანამ დაიწყო ანთისხეულებსა და ანტიგენზე დაფუძნებული ტესტირება გარკვეულ ჯგუფებში, თუმცა შემთხვევის დადასტურება მხოლოდ PCR ტესტირებით ხორციელდებოდა. 12 ნოემბრიდან COVID-19-ის შემთხვევის დადასტურებისთვის ქვეყანამ დაიწყო ანტიგენზე დაფუძნებული ტესტირება Ag-RDTs ტესტ სისტემებით, რომელიც ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ კვალიფიცირებულ იქნა, როგორც მაღალი მგრძობელობის და სპეციფიურობის, ცრუ დადებითი ან უარყოფითი შედეგის მინიმალური რისკით.

საქართველომ, როგორც მსოფლიოს უმეტესმა ქვეყნებმა, ახალი კორონავირუსის შემთხვევების მატებისა და კლების რამდენიმე ტალღა გამოიარა. პანდემიის სანყის ეტაპზე მიღებულმა ღონისძიებებმა გარკვეული პერიოდი ბუფერის როლი შეასრულა და შეაკავა მატების ტალღა, თუმცა შემდგომ სხვადასხვა ფაქტორების გავლენით ქვეყანაში დაიწყო ფართომასშტაბიანი გავრცელება და ეპიდ-კონტროლისთვის მნიშვნელოვანი ინდიკატორების მკვეთრი ზრდა.

2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით

ოფიციალურად აღირიცხა
COVID19-ის 936 844 შემთხვევა

გარდაცვლილთა ჯამური
რაოდენობაა 13 860

კუმულაციურმა ინციდენტობამ
შეადგინა 975 / 100 000

გარდაცვალების 7-დღიანი მაჩვენებელი 16 (1 000 000 მოსახლეზე)

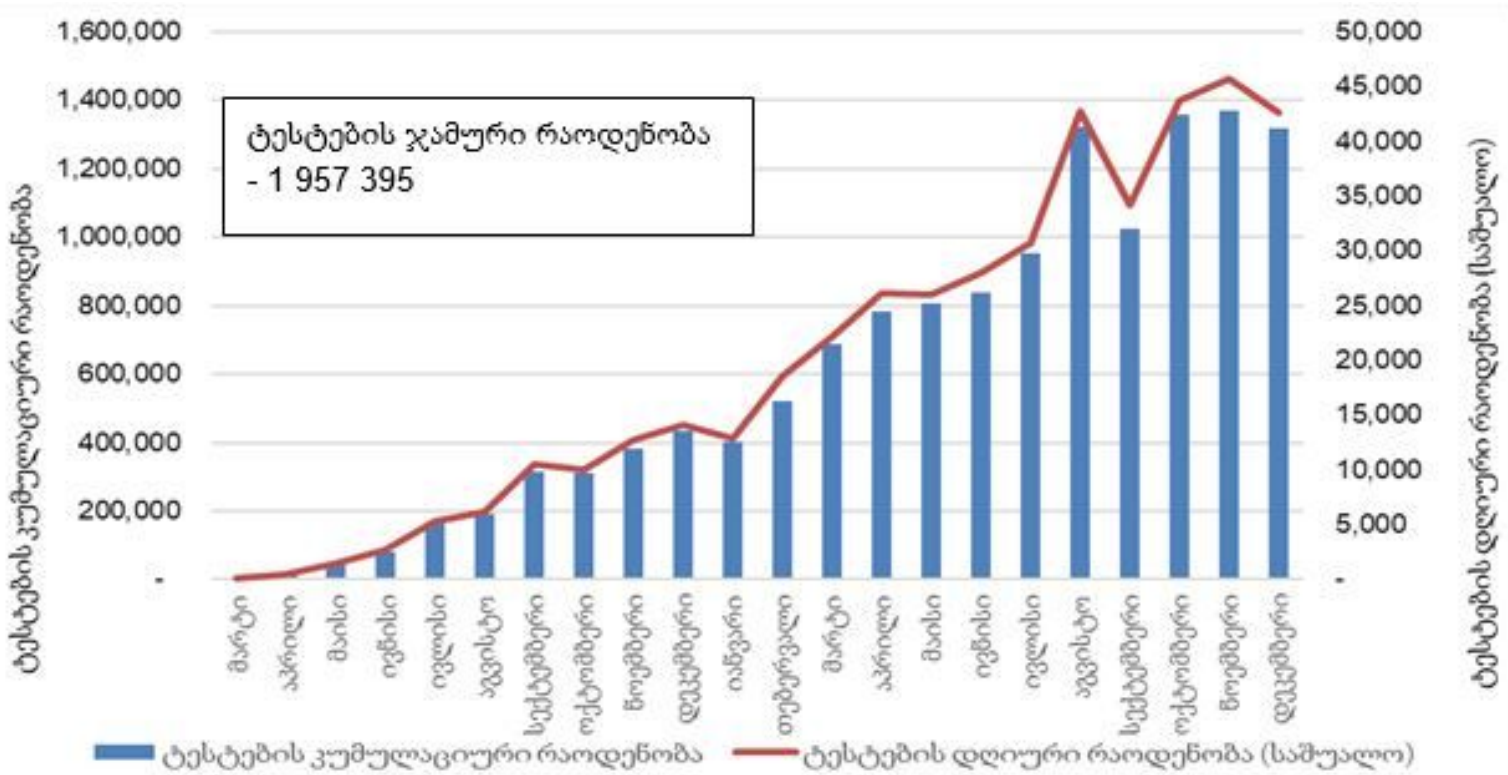

რეპროდუქციის ინდექსმა
შეადგინა 0.74.

ლეტალობა - 1.45%

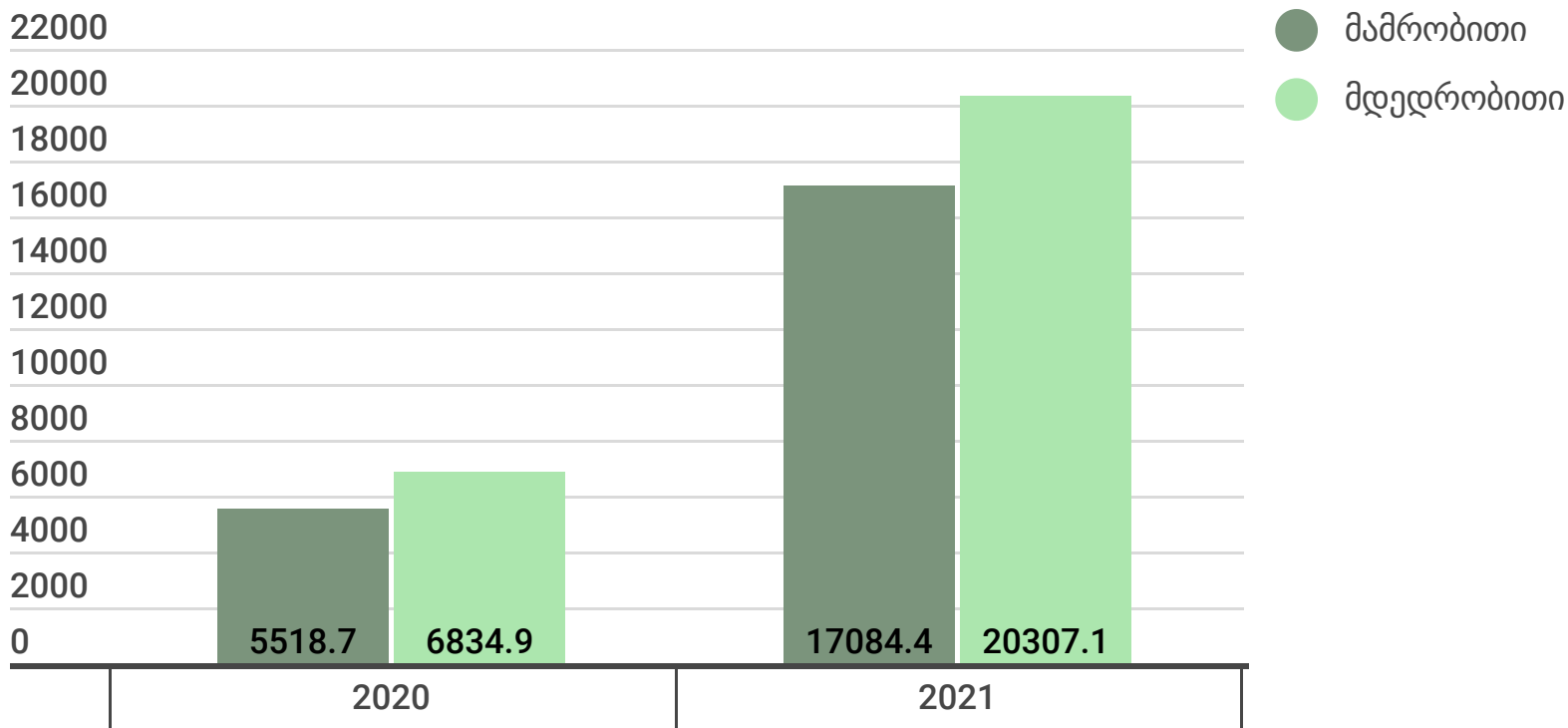
COVID-19-ზე ჩატარებული ტესტების (PCR და ანტიგენზე დაფუძნებული) ჯამური და ყოველდღიური საშუალო რაოდენობა, ყოველთვიურად, საქართველო (2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)

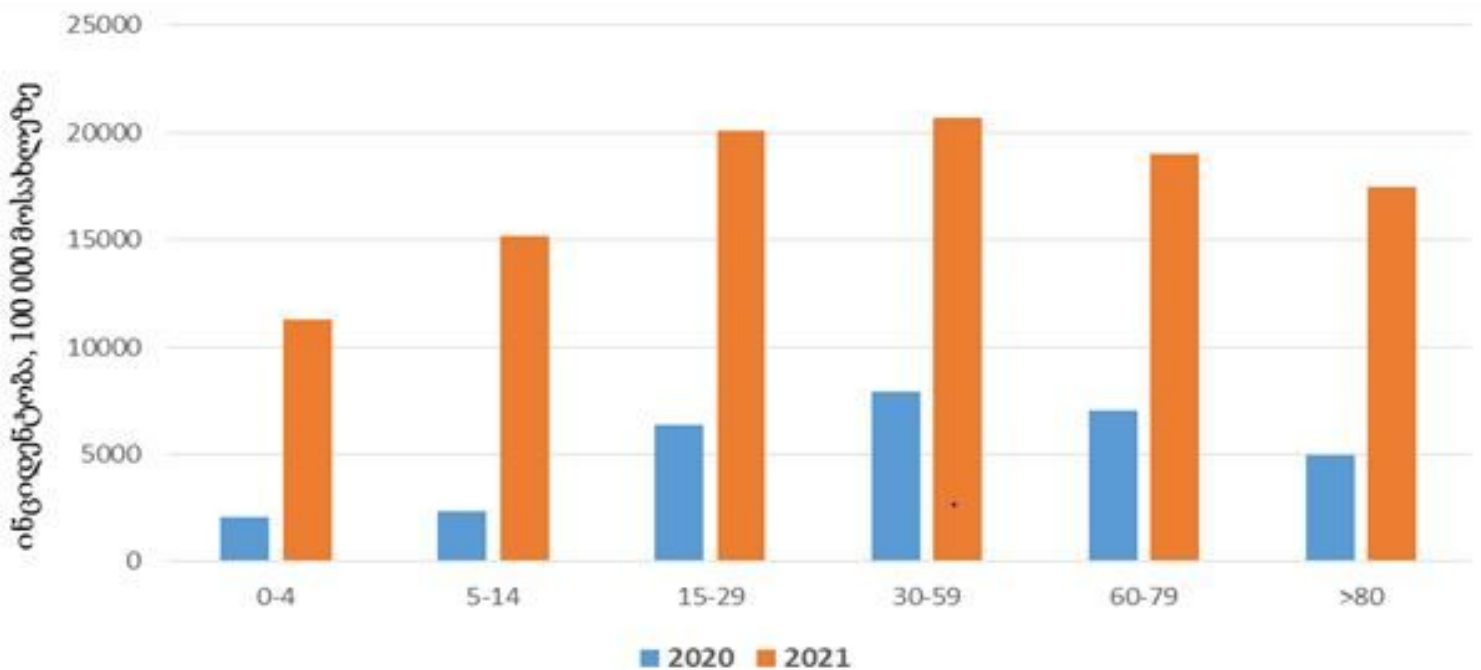
საქართველოში, 2021 წლის 15 მარტიდან 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით სრულად ვაქცინირებული იყო 1 151 070 პირი.

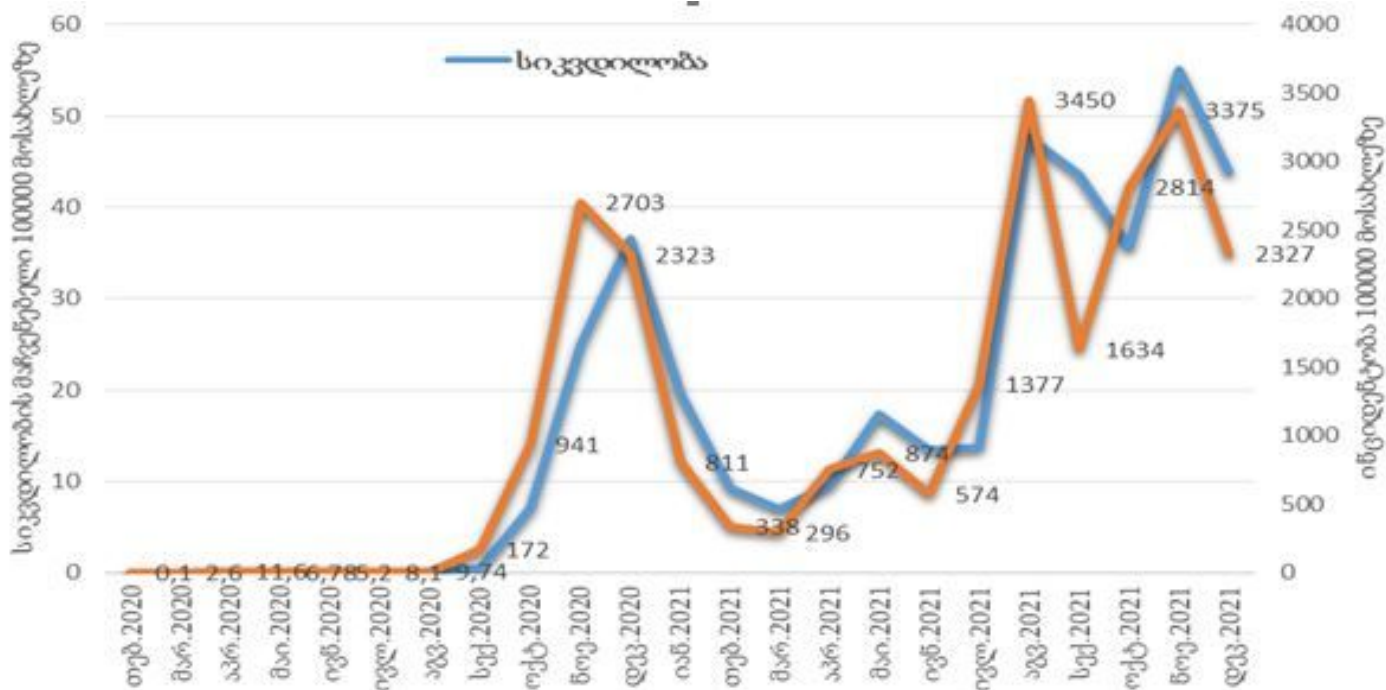
COVID-19 -ის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე სქესის მიხედვით, საქართველო 2020-2021

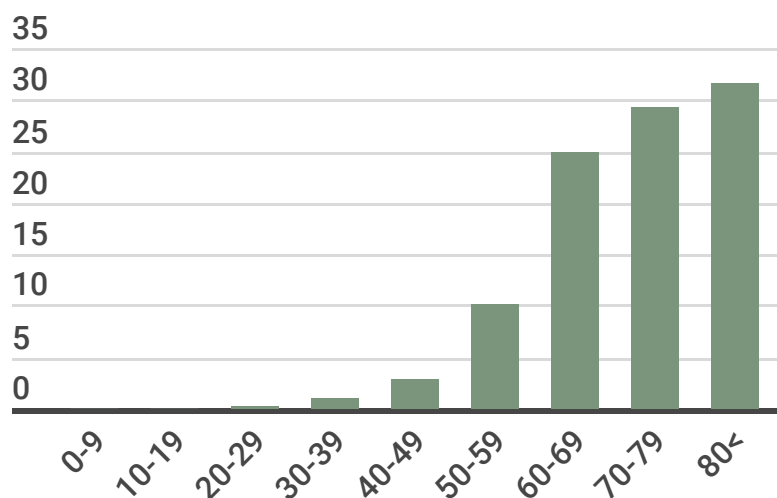
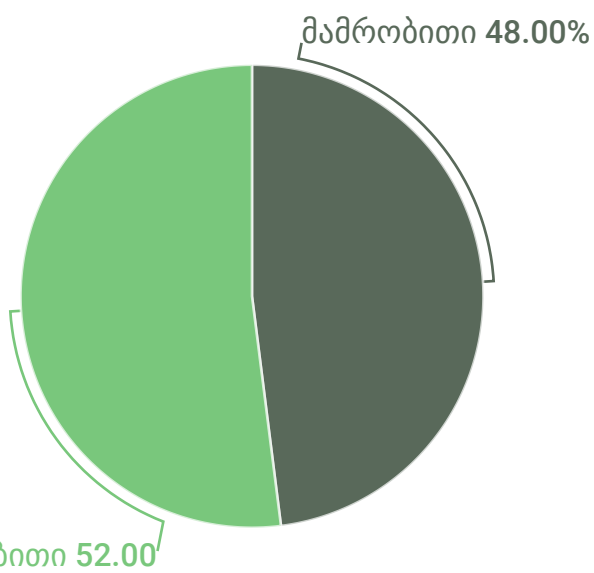
COVID-19-ის ასაკ-სპეციფიური ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო, 2020-2021

COVID-19-ით გამონვეული სიკვდილიანობა 100 000 მოსახლეზე და COVID-19 ინციდენტობა, საქართველო, 2020-2021

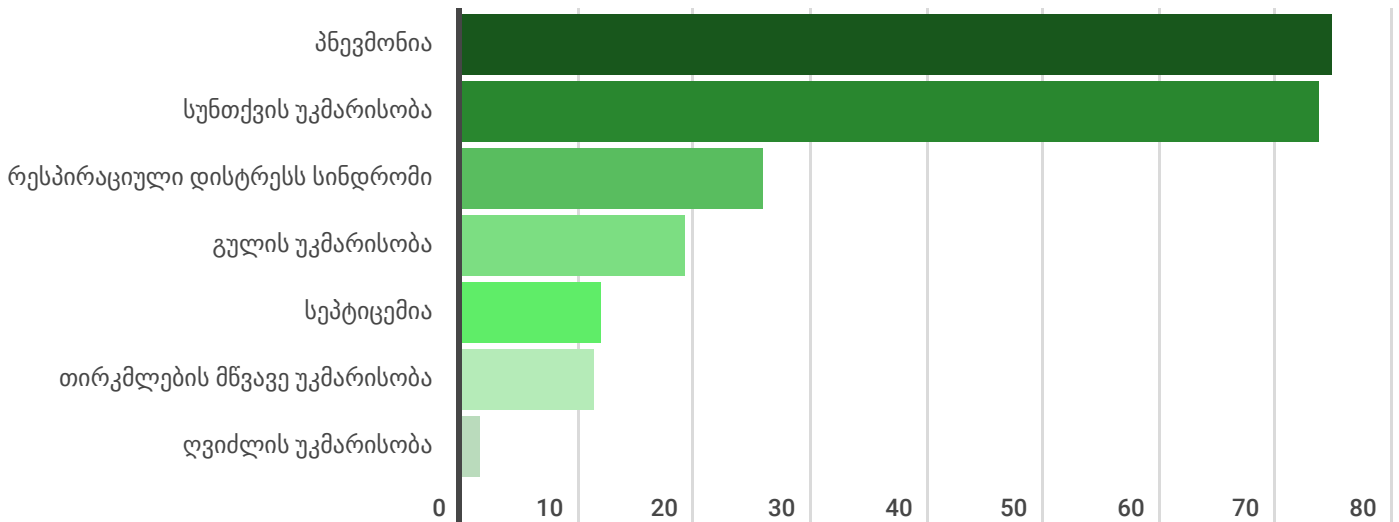
COVID-19-ით სიკვდილის შემთხვევების განაწილება სქესის და ასაკის მიხედვით, საქართველო, 2020-2021

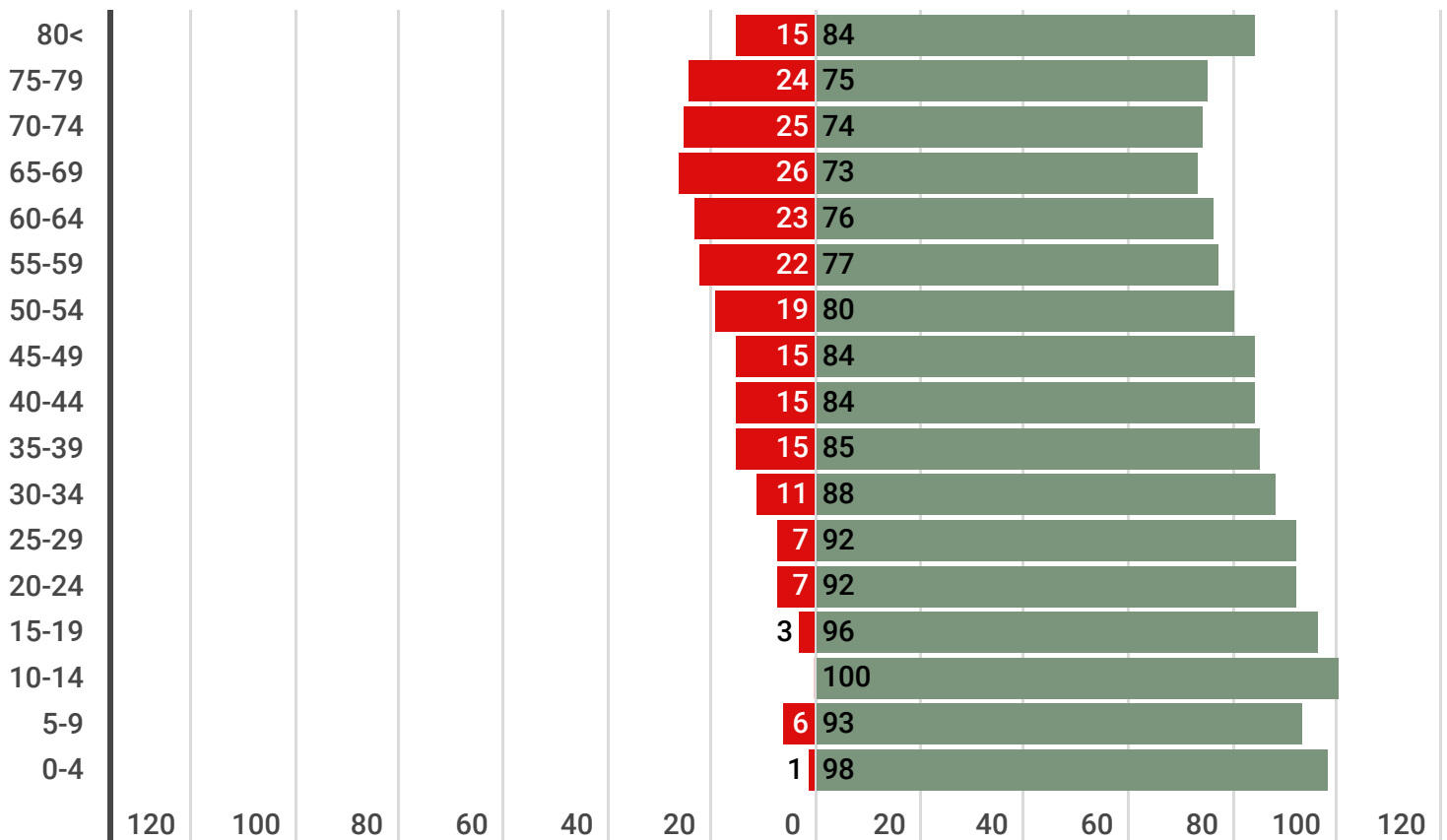
COVID-19-ით სიკვდილის შემთხვევათა განაწილება თანმხლები დაავადებების მიხედვით, საქართველო, 2020-2021

დაავადება	%	95% CI
ჰიპერტენზია	41.0	39.9-42.2
დიაბეტი	25.9	24.9-26.9
ემბოლია	8.2	7.6-8.9
ონკოლოგიური დაავადება	5.6	5.0- 6.1
ფილტვის ქრონიკული დაავადება	4.7	4.2-5.2

COVID-19-ით სიკვდილის შემთხვევათა განაწილება გართულებების მიხედვით, საქართველო, 2020-2021

COVID-19-ით და სხვა მიზეზით სიკვდილის განაწილება ასაკობრივ ჯგუფებში, საქართველო, 2021

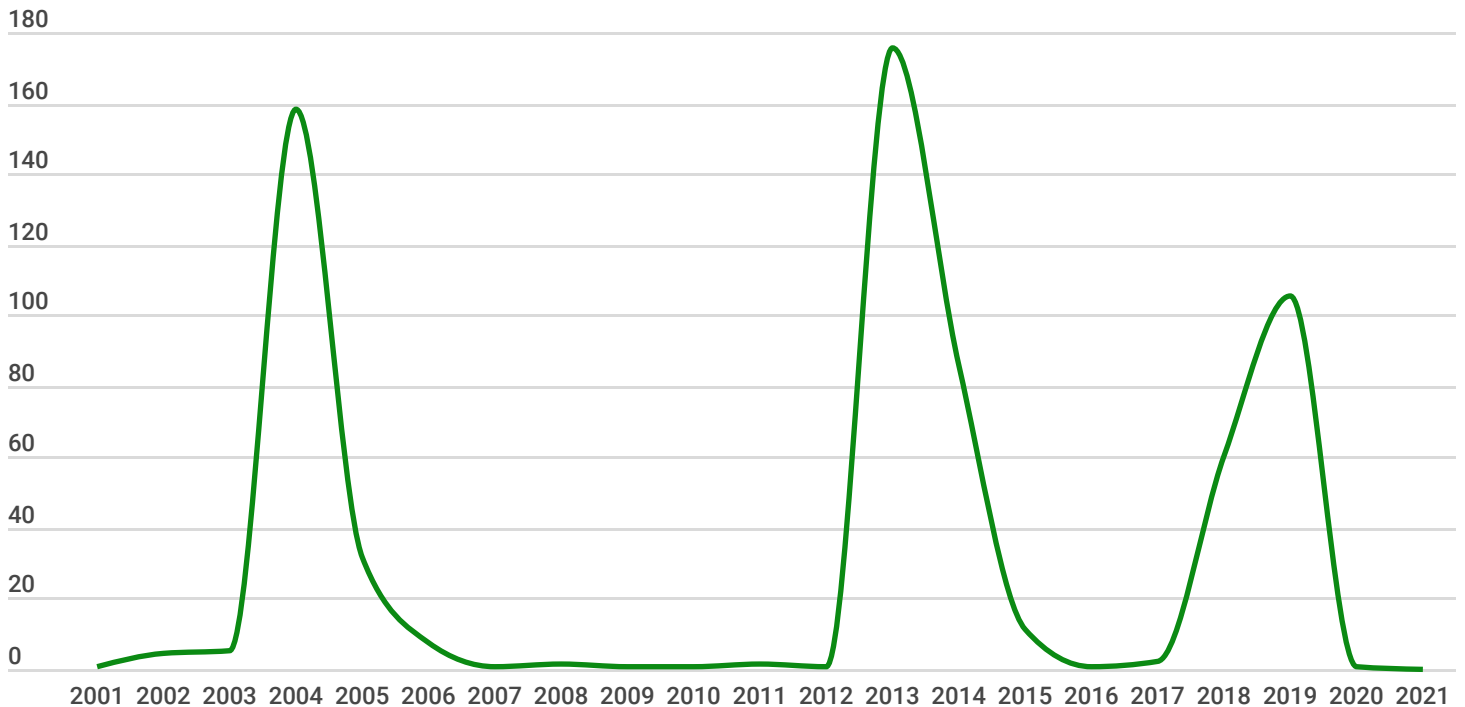
● Covid-19 გარდაცვალება ● სხვა მიზეზით გარდაცვალება

წითელა

საქართველოში წითელა სავალდებულო რეგისტრაციას და ეპიდემიოლოგიურ მართვას ექვემდებარება. ქვეყანაში წითელათი ავადობის მნიშვნელოვანი მატება 2004 და 2013 წლებში დაფიქსირდა. 2013 წლის პიკი განპირობებული იყო 2008 წელს მასობრივი იმუნიზაციის კამპანიის წარუმატებლობით, აღნიშნულმა ხელი შეუწყო მოსახლეობის არაიმუნური ფენის დაგროვებას, რაც წითელათი ავადობის ეპიდემიური მატების პირობა გახდა. ავადობის ტვირთი, ძირითადად, 1 წლამდე და 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობაში დაფიქსირდა.

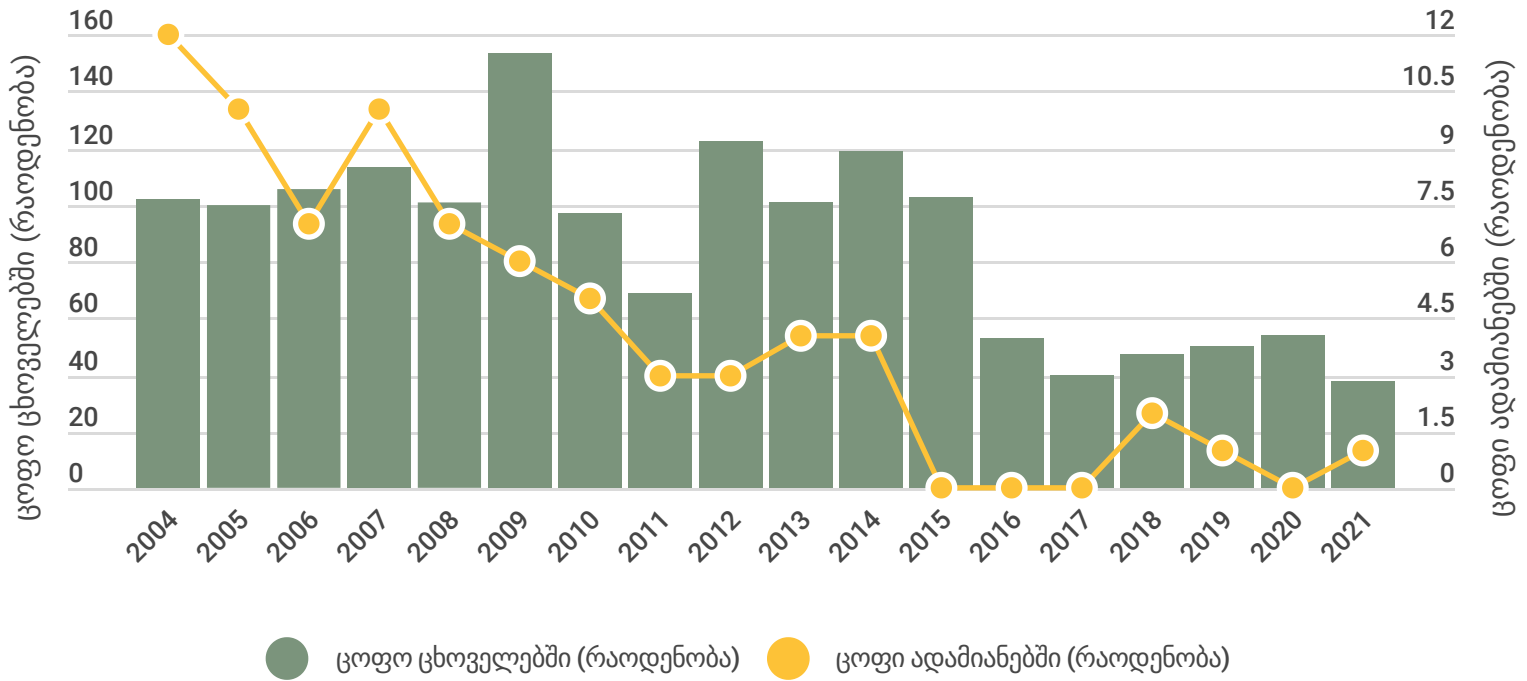
2013 წლიდან, ეპიდემიის გავრცელების შეკავების მიზნით, განხორციელდა დამატებითი კამპანიური ღონისძიებები: 14 წლამდე ასაკის ბავშვთათვის წითელას სანინაალმდეგო აცრების კურსის დასრულება და დამატებითი აცრის ჩატარება 15-30 წლის ასაკის მოსახლეობის, სამედიცინო მუშაკებისა და სხვა სპეციფიკური კონტინგენტისთვის. 2013-2015 წლებში წითელა-წითურა-ყბაყურას სანინაალმდეგო ვაქცინის დამატებითი დოზა დაახლოებით 150 000 მოქალაქემ მიიღო. შედეგად, ქვეყანაში წითელათი ავადობამ მნიშვნელოვნად იკლო. 2019 წლის დასაწყისში, როგორც ევროპის უმრავლეს ქვეყნებში, აღინიშნა წითელას ეპიდემიის დასაწყისი, რომლის მართვა წარმატებით მოხერხდა, ჩატარდა 170000 ადამიანის დამატებითი იმუნიზაცია. ამ კამპანიის შედეგად, 2020 წელს წითელას სულ 20 შემთხვევა დაფიქსირდა. 2021 წელს - 5 შემთხვევა.

წითელა, ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

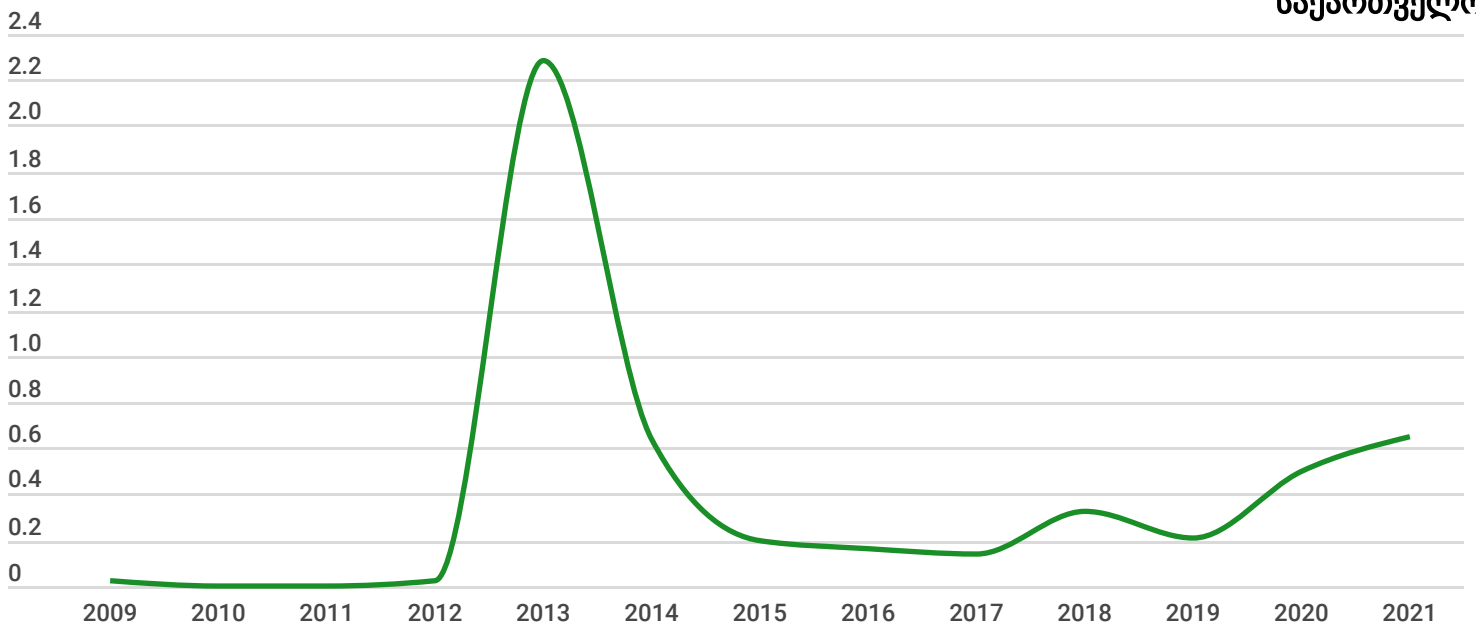
ადამიანთა ცოფით დაავადების ნულოვანი მაჩვენებელი პირველად იქნა მიღწეული 2015 წელს, რომელიც 2016-2017 წლებშიც იქნა შენარჩუნებული. 2020 წელს საქართველოში ჰიდროფობიის შემთხვევა არ დაფიქსირებულა. 2021 წელს საქართველოში დაფიქსირდა ცოფის 1 შემთხვევა.

ცოფის შემთხვევების რაოდენობა, საქართველო

ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება

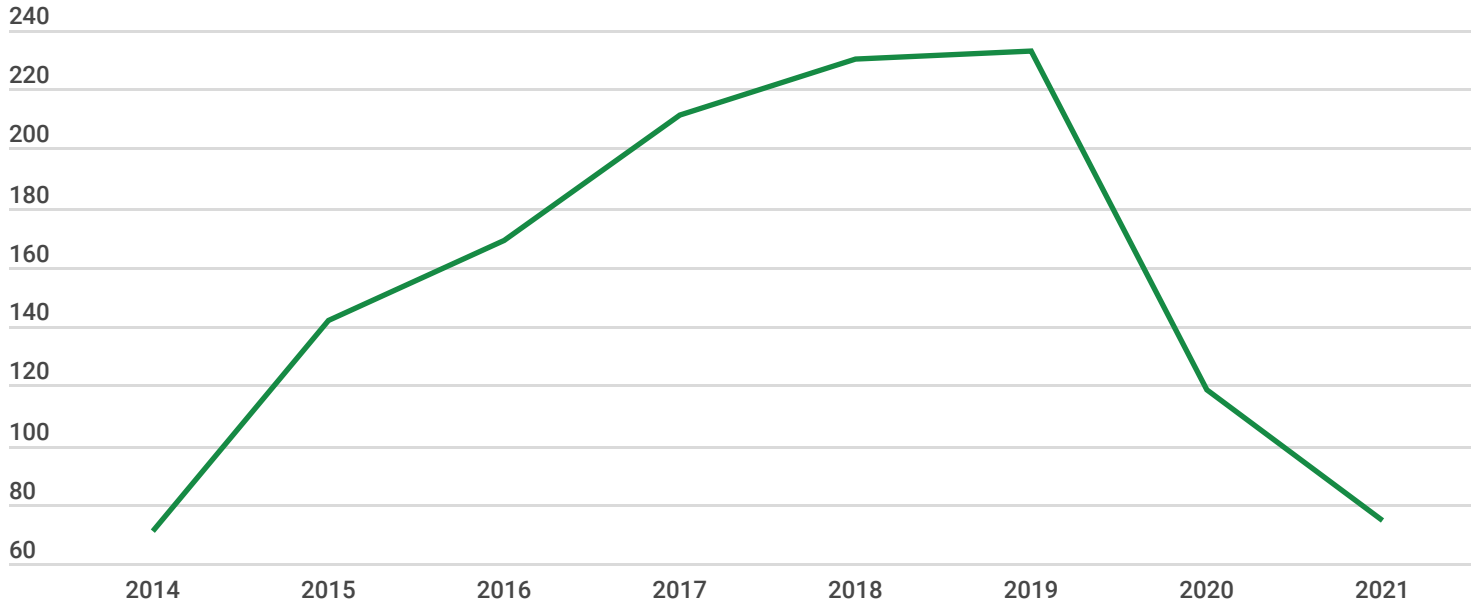
ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელება, ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

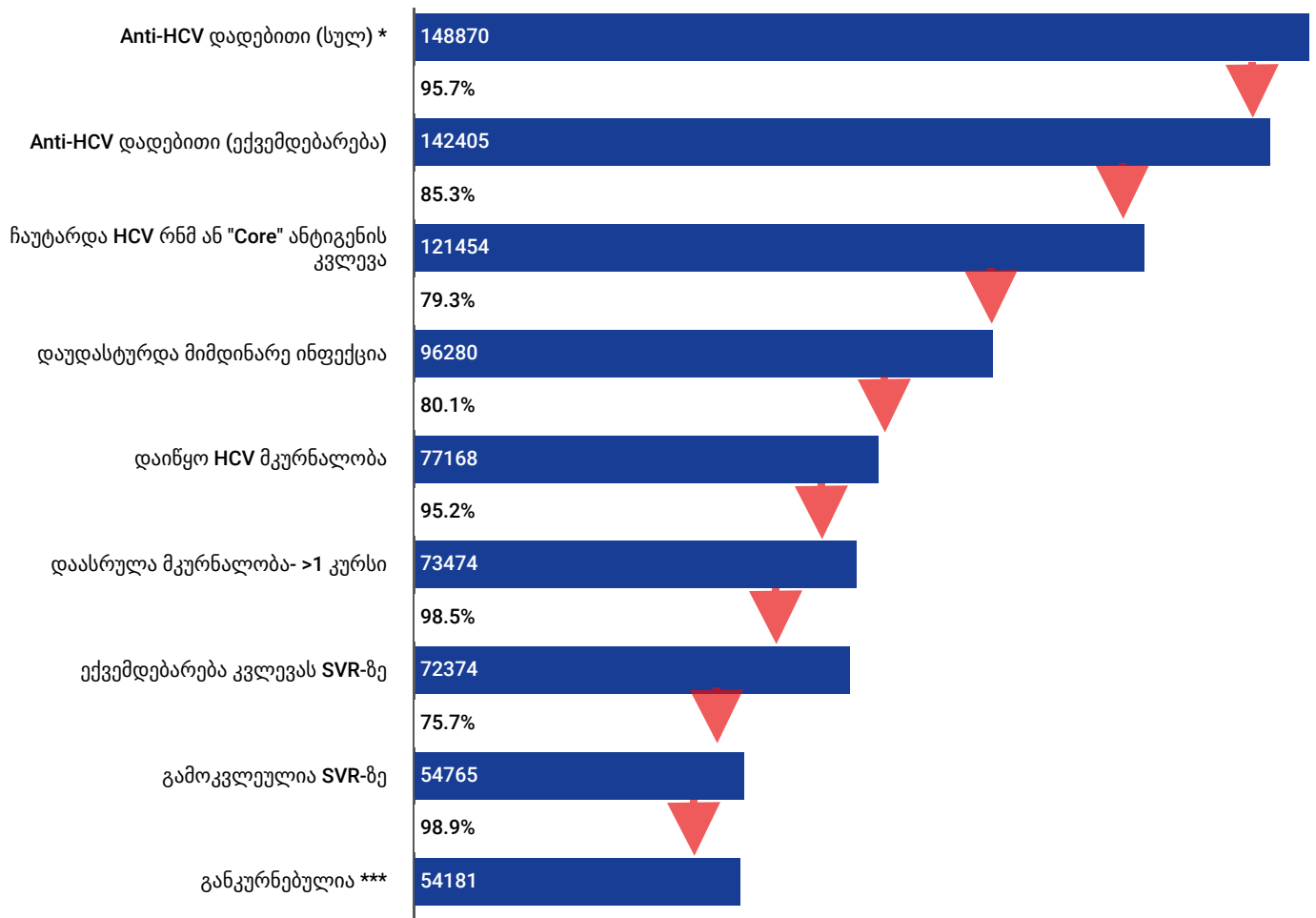
ჰეპატიტი C

საქართველო C ჰეპატიტის მაღალი გავრცელების მქონე ქვეყნებს მიეკუთვნება.

C ჰეპატიტის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

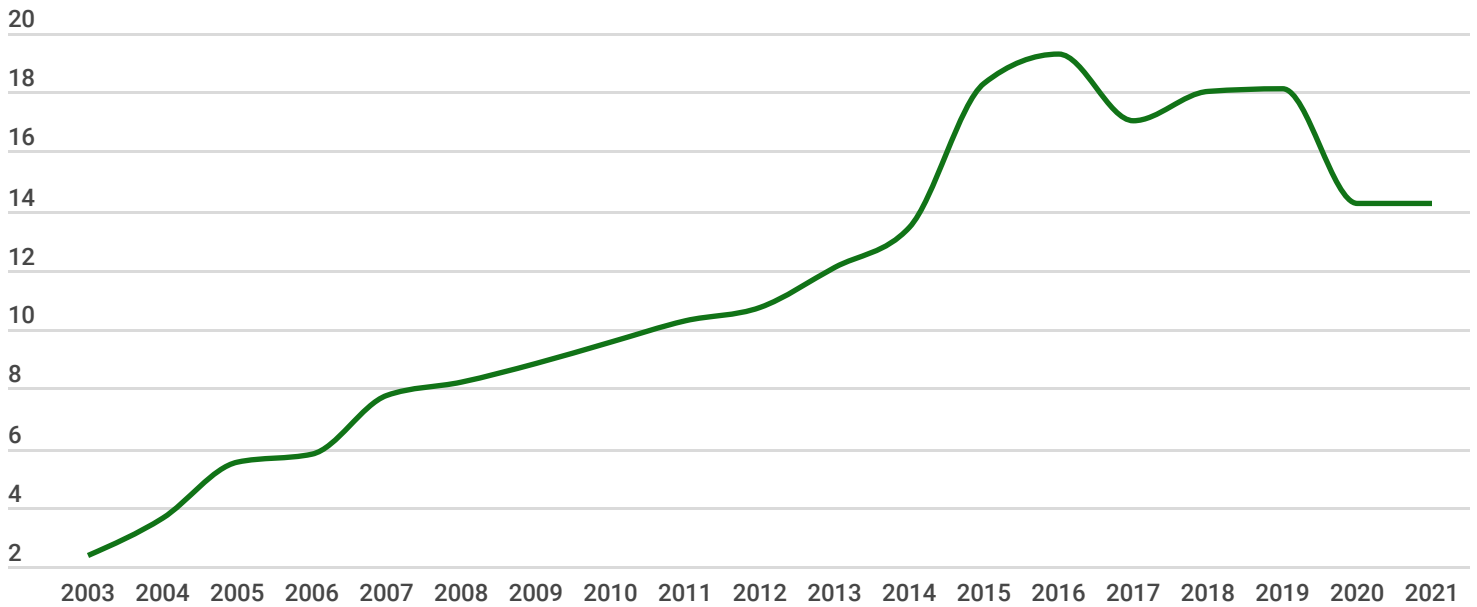
C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის კასკადი 2015 წლის 28 აპრილი - 2021 წლის 31 დეკემბერი

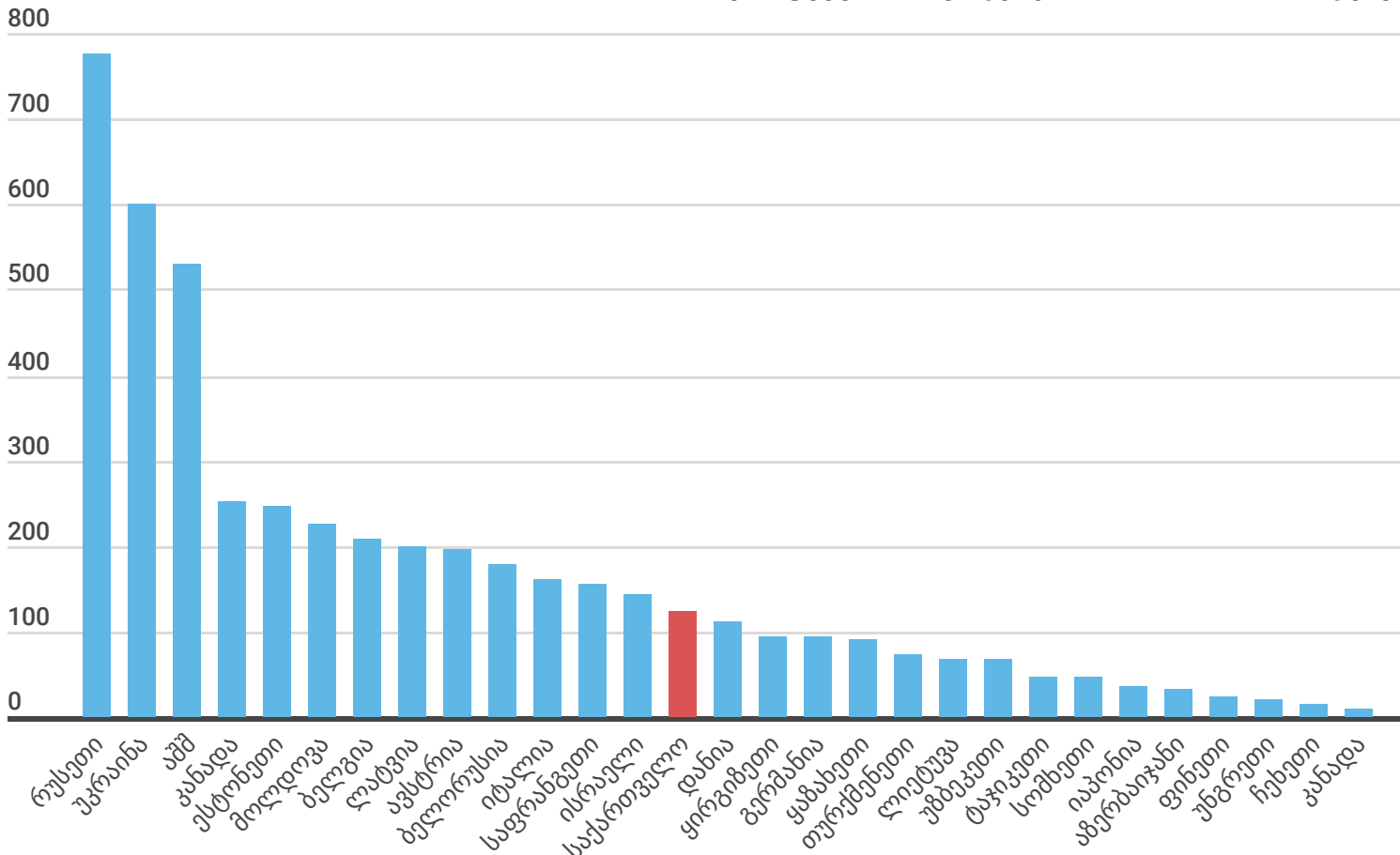
აივ-შიდსი

აივ ინფექცია/შიდსის გავრცელების თვალსაზრისით საქართველო დაბალი პრევალენტობის ქვეყნებს მიეკუთვნება.

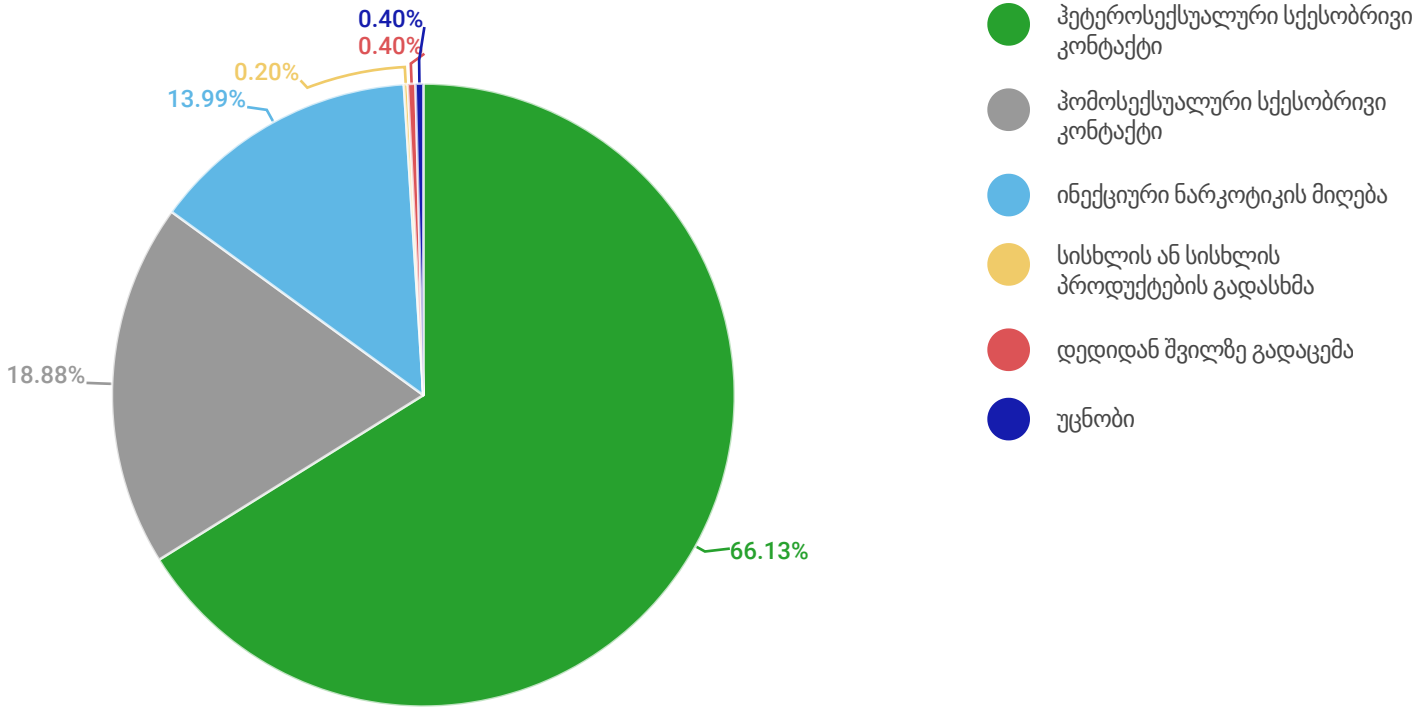
აივ ინფექციის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

აივ ინფექციის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე

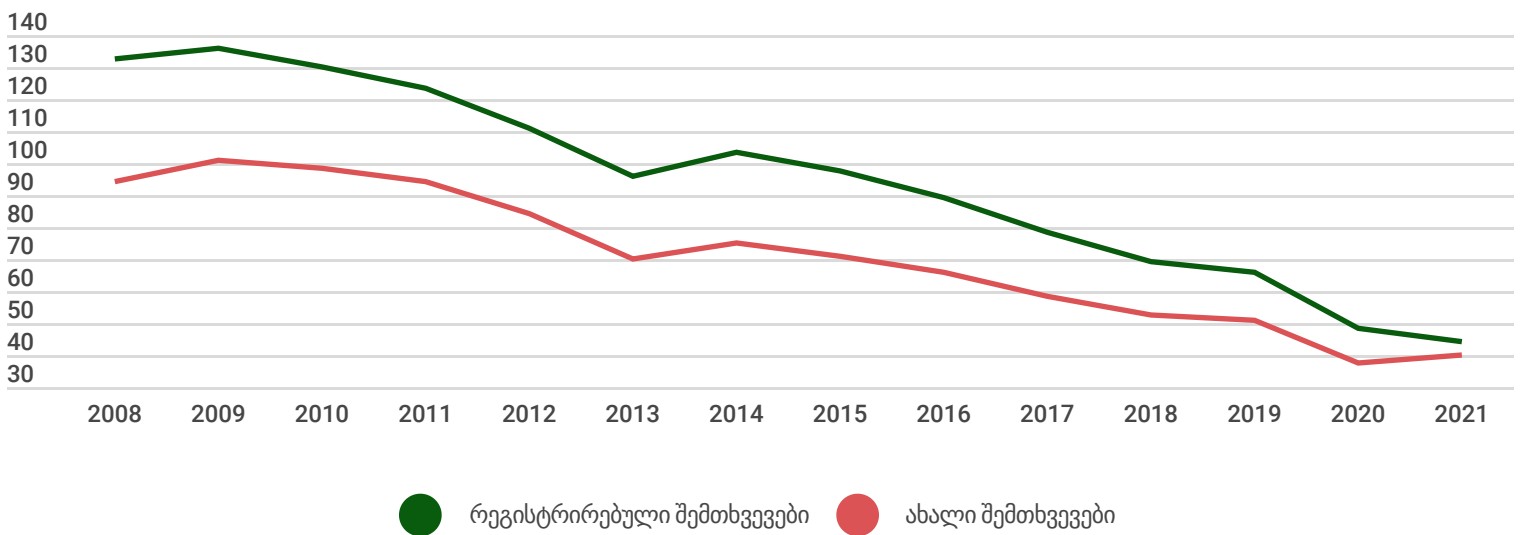
აივ ინფიცირებულთა განაწილება გადაცემის გზების მიხედვით (%), საქართველო, 2021

ტუბერკულოზი

სახეზეა საქართველოში მნიშვნელოვანი პროგრესი ტუბერკულოზთან ბრძოლაში. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ტუბერკულოზის პრევალენტობა შემცირდა დაახლოებით 9%-ით. ეპიდემიოლოგიის სისტემის მონაცემებით, ეს ტენდენცია დაავადების ინციდენტობის ჭეშმარიტი კლების შედეგია. აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს აჭარის რეგიონი შეუერთდა „ნულოვანი ტუბერკულოზის ინიციატივას“; ასევე შემუშავდა და დაინერგა ტუბერკულოზის მართვის განახლებული გაიდლაინი.

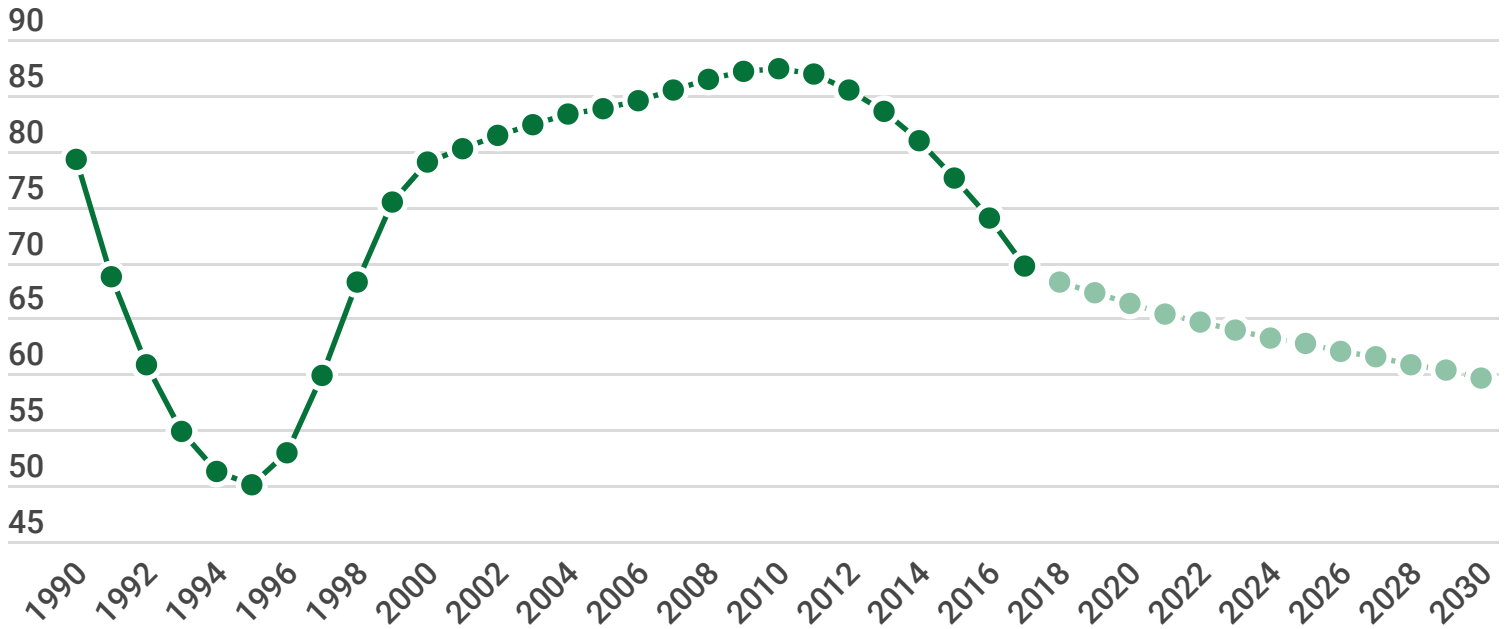
ტუბერკულოზით ავადობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

IHME-ს პროგნოზული გათვლებით, საქართველოში ტუბერკულოზით ავადობის კლების ტენდენცია შენარჩუნდება.

ტუბერკულოზის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

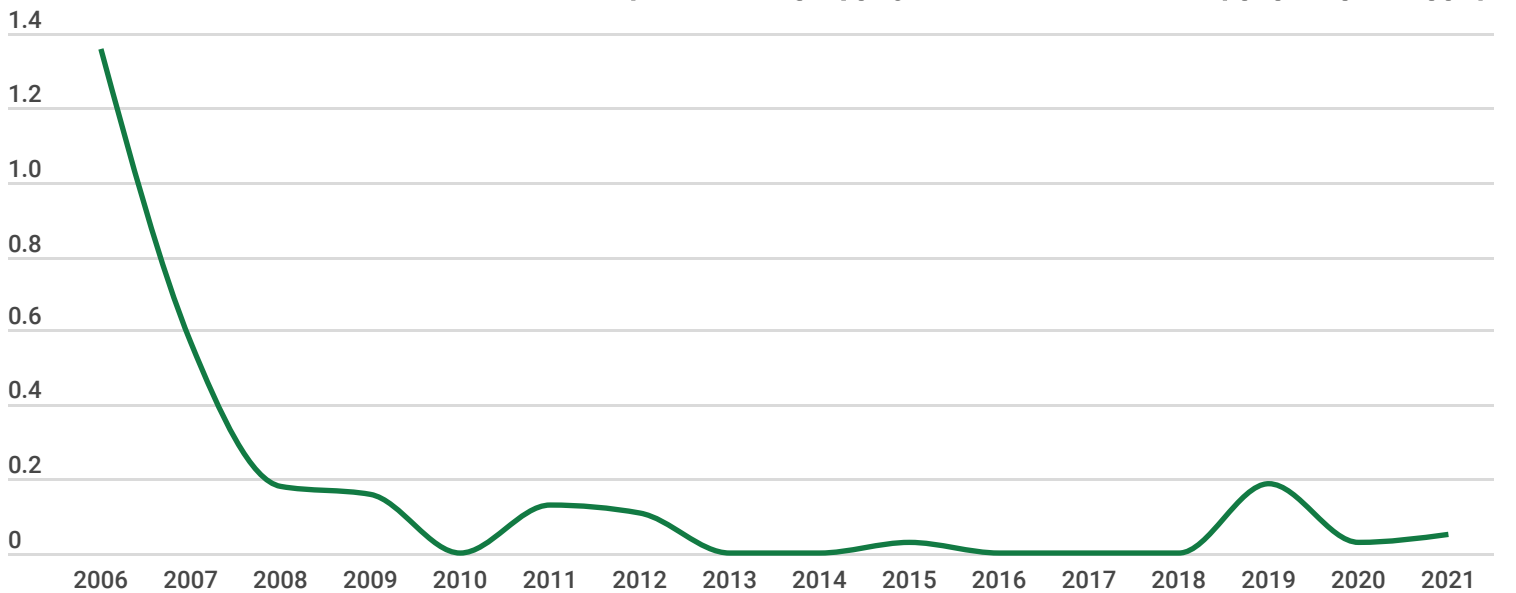

<http://www.thelancet.com/lancet/visualisations/gbd-SDGs>

გლობალური ფონდის დახმარებით საქართველომ მოახერხა ეფექტური ანტი-TB მკურნალობის დანერგვა როგორც სენსიტიური, ასევე **MDR** პაციენტებისთვის. ქვეყანამ უზრუნველყო როგორც პირველი რიგის, ასევე მეორე რიგის მედიკამენტების საყოველთაო ხელმისაწვდომობა. ახალი ანტიტუბერკულოზური პრეპარატები ხელმისაწვდომია სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, დანერგილია მედიკამენტების უსაფრთხოების მონიტორინგის სისტემა. ბოლო წლებში მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის მართვაში წინგადადგმული ნაბიჯია, რაც გამოიხატება ახალი მედიკამენტების გამოყენებაში.

მალარია

მალარიის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

არაგადამდები დაავადებები

საქართველოში დაავადებათა ტვირთის უდიდესი ნაწილი არაგადამდებ დაავადებებზე მოდის, რაც დიდ გავლენას ახდენს სიცოცხლის ყველაზე პროდუქტიულ წლებზე. არაგადამდები დაავადებები გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ჯანმრთელობაზე, არამედ ქვეყნის მდგრად განვითარებაზეც.

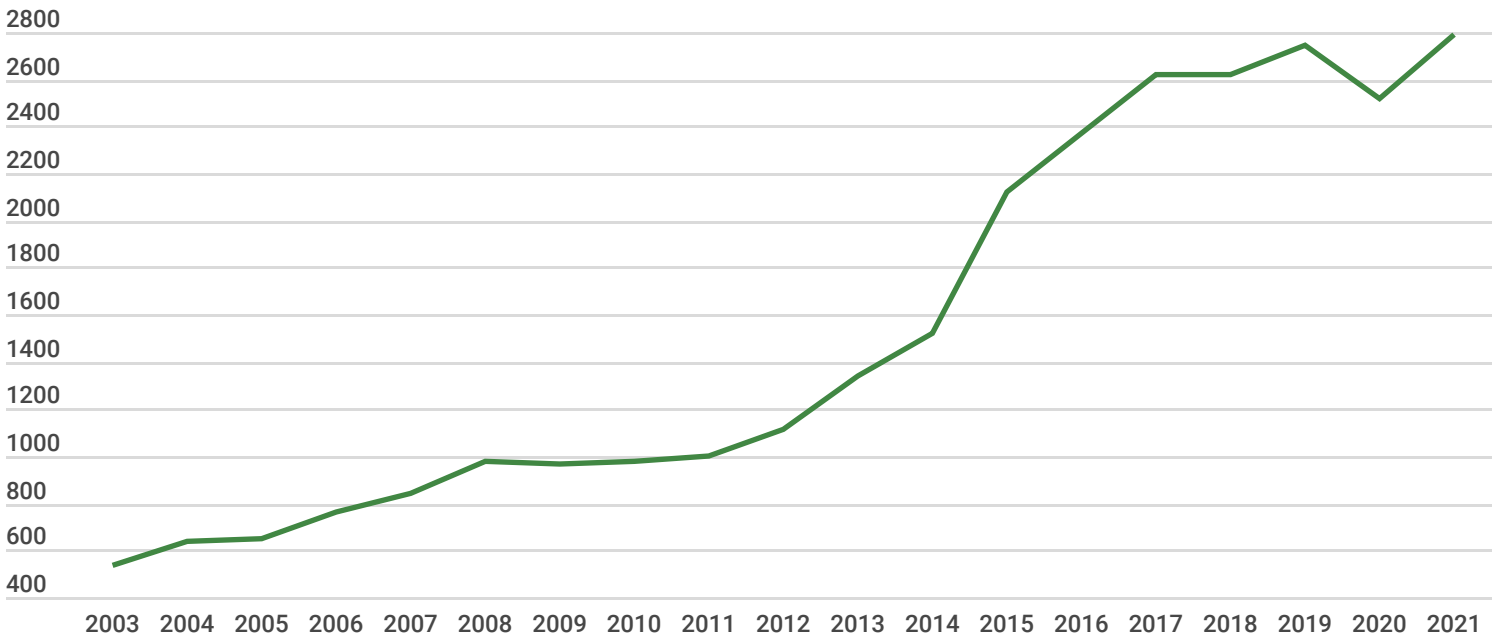
არაგადამდებ დაავადებათა ეფექტური კონტროლის მიზნით საქართველოში დაინერგა ჯანმო-ს STEPS მეთოდოლოგია; 2010 და 2016 წლებში ჩატარდა STEPS კვლევები.

2017 წლიდან ამოქმედდა ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფის სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც ვრცელდება შემდეგ დაავადებებზე: გულ-სისხლძარღვთა ქრონიკული დაავადებები; ფილტვის ქრონიკული დაავადებები; II ტიპის დიაბეტი; ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებები; ეპილეფსია; პარკინსონის დაავადება.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები

2021 წელს აღირიცხა სისხლის მიმოქცევის ავადმყოფობების 103293 ახალი შემთხვევა, ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე 2785.2 გაუტოლდა.

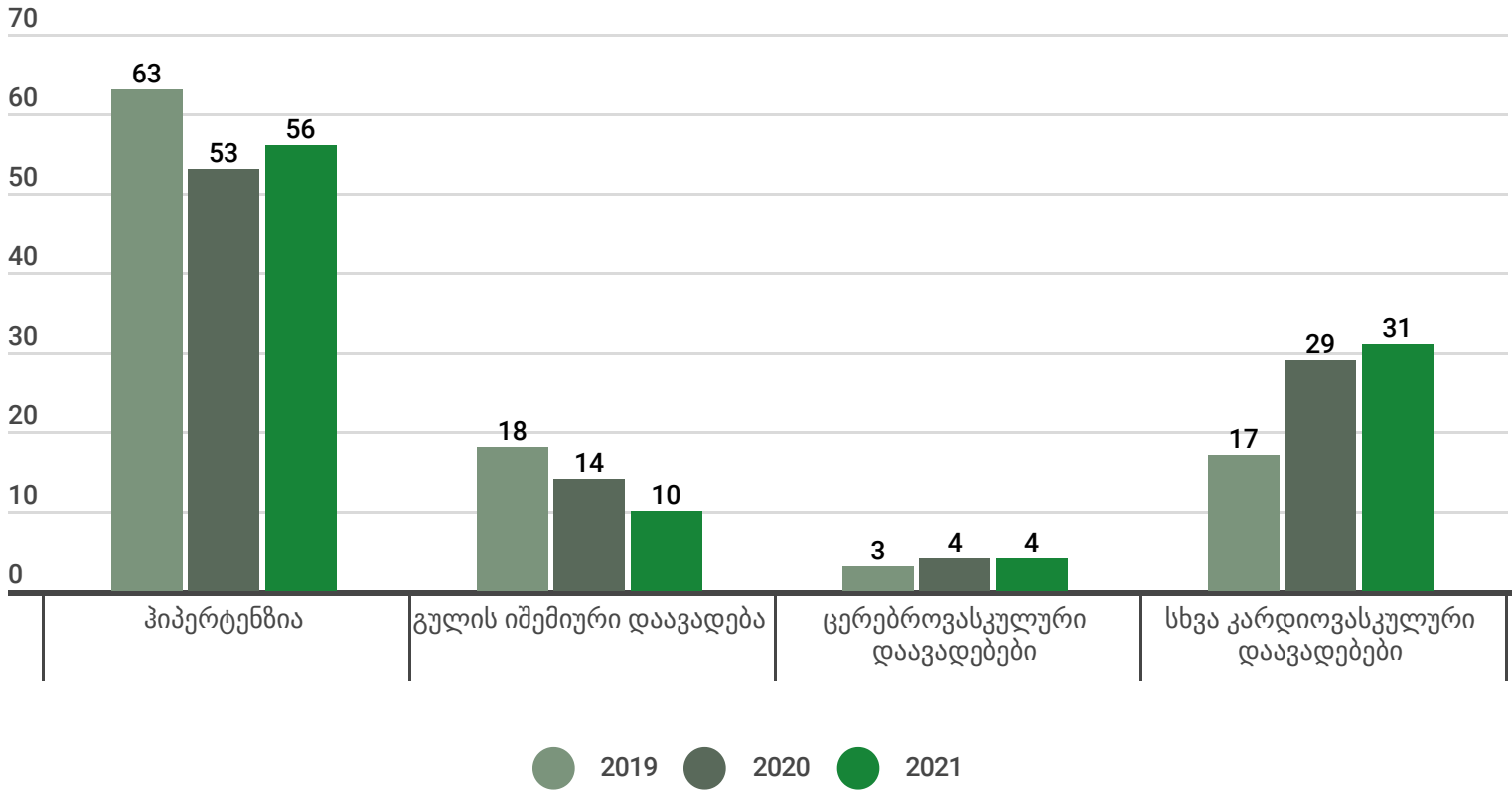
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებებით ჰოსპიტალიზაციის მაჩვენებლები 100 000 მოსახლეზე, საქართველო

2021 წელს სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებათა კლასის სტრუქტურა:

- **ჰიპერტენზია - 55.8%**
- **გულის იშემიური ავადმყოფობა - 10.4%**
- **ცერებროვასკულური დაავადებები - 3.6%**

სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობების ახალი შემთხვევის სტრუქტურა (%), საქართველო

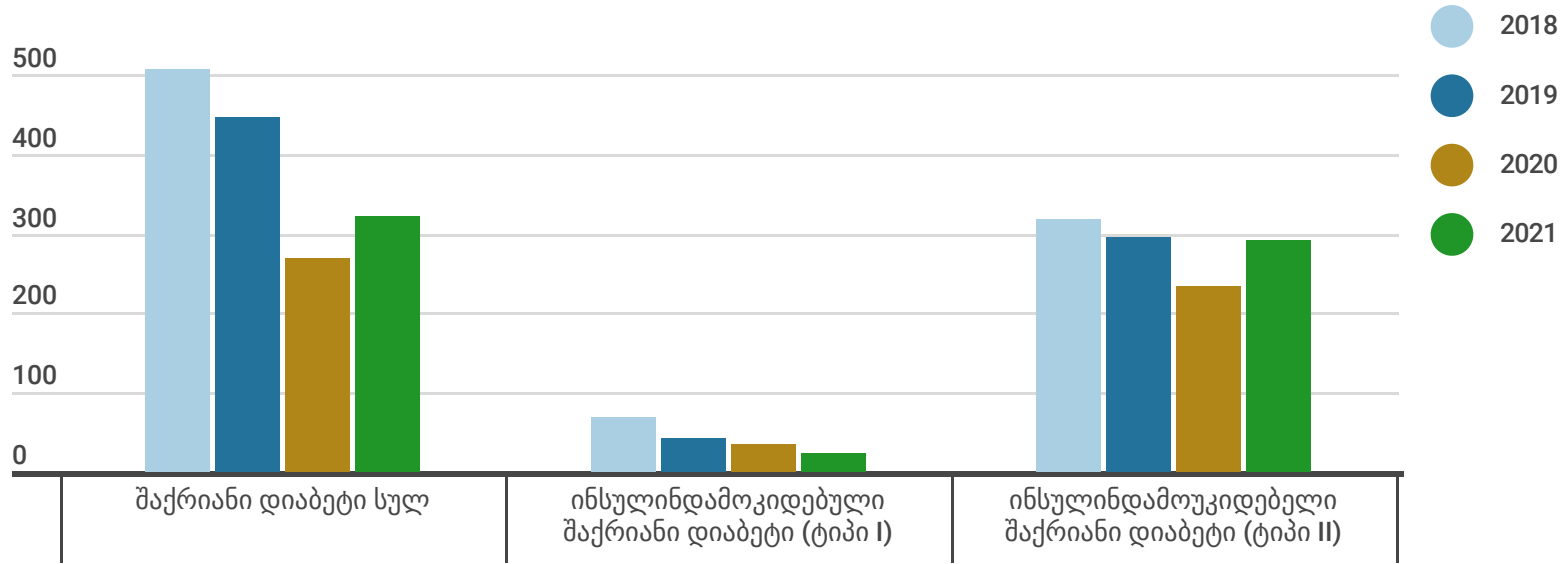
2021 წელს ჩატარებული კარდიო-ქირურგიული ოპერაციები:

- სულ - 19073
- შუნტირების ოპერაცია - 3572
- კორონარული არტერიების სტენტირება - 11959
- სამკარიანი სარქველის პროთეზირება - 81
- რითმოგენული ოპერაცია - 1535
- პეისმეიკერის იმპლანტირება - 797
- კარდიო-ვერტერ დეფიბრილატორის იმპლანტირება - 383
- აბლაცია - 722

შაქრიანი დიაბეტი

უკანასკნელ წლებში საქართველოში აღინიშნება შაქრიანი დიაბეტით ავადობის კლების ტენდენცია.

შაქრიანი დიაბეტის ინციდენტობა 100 000 მოსახლეზე, საქართველო 2018-2021

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებები

რესპირაციული სისტემის ქრონიკული დაავადებების (ასთმა, სასუნთქი სისტემის ალერგიული დაავადებები, ფილტვის ქრონიკული ობსტრუქციული დაავადებები, ფილტვის პროფესიული დაავადებები, პულმონარული ჰიპერტენზია) ჯგუფი სასუნთქი სისტემის დაავადებების ძირითად ნაწილს შეადგენს. 2021 წელს ფილტვის ქრონიკული დაავადებების 11922 ახალი შემთხვევა აღირიცხა (ინციდენტობის მაჩვენებელი 100 000 მოსახლეზე - 321.5).

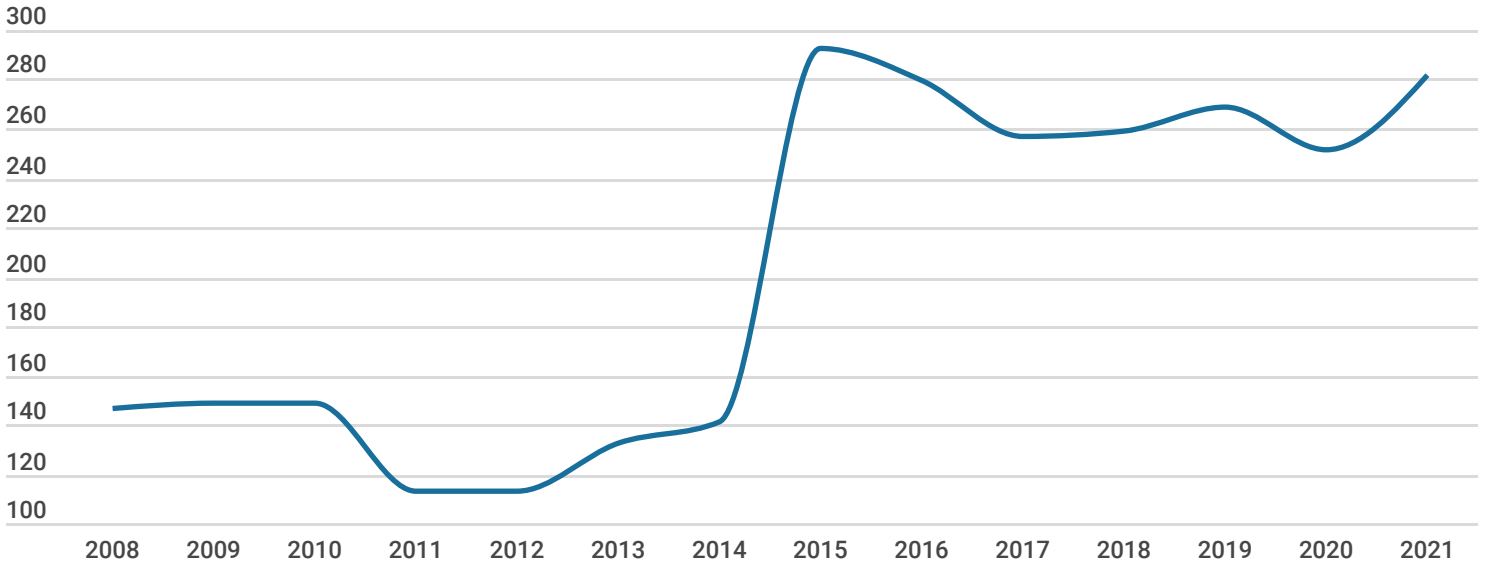
რესპირაციული სისტემის დაავადებები, საქართველო

დიაგნოზი	2020	2021
	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე	ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე
რესპირაციული სისტემის დაავადებები	8986.7	8316.5
ზედა სასუნთქი გზების ქრონიკული დაავადებები	377.5	5117.5
ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული დაავადებები	315.9	295.6
მათ შორის:		
ასთმა და ასთმური სტატუსი	39.3	49.5
ფქოდი	276.6	246.1

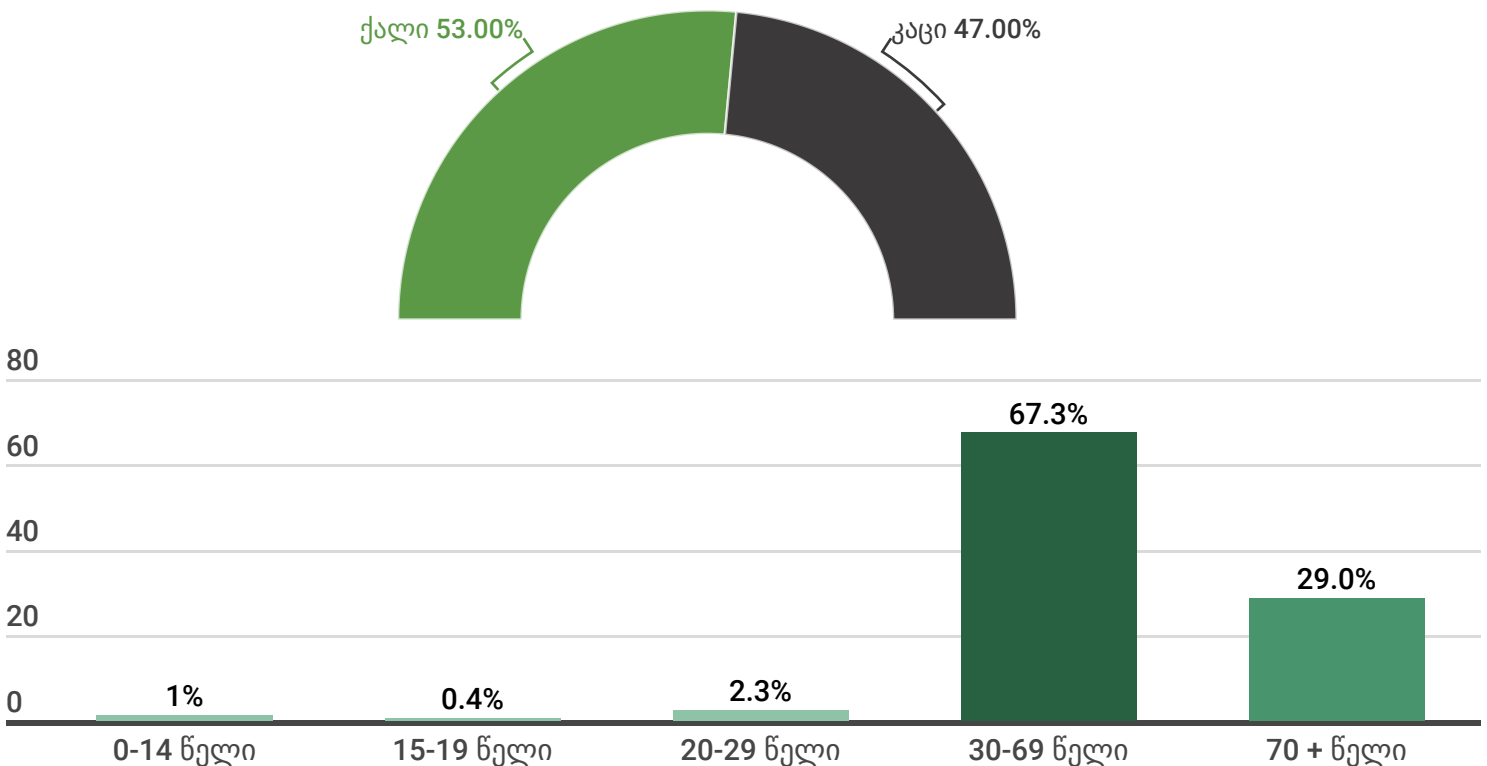
ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები

ონკოლოგიურ დაავადებათა ეპიდემიამხედველობის გაუმჯობესების მიზნით საქართველოში 2015 წლის პირველი იანვრიდან ამოქმედდა კიბოს პოპულაციური რეგისტრი, 2019 წელს შეიქმნა კიბოს ერთიანი საინფორმაციო სისტემა, რომელმაც გააერთიანა კიბოს სკრინინგის, კიბოს რეგისტრის და ლაბორატორიული მონაცემები.

ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნები, ინციდენტობა 100000 მოსახლეზე, საქართველო

2021 წელს ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების სქესობრივ/ასაკობრივი სტრუქტურა:

2015-2021 წლებში დაავადების I და II სტადიებზე რეგისტრირებულია ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების 40.3%; III და IV სტადიებზე რეგისტრირებული დაავადებების წილი კვლავ მაღალია (39.1%).

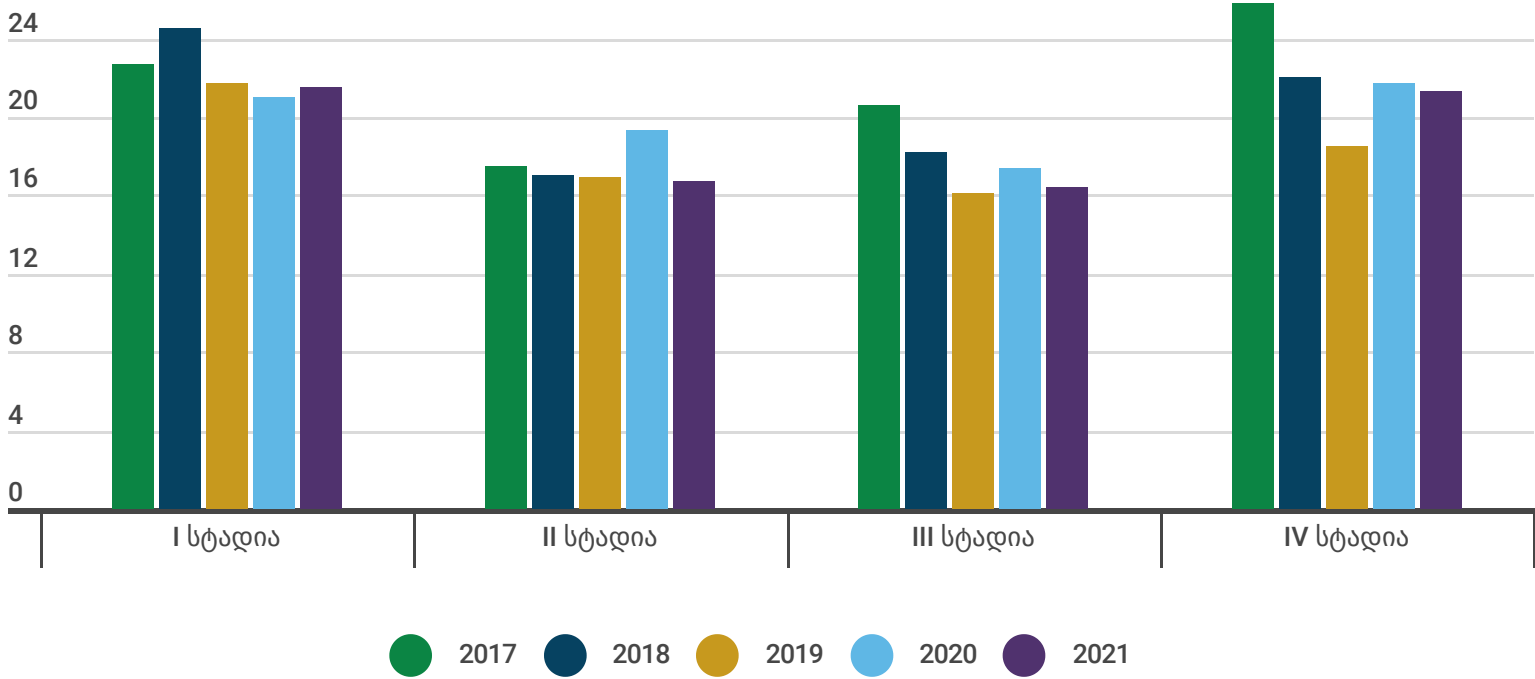
ქალებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2021

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი ქალებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში (%)
სარძევე ჯირკვალი	1640	29.7
ფარისებრი ჯირკვალი	708	12.8
კოლორექტული	389	7.0
საშვილოსნოს ტანი	372	6.7
საშვილოსნოს ყელი	281	5.1

კაცებში რეგისტრირებული ავთვისებიანი ახალწარმონაქმნების 5 ყველაზე მაღალი ავადობის მქონე ლოკალიზაცია, საქართველო, 2021

ლოკალიზაცია	ახალი შემთხვევების რაოდენობა	წილი კაცებში რეგისტრირებული ყველა ლოკალიზაციის კიბოს ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობაში (%)
წინამდებარე ჯირკვალი	716	14.6
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	637	13.0
შარდის ბუშტი	443	9.0
კოლორექტული	398	8.1
ხორხი	247	5.0

ავთვისებიანი ახალნაშობების ახალი შემთხვევების განაწილება დაავადების
 სტადიის მიხედვით (%), საქართველო

ავთვისებიანი სიმსივნეების მკურნალობა⁵, საქართველო, 2021

მკურნალობის მეთოდები	პაციენტთა რაოდენობა	% ახალი შემთხვევების საერთო რაოდენობიდან
ქირურგიული მკურნალობა	4842	46.4
ქიმიოთერაპია / ჰორმონოთერაპია	3839	36.8
სხივური თერაპია	2382	22.8
სიმპტომური მკურნალობა	468	4.5
იოდოთერაპია	473	53.3
პალიატიური მკურნალობა	374	3.6
იმუნოთერაპია	71	0.7

საქართველოში ხუთწლიანი გადარჩენის მაჩვენებელი კიბოს ყველა ლოკალიზაციისთვის საერთაშორისო მაჩვენებლებთან შედარებით დაბალია: 2017-2021 წ.წ. ყველა ლოკალიზაციის კიბოსთვის ხუთწლიანი გადარჩენის მაჩვენებელმა 56.4% შეადგინა.

2020 წელს, საქართველოში, კიბოს დიაგნოზით გარდაიცვალა 8024 ადამიანი, მათ შორის ტრაქეა, ბრონქის, ფილტვის კიბოზე 15% და სარძევე ჯირკვლის კიბოზე 10% მოდის.

⁵ კიბოს პოპულაციური რეგისტრის და სოციალური მომსახურების სააგენტოს შეჯერებული მონაცემები

ხუთწლიანი გადარჩენის მაჩვენებლები, საქართველო, 2017-2021

ლოკალიზაცია	5 წლიანი გადარჩენის მაჩვენებელი (%)
T/NK-უჯრედოვანი ლიმფომის სხვა დაზუსტებული ფორმები	50.0
in situ	92.3
გაურკვეველი ან უცნობი ქცევის სიმსივნეები	56.0
გაურკვეველი, მეორადი და დაუზუსტებელი ლოკალიზაცია	23.8
თავის ტვინი	34.5
თვალის და ცენტრალური ნერვული სისტემის სხვა ნაწილები	61.8
კანის სხვა კიბო	68.1
კეთილთვისებიანი სიმსივნეები	100.0
კოლორექტუმი	46.1
კუჭი	26.3
ლიმფოიდური, ჰემობოეზური და მონათესავე ქსოვილები	55.1
მამაკაცის სასქესო ორგანოების სხვა ნაწილი	78.7
მეზოთელური და რბილი ქსოვილები	43.9
მელანომა	56.6
მონოციტური ლეიკემია	50.0
პანკრეასი	18.8
საკვერცხე	46.7
სარძევე ჯირკვავალი	75.1
სასუნთქი სისტემის და გულმკერდის ღრუს სხვა ორგანოები	29.0
საყლაპავი მილი	14.9
საშარდე სისტემის სხვა ნაწილები	59.9
საშვილოსნოს ტანი	68.8
საშვილოსნოს ყელი	60.5
საჭმლის მომნელებელი ორგანოების სხვა ორგანოები	19.6
სხვა ენდოკრინული ჯირკვლები	43.8
ტრაქეა, ბრონქი, ფილტვი	18.1
ტუჩი, პირის ღრუ და ხახა	54.6
ფარისებრი ჯირკვავალი	97.6
ქალის სასქესო ორგანოების სხვა ნაწილები	42.2
შარდის ბუშტი	58.1
ძვლები და სასახსრე ხრტილი	29.2
წინამდებარე ჯირკვავალი	55.8
ხორხი	53.4
სულ	56.4

ტერმინთა შემოკლებები

GDI	Gender Development Index	გენდერული განვითარების ინდექსი
GII	Gender Inequality Index	გენდერული უთანასწორობის ინდექსი
HPV	Human Papillomavirus	ადამიანის პაპილომა ვირუსი
HDI	Human Development Index	ადამიანის განვითარების ინდექსი
HDRO	Human Development Reports Office	ადამიანის განვითარების ანგარიშების ოფისი
IGME	Inter-agency Group for Child Mortality Estimation	ბავშვთა სიკვდილიანობის შეფასების გაეროს სააგენტოთაშორისი ჯგუფი
IHDI	Inequality-adjusted Human Development Index	უთანასწორობასთან შეჭიდული ადამიანის განვითარების ინდექსი
IHME	Institute for Health Metrics and Evaluation	ვაშინგტონის უნივერსიტეტის ჯანმრთელობის გაზომვების და შეფასების ინსტიტუტი
IMF	International Monetary Fund	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი
IPV	Inactivated Polio Vaccine	ინაქტივირებული პოლიო ვაქცინა
MDG	Millennium Development Goals	ათასწლეულის განვითარების მიზნები
MDR-TB	Multi Drug Resistant TB	მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზი
MPI	Multidimensional Poverty Index	სიღარიბის მრავალგანზომილებიანი ინდექსი
NCD	Noncommunicable Diseases	არაგადამდები დაავადებები
PCR	Polymerase chain reaction	პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქცია
SDG	Sustainable Development Goals	მდგრადი განვითარების მიზნები
TB	Tuberculosis	ტუბერკულოზი
UN	United Nations	გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია
WHO	World Health Organization	ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია
WTO	World Trade Organization	ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაცია

ბროშურა მომზადდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან
დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს
ლევან საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის სამედიცინო სტატისტიკის
დეპარტამენტის მიერ

გამოქვეყნებული მასალებით სარგებლობისთვის სპეციალური ნებართვა საჭირო არ
არის. სასურველია წყაროს მითითება.

გამოცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე მიმართეთ შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, ვახუშტის გზატკეცილი N99, დაავადებათა კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, სამედიცინო
სტატისტიკის დეპარტამენტი

E-mail: pr.ncdc@ncdc.ge

ბროშურა განთავსებულია: www.ncdc.ge